

HDZ

SIGURNA
Hrvatska

Program za izbore za Hrvatski sabor 2020.

SIGURNA
Hrvatska

Hrvatska demokratska zajednica
hdz.hr | sigurnahrvatska.hr
lipanj 2020.

Program za izbore za Hrvatski sabor 2020.

Sadržaj

Uvodna riječ	5
Oslonac i snaga sigurne Hrvatske	8
Transformacija kao zalag dugoročne sigurnosti	10
10 Prioriteta u idućem mandatu	14
1. Socijalna sigurnost	
Zdrava, solidarna i pravedna Hrvatska	17
2. Perspektivna budućnost	
Konkurentna, vitalna i obrazovana Hrvatska.....	34
3. Ekonomska suverenost	
Samodostatna, održiva i zelena Hrvatska	64
4. Osnažena državnost	
Učinkovita, otporna i digitalna Hrvatska.....	82
5. Globalna prepoznatljivost	
Ponosna, sigurna i utjecajna Hrvatska	104

SIGURNA *Hrvatska*

Uvodna riječ predsjednika

Andrej Plenković
Predsjednik vlade

Drage Hrvatice i Hrvati u domovini i iseljeništvu,

Drage moje sugrađanke i sugrađani,

Hrvatska se danas nalazi u prijelomnom trenutku za njenu budućnost. Nakon godina gospodarskog oporavka i razvoja, suočeni smo, kao i ostatak Europe i svijeta, s pandemijom novog koronavirusa, koja je, osim što predstavlja veliku opasnost za zdravlje i živote građana, ujedno izazvala najveću gospodarsku krizu od Drugog svjetskog rata. U svega nekoliko tjedana, svijet se promijenio, život je stao i svjetsko gospodarstvo je zaustavljeno. Hrvatska je pravovremeno reagirala, uspješno obranila živote i zdravlje hrvatskih građana. Vlada je snažno podržala gospodarstvo, i pomogla očuvati više od pola milijuna radnih mjesta i osigurala likvidnost više od 95.000 poduzeća. Sada se među prvima vraćamo u novu normalu, iako moramo i dalje biti oprezni i pripravnici. No sada smo još spremniji da se uspješno nosimo s mogućim budućim povratkom epidemije, s kojom ćemo se, prema stručnjacima, morati naučiti živjeti do pronalaska cjepiva ili lijeka.

U tom i takvom kontekstu, hrvatski su građani pred odlukom da na sljedećim redovnim parlamentarnim izborima izaberu novo vodstvo koje će Hrvatsku znati voditi kroz izazovna vremena koja dolaze. Kako bi Hrvatska i Hrvati bili sigurni, buduća Vlada treba imati jasnu viziju razvoja zemlje, iskustvo upravljanja krizama i dokazana postignuća. Od 2016. godine neumorno smo radili na boljitku Hrvatske i ostvarili smo mnogo za naše sugrađane. U našem smo predizbornom programu tada obećali političku stabilnost, pravnu sigurnost, gospodarski razvoj i društvenu solidarnost. Na svim tim poljima ostvarili smo važna postignuća.

Uza sve krize kroz koje smo prošli, a bilo ih je mnogo, Hrvatska je u protekle četiri godine, imala stabilnu Vladu, koja je odvažno upravljala zemljom, što je preduvjet za financijsku stabilnost, bolji investicijski rejting, manje kamatne stope i privlačenje stranih ulaganja. Za ostvarenje veće pravne sigurnosti, racionalizirali smo mrežu sudova, digitalizirali procese, značajno smanjili broj sudskih predmeta, ubrzali njihovo rješavanje i deblokirali 100.000 građana. Dali smo velik zamah gospodarskom razvoju: do početka pandemije koronavirusa, stvorili smo 105.000 radnih mjesta i postigli najveću zaposlenost od stjecanja neovisnosti, mirovine su narasle dvaput više, a minimalna plaća triput više nego u mandatu prethodnih triju vlada, dok smo istodobno porezno rasteretili građane i poduzeća, osobito mlade,

a pritom smanjivali javni dug. Na području društvene solidarnosti, bili smo oslonac najugroženijima u društvu i, u okviru naše politike demografske revitalizacije, značajno smo povećali socijalne, roditeljske i roditeljske naknade, te olakšali rješavanje stambenog pitanja brojnim mladim obiteljima. Zahvaljujući kvalitetnom korištenju europskih fondova brojnim smo infrastrukturnim i razvojnim projektima promicali ravnomjeran razvoj svih dijelova Hrvatske, posebno Slavonije, Baranje i Srijema, brdsko-planinskih područja i naših otoka.

Uspješno smo zaštitili Hrvatsku od mogućeg migrantskog vala i ostvarili tri rekordne turističke sezone. Unatoč krizi izazvanoj koronavirusom ostvarili smo važne ciljeve za vrijeme našeg prvog predsjedanja Vijećem Europske unije – od uređenog Brexita do uspješne koordinacije odgovora na pandemiju i pregovora o sredstvima za gospodarski oporavak te sredstvima za regionalni i ruralni razvoj u kojima smo za Hrvatsku osigurali više od 150 milijardi kuna (20 milijardi eura). Postigli smo odluku o otvaranju pristupnih pregovora s Albanijom i Sjevernom Makedonijom te održali uspješan Zagrebački sastanak na vrhu država članica EU i država jugoistočne Europe. Osnažili smo međunarodni položaj Hrvatske čiji ugled i utjecaj u Europi nikada nisu bili veći. Dobili smo zeleno svjetlo Komisije za ulazak u Schengenski prostor i ostvarili napredak prema ulasku u Europski tečajni mehanizam II, što je posljednji korak prije ulaska u europodručje. Nastavili smo jačati zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske te promicati interese Hrvata izvan Hrvatske, osobito u BiH.

U ožujku je Zagreb i okolicu pogodio jedan od najrazornijih potresa u povijesti. Poduzeli smo hitne mjere za smještaj onih koji su ostali bez svojeg doma, kao i za saniranje najosnovnije štete na stambenim objektima, za što smo rebalansom državnog proračuna osigurali potrebna sredstva. Pripremili smo dokumentaciju i procjenu štete koja je neophodna za osiguranje financiranja obnove i uputili smo zahtjev Fondu solidarnosti Europske unije. Paralelno s tim pripremili smo zakonski okvir za obnovu Zagreba koji smo uputili u javnu raspravu kako bi rješenja bila dugoročna i kvalitetno provedena jer ćemo se, zbog razmjera šteta, obnovom baviti dugi niz godina.

Još je mnogo posla pred nama kako bismo u novim okolnostima s kojima se sada suočavamo, Hrvatsku nastavili mijenjati nabolje i kako bismo svakom hrvatskom čovjeku i svakoj obitelji osigurali dostojan život, siguran posao i perspektivnu budućnost.

U tridesetoj godini hrvatske demokracije i uoči 25. obljetnice vojno-redarstvene operacije Oluja, glavna pitanja pred hrvatskim narodom više nisu pitanje neovisnosti i obrane hrvatske slobode. To smo riješili međunarodnim priznanjem i pobjedom u Domovinskom ratu. Danas su ključni izazovi za zaštitu suvereniteta i hrvatsku budućnost pitanja socijalne sigurnosti, demografskog opstanka, boljeg životnog standarda i perspektivnije budućnosti, samodostatnosti u poljoprivredi i energetici, otpornijeg gospodarstva i učinkovitije javne uprave te snažnijeg međunarodnog položaja. S tim novim izazovima pred hrvatskim narodom, naše politike razvijamo na konceptu novog suverenizma, koji se temelji na osnaživanju države i gospodarstva te učinkovitim korištenju našeg utjecaja u Europskoj uniji radi promicanja nacionalnih interesa i kvalitetnijeg života naših sugrađana.

Hrvatska svoj održiv rast i razvoj treba temeljiti na boljem korištenju svojih resursa, izvezno orijentiranom, zelenijem i pametnijem gospodarstvu, te na inovativnosti naših ljudi, čistim industrijama i novim tehnologijama koje imaju velik potencijal za otvaranje novih radnih mjesta u novim okolnostima.

U našim politikama vodimo se odgovornošću prema našoj djeci i budućim generacijama, kojima moramo ostaviti očuvan okoliš, zbog čega se aktivno borimo protiv klimatskih promjena. Jednako ključni su naši naponi na izgradnji financijski i institucionalno otpornije države, koja je sposobna odgovoriti na iznenadne krize, uključujući i na lokalnim razinama.

Polazeći od ostvarenih rezultata i na temelju našeg iskustva, Hrvatska demokratska zajednica spremna je opet preuzeti odgovornost, osobito u izazovnim vremenima koja su pred nama. Želimo zajedno s vama nastaviti izgrađivati sigurnu Hrvatsku kako bismo u drugom mandatu dodatno ubrzali njen razvoj. U našem programu stoga nudimo novu razvojnu viziju Hrvatske za desetljeće pred nama.

Vjerujemo da zajedničkim snagama možemo graditi Hrvatsku koja razvija i ostvaruje svoje ljudske, tehnološke i gospodarske potencijale. Hrvatsku koja nije isključiva ni podijeljena, nego tolerantna i pravedna, društvo u kojemu svi građani kao slobodni, radišni i obrazovani ljudi mogu ostvarivati svoja prava, te osobne i obiteljske ciljeve.

S vjerom u našu viziju i sposobnosti, odlučni da nastavimo raditi u korist svoje domovine, vjerujemo da ćemo s vašim ponovljenim povjerenjem moći, srcem i djelima, odgovorno i odvažno, zajedno s vama i dalje graditi bolju i sigurnu Hrvatsku!

Andrej Plenković
Predsjednik Hrvatske demokratske zajednice

OSLONAC I SNAGA SIGURNE HRVATSKE

U posljednja tri desetljeća Hrvatska je prošla trnovit, ali uspješan put. Nakon ostvarene samostalnosti i međunarodnog priznanja, pobjede u Domovinskom ratu i ulaska u najznačajnije europske i međunarodne organizacije, naš prvi mandat kroz sve naše aktivnosti na svim područjima djelovanja posvetili smo jačanju nacionalne ekonomije i poboljšanju kvalitete života naših ljudi. Da smo na pravom putu pokazali smo kada je bilo najvažnije: pogođeni zdravstvenom krizom zaštitili smo živote i zdravlje naših ljudi, a u samom začetku ekonomske krize pravodobnim mjerama spasili smo stotine tisuća radnih mjesta i očuvali gospodarstvo.

USPJEŠAN MANDAT ZA SNAŽNU HRVATSKU

U sadašnjem mandatu Vlade predvođene Hrvatskom demokratskom zajednicom, predano smo radili na ostvarivanju svojih izbornih obećanja te su ostvarena mnoga postignuća na dobrobit hrvatskih ljudi. Ostvarili smo gospodarski rast na zdravim osnovama i bez zaduživanja, smanjivali smo poreze i rasterećivali građane i poduzeća, a istodobno značajno povećali socijalna davanja, plaće i mirovine. Javni dug smo smanjili za više od 11 postotnih bodova BDP-a, što nas svrstava u sam vrh zemalja Europske unije po brzini smanjivanja javnog duga. Rasli su izvoz, investicije i drugi ekonomski pokazatelji. Ugovorenost europskih fondova dosegla je 94% od raspoloživih sredstava. Nizali smo rekordne prihode od turizma. Svemu tome pridonijelo je odgovorno vođenje javnih financija, koje nam je omogućilo vraćanje investicijskog kreditnog rejtinga. Zahvaljujući sve boljem međunarodnom financijskom položaju države, kamate za gospodarstvo i građane značajno su povoljnije, a naše gospodarstvo može lakše privlačiti strane ulagače, što je ključno za ubrzanje rasta i podizanje standarda naših građana.

Svjesni problema depopulacije i iseljavanja, uložili smo u demografsku politiku i ravnomjerni regionalni razvoj kako bismo na svim područjima našu državu i društvo učinili boljima i poželjnijima za život.

Vodimo sveobuhvatnu pronatalitetnu politiku, poboljšali smo zakonski okvir radi ubrzanja sudskih postupaka i uveli strože kazne. Olakšali smo položaj blokiranima čiji se broj kontinuirano smanjuje. Povećali smo ulaganja u znanost, obrazovanje, kulturu i sport. Potičemo izvrsnost i uvođenje novih tehnologija na svim područjima. Racionaliziramo, digitaliziramo i profesionaliziramo javnu upravu kako bi bila pristupačnija, brža i na usluzi građanima. Dan državnosti ponovno slavimo 30. svibnja, a grad Heroj Vukovar proglasili smo mjestom posebnog domovinskog pijeteta i 18. studenog Danom sjećanja na žrtve Domovinskog rata te na žrtvu Vukovara i Škabrnje. Osigurali smo veća proračunska sredstva i potakli brojne razvojne projekte kojima osnažujemo općine, gradove i županije kako bi se odluke mogle donositi bliže građanima. Danas s puno boljeg polazišta, namjeravamo nastaviti još intenzivnije i još uspješnije raditi, uvjereni da samo s ovakvim postignućima Hrvatska demokratska zajednica može dobiti povjerenje većine birača za još jedan mandat na čelu hrvatske Vlade.

NACIONALNI INTERES IZNAD SVEGA

U protekle četiri godine mnogo smo se puta našli u situaciji koja je zahtijevala preuzimanje odgovornosti. Umjesto odgađanja rješenja i zaduživanja budućih generacija kako bi se platili dugovi propalih tvrtki, što su radile prethodne vlade, hrabro smo rješavali izazove, spašavali radna mjesta i tvrtkama u problemima otvarali nove razvojne perspektive. Ispravljali smo nepravedne trgovačke prakse te se suočili s preostalim problemima hrvatske ekonomske tranzicije, uključujući i restrukturiranje tvrtki poput Agrokora, Petrokemije, Đure Đakovića, Uljanika i 3. maja. U travnju 2017. kada je izbila kriza u Agrokoru nismo išli na izvanredne parlamentarne izbore, iako je to bila mogućnost, već smo stavili interes države, radnika, brojnih dobavljača, obiteljskih-poljoprivrednih gospodarstava i poreznih obveznika na prvo mjesto – ispred stranačkih interesa. Bili smo svjesni da bi novi izbori tada uzrokovali političku nestabilnost koja bi bila pogubna za Hrvatsku, jer bi slom Agrokora, čiji je dug iznosio čak 16% našeg BDP-a, bio koban za hrvatsko gospodarstvo i financijsku stabilnost zemlje, a deseci tisuća ljudi ostali bi bez posla.

ZAŠTITA ŽIVOTA I ZDRAVLJA HRVATSKIH GRAĐANA

Ipak, kriza uzrokovana pandemijom koronavirusa najveća je kriza od Domovinskog rata i nadilazi sve izazove s kojima smo se u mandatu susretali. Odabrali smo zaštitu života i zdravstvenu sigurnost naših građana i pokazali da odlučna, pravodobna i stručno utemeljena reakcija, uz visoku svijest naših građana o njihovoj osobnoj odgovornosti, može Hrvatsku svrstati među najuspješnije države svijeta u borbi protiv pandemije. Uspjeh u usporavanju i sprječavanju širenja epidemije, omogućio nam je da brže počnemo planirati gospodarski oporavak. Uveli smo brze i učinkovite mjere kojima smo pomogli gospodarstvu i pomogli očuvati radna mjesta. Pandemija koronavirusa, pored više milijuna zaraženih i preko 400.000 žrtava diljem svijeta, proizročila je jednu od najvećih ekonomskih kriza u

svjetskoj povijesti. Dvostruki ekonomski šok nastao iz nužnosti fizičkog distanciranja i sprječavanja širenja virusa te višetjednog „zaključavanja“ većine svjetskih gospodarstava uzrokovao je nesagledive posljedice za nacionalna gospodarstva i razotkrio donedavna nepoznate mane globalne ekonomije.

SPAS GOSPODARSTVA I RADNIH MJESTA

Gospodarskim mjerama poduzetim u jeku pandemije spriječili smo teži udar na domaće gospodarstvo, osigurali likvidnost poduzećima i spasili više stotina tisuća radnih mjesta. Unatoč tome, pred nama je velik izazov – u najkraćem mogućem roku moramo osigurati oporavak nacionalne ekonomije i povratak na put ekonomskog uspjeha i rasta životnog standarda kojim smo zajedno koračali u protekle tri i pol godine. U ekonomski spas gospodarstva uložili smo 30 milijardi kuna čime smo stali iza hrvatskih radnika i poduzetnika, ali i poljoprivrednika, umjetnika, sportaša i drugih koji su pogođeni ovom krizom. Posebnu pozornost nastavit ćemo usmjeravati prema pogođenijim sektorima koji nisu uspjeli obnoviti poslovanje, osobito turistički i ugostiteljski sektor kao i u sektoru prometa. Usporedo s tim moramo se nastaviti suočavati s nekim naslijeđenim, ali i tijekom krize otkrivenim nesavršenostima koje karakteriziraju naše gospodarstvo. Razmjere i trajanje globalne krize još uvijek nitko ne može do kraja predvidjeti i moramo se spremati za mogući povratak epidemije. Trenutak u kojem se nalazimo mnogi vide problematičnim i ukazuje na zamke koje, uslijed nastalih globalnih neravnoteža, prijete našoj maloj otvorenoj ekonomiji. Mi, naprotiv, u vremenu koje dolazi želimo dodatno iskoračiti i kroz transformaciju gospodarstva i društva stvoriti preduvjete za dugoročno održiv i uspješan razvoj hrvatskog gospodarstva, uz sigurna i dobro plaćena radna mjesta, u sigurnom životnom i poslovnom okruženju, u uvjetima sigurne zdravstvene zaštite i socijalne zaštite, rastućih i sigurnih mirovina te sigurne opskrbe hranom i energentima, i na taj način stvoriti perspektivu za ostanak u domovini, ali i za povratak u nju. Za sigurnu Hrvatsku.

TRANSFORMACIJA KAO ZALOG DUGOROČNE SIGURNOSTI ■

Nova paradigma razvoja Hrvatske i transformacija kojoj težimo zahtijevaju jasnu viziju, odvažno vodstvo i povjerenje naših građana. Našim sugrađanima jamčimo da ćemo u sljedećem mandatu gospodarski oporavak i transformaciju hrvatskoga gospodarstva voditi jednako odgovorno i odlučno kao što smo reagirali na početku ove krize.

Naša vizija podrazumijeva snažnu, ekonomski suverenu Hrvatsku, koja funkcionira na načelima pravednosti, jednakosti i društvene solidarnosti, koja kvalitetnim obrazovanjem priprema mlade za poslove budućnosti, kontinuirano ulažući u svoje najveće bogatstvo – ljude. To je Hrvatska koja razvija dinamično, inovativno društvo i gospodarstvo, usmjereno k održivom, niskouglijičnom razvoju, koja je prehrambeno samodostatna, ekološki zdrava, okolišno privlačna, s razvijenom prometnom, energetsom i digitalnom infrastrukturom. Naposljetku to je sigurna Hrvatska, s učinkovitom državnom i javnom upravom, modernom vojskom i policijom, ponosna na svoja postignuća u Domovinskom ratu, otporna na krize, privlačna ulaganjima, prepoznatljiva u svijetu i utjecajna u Europi.

Ostvarenje te vizije pretpostavka je dugoročnog rješenja našeg temeljnog nacionalnog pitanja – demografske revitalizacije Hrvatske, ostanka i povratka naših ljudi iz inozemstva, i stvaranja jednakih uvjeta i mogućnosti diljem Lijepe Naše kako bi svatko mogao planirati budućnost, razvijati svoje potencijale i ostvarivati svoje ciljeve.

Naši napori i rezultati u suočavanju s brojnim, desetljećima gomilanim problemima, kao i aktualnom krizom, potvrda su naše odlučnosti da probleme rješavamo, a ne da ih odgađamo.

Svjesni smo toga da smo u našem radu imali i propusta. Danas smo iskusniji, mudriji i sigurni da su naši napori u rješavanju svih kriza s kojima smo se suočili prepoznati. Stoga vam predstavljamo naš program, uvjereni da smo imali prilike pokazati kompetencije i odlučnost, te da će naš rad, postignuća i vizija za razvoj Hrvatske opravdati ili zadobiti vaše povjerenje.

Pet je temeljnih postavki naše nove razvojne paradigme za sigurnu Hrvatsku u 21. stoljeću:

1. SOCIJALNA SIGURNOST

Zdrava, solidarna i pravedna Hrvatska

Socijalna sigurnost prva je pretpostavka razvoja suvremenog društva, u kojemu svatko ima pravo na kvalitetnu zdravstvenu skrb, na društvenu solidarnost, ravnopravnost i jednake prilike. Krize s kojima se Hrvatska u posljednje vrijeme suočila dodatno su ukazale na potrebu jačanja zdravstvenog sustava, ali i uloge države u očuvanju radnih mjesta, mirovina i socijalnih naknada, u borbi protiv siromaštva kako bi se uspostavila socijalna sigurnosna mreža koja će osigurati da nitko ne ostane postrani. Vođeni načelom kršćanske solidarnosti prema svakom čovjeku, ali i s osobitom brigom za osobe s invaliditetom, starije osobe, blokirane i osobe u riziku od siromaštva, u ishodištu svih naših politika uvijek će biti ljudi i podizanje njihova životnog standarda.

2. PERSPEKTIVNA BUDUĆNOST

Konkurentna, vitalna i obrazovana Hrvatska

U osvit četvrte industrijske revolucije, perspektivna budućnost svakog razvijenog društva ovisi o konkurentnosti njegovog gospodarstva, demografskoj vitalnosti njegovog stanovništva te znanju i vještinama njegovih ljudi. Iznenađujuća gospodarska kriza koja je pogodila svijet u 2020. ukazala je na ranjivost i ograničenja dosadašnjeg razvojnog modela. Pokazala je da se konkurentnost gospodarstva treba više temeljiti na novim i čistim tehnologijama koje stvaraju najveću dodanu vrijednost, nova radna mjesta i koje su se pokazale otpornima na vanjske šokove. Zbog toga ćemo nastaviti ulagati u obrazovanje naše djece i mladih za poslove budućnosti, rješavanje stambenog pitanja i ostvarivanje kvalitetnijeg životnog standarda naših obitelji, što će pridonijeti zadržavanju mladih u Hrvatskoj i demografskoj revitalizaciji zemlje.

3. EKONOMSKA SUVERENOST

Samodostatna, održiva i zelena Hrvatska

Poremećaji u lancu opskrbe koje je u globaliziranom gospodarstvu izazvala pandemija koronavirusa ukazali su na nužnost težnji samodostatnosti u proizvodnji hrane i energije radi ostvarivanja ekonomske suverenosti. Naš model razvoja zato treba biti održiv i utemeljen na proizvodnji organski uzgojene hrane, na prijelazu na niskougljične i obnovljive izvore energije i na očuvanju naših prirodnih resursa i okoliša za buduće generacije. Posebnu ulogu u samodostatnosti i povećanju izvoza treba imati hrvatsko selo. Unaprjeđenjem sustava prostornog uređenja olakšat ćemo ulaganja. Zbog njegovog udjela u BDP-u, od strateške je važnosti da turizam bude održiv i poticajan za druge djelatnosti, osobito poljoprivredu. U tom kontekstu, važna je i aktivnija borba protiv klimatskih promjena koje su prijetnja i našoj poljoprivredi i našim obalnim mjestima.

4. OSNAŽENA DRŽAVNOST

Učinkovita, otporna i digitalna Hrvatska

Više nego ikada pokazalo se da je učinkovitost javnih službi i otpornost javnih financija ključna za uspješno upravljanje velikim krizama u kojima je uloga i snaga države nezamjenjiva. Premda je Hrvatska mlada država, pokazala je posljednjih godina da se zna i može nositi s raznovrsnim krizama – od najvećeg restrukturiranja u Europi, brojnih pitanja hrvatske ekonomske tranzicije, preko požara, poplava, potresa pa do pandemije koronavirusa i s njom povezanim gospodarskim udarom. Otpornosti Hrvatske pridonijelo je uspješno vođenje javnih financija, a tome treba ubuduće pridonijeti još kvalitetnije upravljanje državnom imovinom, daljnja digitalizacija javnih usluga, te veća učinkovitost općina, gradova i županija. Posebnu ulogu u jačanju učinkovitosti države ima povećanje djelotvornosti pravosuđa i uprave te izgradnja širokopojasne infrastrukture za razvoj digitalne Hrvatske.

5. GLOBALNA PREPOZNATLJIVOST

Ponosna, sigurna i utjecajna Hrvatska

U današnjem globaliziranom svijetu, u kojemu se natječe gotovo dvjesto zemalja, kulturna posebnost i nacionalni identitet, sigurnost ljudi i države te međunarodni utjecaj temeljne su odrednice globalne prepoznatljivosti neke zemlje. Za Hrvatsku koja je prije trideset godina izborila svoje mjesto među slobodnim europskim narodima to je posebno važno jer pridonosi otvaranju novih tržišta za izvoz, privlačenju ulaganja, turističkoj atraktivnosti zemlje i promicanju hrvatske kulture u svijetu. Vođeni domoljubljem, ponosno štitimo dostojanstvo Domovinskog rata. Preduvjet za razvoj prosperitetnog društva je i sigurnost kojoj pridonosi modernizacija hrvatske vojske i policije, učinkovita zaštita vanjskih granica i članstvo u NATO-u i Europskoj uniji, kojom smo uspješno predsjedali u prvoj polovici 2020. Odvažnim zastupanjem nacionalnih interesa, i dalje ćemo jačati međunarodni utjecaj Hrvatske, osobito integracijom u Schengen i europodručje, te nastaviti snažiti zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske, uz posebnu skrb za Hrvate u BiH i u susjednim zemljama.

10 PRIORITETA ■ U IDUĆEM MANDATU

1. PONOSNA I SUVERENA HRVATSKA

Vođeni domoljubljem i demokršćanskim vrijednostima, nastaviti ćemo odvažno promicati nacionalne interese, štitiiti dignitet Domovinskog rata i hrvatskih branitelja, jačati hrvatsku vojsku i policiju te učvršćivati suverenitet i utjecaj Hrvatske u Europi i svijetu. I dalje ćemo povezivati domovinsku i iseljenu Hrvatsku i skrbiti o položaju Hrvata u BiH i u susjednim zemljama.

2. UČINKOVITA DRŽAVA

Smanjiti ćemo broj ministarstava, prepoloviti broj lokalnih dužnosnika te omogućiti funkcionalno povezivanje općina, uz daljnju digitalizaciju javnih usluga koju ćemo intenzivirati i ubrzati. Nastaviti ćemo s reformom pravosuđa, donijeti novi Ovršni zakon i beskompromisno se boriti protiv korupcije, s naglaskom na njejoj prevenciji, te graditi društvo koje poštuje ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

3. RADNA MJESTA I PLAĆE

Stvoriti ćemo uvjete za otvaranje 100.000 novih radnih mjesta i u to uložiti 10 milijardi kuna. Do kraja mandata prosječna plaća iznositi će 7.600 kuna, a minimalna plaća najmanje 4.250 kuna. Svakoj mladoj osobi osigurati ćemo bespovratnih 130.000 kuna za samozapošljavanje. Nastaviti ćemo uključivati osobe s invaliditetom na tržište rada i u drušćtvu.

4. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA

Osigurati ćemo roditeljske naknade u visini od pune plaće, udvostručiti dječji doplatak, subvencionirati 20.000 stambenih kredita za mlade obitelji, te osigurati produljeni rad u još 200 vrtića. Regulirati ćemo rad trgovina nedjeljom te omogućiti svima da je provedu s obitelji.

5. POREZI

Smanjiti ćemo stopu poreza na dohodak s 24% na 20% odnosno s 36% na 30% i tako utjecati na rast primanja svih radnika. Za poduzeća s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna, smanjiti ćemo stopu poreza na dobit s 12% na 10%, čime ćemo obuhvatiti više od 100.000 poduzeća i obrta. Za svu hranu stopu PDV-a sniziti ćemo s 25% na 13% i omogućiti niže cijene.

6. ZDRAVSTVO I MIROVINE

Uložit ćemo 3 milijarde kuna u modernizaciju zdravstvenog sustava i zdravstvenu skrb, sagraditi Nacionalnu dječju bolnicu u Zagrebu i revitalizirati Imunološki zavod. Za dostojanstvenu starost našim ćemo umirovljenicima povećati mirovine za najmanje 10%.

7. OBRAZOVANJE, ZNANOST I INDUSTRIJA 4.0

Uložit ćemo 5 milijardi kuna u modernizaciju obrazovnog sustava, nastaviti povećavati plaće u obrazovanju, te osigurati 50.000 učeničkih, socioekonomskih i STEM stipendija. Uložit ćemo 5 milijardi kuna u inovacije, poduzetništvo i nove proizvode radi digitalne transformacije industrije i povećanja izvoza. Povećat ćemo ulaganja u istraživanje i razvoj sa sadašnjih 1% na 2,5% BDP-a i razvijati kreativne industrije.

8. SAMODOSTATNOST U HRANI I ENERGIJI

Povećat ćemo poljoprivrednu proizvodnju za 30%, na 22 milijarde kuna, izgraditi 20 regionalnih centara za voće i povrće te udvostručiti navodnjavane poljoprivredne površine. Čuvat ćemo okoliš, kvalitetno gospodariti otpadom i graditi kružno gospodarstvo. Modelom tržišne premije potaknut ćemo daljnju instalaciju proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora i povećati ih za 150% sa sadašnjih 900 MW na 2250 MW, a energetske tranzicijom pridonijet ćemo borbi protiv klimatskih promjena.

9. OBNOVA ZAGREBA

Donijet ćemo kvalitetan zakonski okvir za obnovu Zagreba i uz pomoć domaćih i međunarodnih izvora financiranja obnavljati ga u skladu sa suvremenim standardima građenja, a svim ćemo ugroženim građanima osigurati dostojanstven smještaj dok im se ne obnove domovi.

10. RAVNOMJERAN RAZVOJ

Uložit ćemo 30 milijardi kuna u ravnomjeran regionalni razvoj i nove tehnologije. Pokrenut ćemo Projekt Dalmatinska zagora, Lika, Banovina i Gorski Kotar vrijedan 2 milijarde kuna, te dodatno ojačati naš Projekt Slavonija, Baranja i Srijem, kao i razvoj otoka. Nastavit ćemo ulagati značajna sredstva u modernizaciju željeznice i prometne infrastrukture.

1. SOCIJALNA SIGURNOST

Zdrava, solidarna i pravedna Hrvatska

Temeljna odrednica našeg dosadašnjeg i budućeg djelovanja su ljudi – zadovoljni hrvatski građani, u društvu prožetom solidarnošću i pravednošću. Hrvatsku vidimo kao sigurnu i snažnu državu u kojoj je svima osigurana socijalna i zdravstvena skrb, pravo na rad i dostojanstvena starost uz prikladnu mirovinu. U prošlom smo mandatu pravodobno i djelotvorno reagirali na pandemiju koronavirusa, čime smo spasili tisuće života. Moderniziramo 29 bolnica i povećali smo plaće sestrama i liječnicima za 20%. Stvorili smo 110 tisuća radnih mjesta, povećali najnižu mirovinu za 227 kuna za više od 255.000 korisnika, a prosječnu za 302 kune. Osigurali smo i majkama dodatno povećanje mirovina za 2% po rođenom ili posvojenom djetetu. Podigli smo minimalnu plaću za 754 kuna, a prosječnu za 1147 kuna. Povećali smo obuhvat i iznos neoporezivih primitaka s 2.500 na 7.500 kuna, čime smo otvorili prostor za povećanje primanja i nagrađivanja radnika. Smanjili smo broj blokiranih za 100 tisuća i uveli naknadu za preko 20 tisuća starijih osoba. Povećali smo iznos osobne invalidnine s 1250 na 1500 kuna i proširili smo krug korisnika koji mogu ostvariti pravo na osobnu invalidninu, a iznos naknade roditeljima njegovateljima i njegovateljima podigli smo s 2.500 na 4.000 kuna. Osigurali smo 10 milijuna obroka za 36 tisuća djece djecu u riziku od siromaštva u 500 osnovnih škola. Vođeni načelima kršćanske solidarnosti, nastaviti ćemo povećavati plaće, mirovine i naknade s osobitom brigom za osobe s invaliditetom, starije osobe, blokirane i one u riziku od siromaštva. Razvijati ćemo društvo jednakih mogućnosti, uz osiguranje temeljnih prava i sloboda i borbu protiv svih oblika nasilja i isključenosti.

Prioriteti u idućem mandatu

- Uložiti ćemo 3 milijarde kuna u modernizaciju zdravstvenog sustava, sagraditi Nacionalnu dječju bolnicu u Zagrebu i revitalizirati Imunološki zavod te osigurati samodostatnost proizvodnje cjepiva i krvnih pripravaka.
- Otvorit ćemo 100 tisuća novih radnih mjesta i u to uložiti 10 milijardi kuna.
- Povećati ćemo minimalnu plaću na najmanje 4.250 kuna.
- Smanjiti ćemo stopu poreza na dohodak s 24% na 20% te s 36% na 30% za veća primanja građana.
- Povećati ćemo mirovine za najmanje 10% za dostojanstvenu starost umirovljenika.
- Omogućiti ćemo korisnicima obiteljske mirovine pravedniji način izračuna mirovine.
- Povećati ćemo naknadu za socijalno ugroženog pojedinca s 800 kuna na 1.500 kuna i donijeti novu strategiju borbe protiv siromaštva i socijalnog isključivanja.

- Novim mjerama olakšat ćemo zapošljavanje osoba s invaliditetom.
- Osigurat ćemo podršku dugotrajno nezaposlenim osobama.
- U prvom dijelu mandata uspostaviti ćemo novi normativni okvir za ovrhu koji će osigurati bolju zaštitu dostojanstva ovršenika, uz učinkovitiji proces ispunjenja tražbine ovrhovoditelja.
- Povećat ćemo smještajne kapacitete domova za starije za 1.500 korisnika te pojačati nadzor nad kvalitetom pružene skrbi.
- U svim ćemo županijama dovršiti izgradnju skloništa za smještaj žrtava nasilja i osigurati njihovu zaštitu izdvajanjem počinitelja nasilja iz obiteljskog doma.
- Omogućit ćemo rad Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja (SOS telefona) 24 sata dnevno svih sedam dana u tjednu.

ZDRAVSTVO

Pravo na zdravlje vrednujemo kao temeljno ljudsko pravo. Dobra organiziranost zdravstvenih usluga i dostupnost svim građanima Hrvatske pod jednakim uvjetima temelj je sustava koji želimo nastaviti razvijati. U zdravstvenoj krizi uzrokovanoj globalnom epidemijom još smo jednom pokazali da je, unatoč svim nagomilanim problemima, naš zdravstveni sustav dobro organiziran i učinkovit, ali smo isto tako pokazali da smo kao društvo spremni na velika odricanja kako bismo spasili život svakog našeg građanina.

Odgovorno skrbimo o općem zdravlju naših sugrađana, jačajući preventivno djelovanje i povećavajući dostupnost primarne zdravstvene zaštite, redefiniranjem statusa domova zdravlja te uvođenjem posebnog dežurstva liječnika.

U protekle smo četiri godine ulagali u unapređenje i modernizaciju hrvatskog zdravstva. Povukli smo maksimalni iznos od 2,2 milijarde kuna iz europskih fondova za ulaganje u modernizaciju 29 bolnica. Usvojili smo Nacionalni plan razvoja bolnica 2018. – 2020. kojim se intenzivira reorganizacija

pružanja bolničke zdravstvene zaštite, povećava dostupnost, unapređuje kvaliteta i racionalizacija troškova poslovanja bolničkih ustanova te funkcionalno integrira 12 bolnica. Pokrenuli smo projekt izgradnje nove Nacionalne dječje bolnice. Istodobno provodimo digitalizaciju sustava uspostavom Centralnog upravljačkog sustava (CUS). Uveli smo projekt prioritetne liste čekanja čime smo osigurali prioritetnu obradu pacijenata za dijagnoze i stanja koja ne trpe odgodu. Nabavili smo prvi robotski kirurški sustav u Hrvatskoj (KBC Zagreb). Posebno smo posvećeni povećavanju kvalitete života oboljelih od teških bolesti. Osigurali smo dvostruko više sredstava za skupe lijekove odnosno 1,8 milijardu kuna, što je oko 1,5% državnog proračuna i dvostruko više nego 2015. godine.

Povećali smo plaće sestrama i liječnicima za 20% i u dijalogu sa socijalnim partnerima riješili pitanje plaćanja prekovremenog rada uz istodobno smanjenje naslijeđenog duga u zdravstvu. Za više od 200 mladih liječnika osigurali smo specijalizacije u vrijednosti od 217 milijuna kuna.

Zdravstveni sustav

Povukli smo maksimalnih **2,2** milijarde kuna iz europskih fondova za ulaganje u modernizaciju **29** bolnica.

Povećali smo plaće sestrama i liječnicima za **20%** i riješili pitanje plaćanja prekovremenog rada.

Osigurali smo **1,8** milijardi kuna za skupe lijekove; dvostruko više nego 2015. godine.

Za više od **200** mladih liječnika osigurali smo specijalizacije vrijedne **217** milijuna kuna.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo s modernizacijom bolničkog sustava u skladu sa suvremenom medicinskom doktrinom i strateškim dokumentima, planiranjem razvoja ljudskih resursa, opremanjem medicinsko-tehnološkom opremom, sveobuhvatnom digitalizacijom te jačanjem dnevnih bolnica i smanjenjem listi čekanja.
- Digitalizacijom zdravstvenog sustava unaprijedit ćemo zdravstvenu skrb naših građana, dodatno skratiti liste čekanja kroz projekte eNaručivanje, eSmjernice i eBolnice.
- Unaprijedit ćemo sustav hitne medicinske pomoći i osigurati podizanje potrebnih kompetencija za samostalni rad timovima bez liječnika, a uspostavom sustava Hitne helikopterske službe (HEMS) poboljšat ćemo uslugu u hitnoj medicinskoj pomoći.
- Podići ćemo kvalitetu i osigurati dostupnost primarne zdravstvene zaštite, posebice u ruralnim krajevima, te jačati domove zdravlja i izvanbolničku specijalističku zdravstvenu zaštitu.
- Nastavit ćemo s funkcionalnom integracijom bolnica, a ponovnom kategorizacijom bolničkih zdravstvenih ustanova postaviti ćemo transparentnu ljestvicu izvrsnosti sustava zdravstva.

- Posebni naglasak stavit ćemo na jačanje ljudskih resursa i unaprjeđenje uvjeta rada u zdravstvu uz cjeloživotni razvoj stručnih kompetencija.
- Donijet ćemo Nacionalni plan borbe protiv raka radi smanjenja pobola i smrtnosti od raka.
- Nastavit ćemo jačati sustav javnoga zdravstva, koji se u posljednjoj epidemiji pokazao ključnim za uspješnu zaštitu građana. Jačat ćemo sustav preventivne medicine i ulogu mreže zavoda za javno zdravstvo s posebnim naglaskom na prevenciju i ranu dijagnostiku kroničnih nezaraznih bolesti koje čine najveći dio mortaliteta i morbiditeta, ali i zdravstvenu sigurnost stanovništva kroz dobro organiziranu epidemiološku službu.
- Revitalizirat ćemo proizvodnju Imunološkog zavoda i osigurati samodostatnost proizvodnje cjepiva i krvnih pripravaka.

SOCIJALNA POLITIKA I DRUŠTVENA SOLIDARNOST

Jača solidarnost s najugroženijima i društveni razvoj. Pokazali smo posebnu brigu za najugroženije u našem društvu, osobito za osobe s invaliditetom, za starije osobe i za blokirane jer vjerujemo da nitko ne smije ostati postrani. Najranjivije skupine zaslužuju posebnu pozornost društva i mjere koje će im život učiniti boljim. Vlada je predano radila na zaštititi prava osoba s invaliditetom i na njihovom ravnopravnom uključivanju u društvo. Donijeli smo Zakon o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje kojim se obvezuju sva tijela državne uprave i javne vlasti da do rujna 2020. godine prilagode svoje mrežne stranice osobama s invaliditetom, kako bismo za više od pola milijuna građana osigurali digitalnu pristupačnost. Povećali smo iznos osobne invalidnine s 1250 na 1500 kuna. Proširili smo krug korisnika koji mogu ostvariti pravo na osobnu invalidninu i povećali doplatu za pomoć i njegu za 20%. Povećali smo iznos naknade roditeljima njegovateljima i njegovateljima s 2.500 na 4.000 kuna. Uveden je e-zahtjev za priznavanje prava na osobnu invalidninu i doplatu za pomoć i njegu, a prvi je put na jednom mjestu u aplikaciji omogućeno prikupljanje podataka o socijalnim naknadama što su ih osigurale općine,

gradovi i županije. U mandatu naše Vlade osigurali smo gotovo 360 milijuna kuna za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom. Zahvaljujući tim mjerama, zaposleno je 10.000 osoba s invaliditetom.

Kako bismo poboljšali uvjete i kvalitetu života na otocima, osigurali smo besplatni otočni i javni cestovni prijevoz za djecu do navršene osme godine života, učenike, studente i mlade osobe s invaliditetom.

Osmislili smo i pokrenuli projekt „Zaželi“ kojim omogućavamo zapošljavanje teško zapošljivih žena u slabije razvijenim dijelovima Hrvatske, koje se brinu za dostojanstvenu starost starijih građana. Kroz ovaj smo program osigurali milijardu i pol kuna za zapošljavanje 6.300 žena u ruralnim područjima, koje pružaju pomoć za preko 30.000 kućanstava. Nastavljamo poticati ravnopravnost žena i muškaraca u društvu, na tržištu rada i u obitelji, omogućavajući i očevima da daju veći doprinos u odgoju djece. Kao demografsku mjeru, osigurali smo i majkama dodatno povećanje mirovina za 2% po rođenom ili posvojenom djetetu, što je pravo koje već koristi preko 10.000 žena.

Socijalna politika

Povećali smo iznos naknade roditeljima njegovateljima i njegovateljima s 2.500 na **4.000** kuna.

Povećali smo iznos osobne invalidnine s 1.250 na **1.500** kuna i proširili krug korisnika prava na osobnu invalidninu

Osigurano je gotovo **360** milijuna kuna za zapošljavanje i zaposleno je **10.000** osoba s invaliditetom.

Programom "Zaželi" osigurali smo **1,5** milijardi kuna za zapošljavanje **6.300** žena u ruralnim područjima koje pomažu u više od **30.000** kućanstava.

Prioriteti u idućem mandatu

- Radi bolje zaštite prava korisnika, jačat ćemo ulogu centara za socijalnu skrb u lokalnoj zajednici.
- Za podršku obitelji i roditeljstvu jačat ćemo rad obiteljskih centara u svakoj županiji.
- Za još kvalitetnije uključivanje osoba s invaliditetom u život zajednice, donijet ćemo novu Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.
- Do kraja 2021. godine uvest ćemo inkluzivni dodatak čime ćemo objediniti sva prava osoba s invaliditetom i regulirati status osobnog asistenta.
- Pobojšat ćemo sustav skrbi za starije i nemoćne uvođenjem kriterija, standarda i kontrole kvalitete skrbi i smještaja.
- Kako bismo povećali kvalitetu života starijim osobama, u sinergiji države i općina, gradova i županija povećat ćemo smještajne kapacitete za starije i nemoćne osobe za 1.500 korisnika. Starijim i nemoćnima koji ostaju u svojim zajednicama pružit ćemo usluge koje će im omogućiti kvalitetno starenje, vodeći pritom računa o ravnomjernoj dostupnosti usluga na području cijele Hrvatske.

- Donijet ćemo strategiju socijalne skrbi za starije osobe.
- Do kraja 2021. dovršit ćemo izgradnju skloništa za smještaj žrtava nasilja u svim županijama.
- Za bolju zaštitu i podršku, novčanom ćemo pomoći poboljšati materijalni položaj žrtava nasilja smještenih u skloništim.

Učinkovit sustav socijalne skrbi i borba protiv siromaštva. U sigurne prostorne i radne uvjete ustanova socijalne skrbi kao i za izgradnju novih centara za socijalnu skrb uložili smo gotovo 230 milijuna kuna. Svi stručni radnici u sustavu socijalne skrbi dobili su status službene osobe. Osigurali smo tehničko-tjelesnu zaštitu u svim centrima za socijalnu skrb. Povećali smo plaće stručnim radnicima u sustavu socijalne skrbi i omogućili zapošljavanje novih stručnjaka koji rade s najranjivijim skupinama.

Posljednjih godina smanjuje se udio stanovništva u riziku od siromaštva, no još uvijek se svaka šesta osoba u Hrvatskoj suočava s tim rizikom, koji bi mogao porasti uslijed pandemije koronavirusa. Donijeli smo odluku da se naknada za sudjelovanje u radu za opće dobro ili javnim radovima ne smatra preprekom za ostvarenje socijalne naknade, čime smanjujemo rizik od siromaštva i potičemo radno sposobne

korisnike zajamčene novčane naknade na povratak na tržište rada. Otpisom duga do 10.000 kuna blokiranim građanima i drugim donesenim rješenjima, značajno smo poboljšali položaj tisuća ugroženih pojedinaca i obitelji širom Hrvatske. No držimo da brigu o najugroženijima treba dodatno pojačati i time smanjiti socijalne razlike u društvu. Osigurati smo 10 milijuna obroka u 500 osnovnih škola za 36 tisuća djece djecu u riziku od siromaštva.

Kako bismo postigli osnovnu razinu socijalne sigurnosti uveli smo nacionalnu naknadu za starije osobe. Riječ je o novčanom primanju na koje imaju pravo hrvatski državljani stariji od 65 godina života s prebivalištem u Hrvatskoj u neprekidnom trajanju od 20 godina, koji nisu korisnici mirovine i nisu zaposleni. U 2021. godini, pravo na ovu naknadu iskoristit će preko 20.000 naših sugrađana. Nastavit ćemo se još odlučnije boriti protiv siromaštva i nejednakosti.

Prioriteti u idućem mandatu

- Kako bismo još povećali socijalnu sigurnost osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, donijet ćemo novu Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti.
- Nastavit ćemo smanjivati rizik od siromaštva za veći broj naših sugrađana tako što ćemo unaprijediti sustav socijalne skrbi, proširiti socijalne usluge, provoditi aktivne politike zapošljavanja i poticati cjeloživotno učenje radi prilagodbe potrebama tržišta rada.
- Osigurati ćemo novčanu pomoć svima onima koji nemaju dovoljno financijskih resursa za osnovne životne potrebe. Do kraja mandata, povećat ćemo naknadu za socijalno ugroženog pojedinca s 800 kuna na 1.500 kuna i povećat ćemo djelotvornost sustava socijalnih pomoći.
- Za uključivanje u društvo omogućit ćemo ostvarivanje prava na 50% iznosa socijalne pomoći posebno osjetljivim skupinama, žrtvama trgovanja ljudima i beskućnicima dok su na smještaju.

- Uvođenjem socijalnog mentorstva osigurat ćemo podršku dugotrajno nezaposlenim korisnicima socijalne pomoći kako bismo ih uključili na tržište rada.
- Izradit ćemo i analizirati popis svih socijalnih naknada i prava (mirovinskom, obrazovnom, zdravstvenom i sustavu socijalne skrbi) koje su uvjetovane prihodovnim cenzusom, identificirat ćemo one koje su međusobno uvjetovane te izraditi prijedlog skale manje drastičnih rezova prihodovnog cenzusa. Time ćemo ukloniti razlike, nelogičnosti i povećati pravednost sustava.
- Predložiti ćemo mjere koje je potrebno poduzeti kako bismo ostvarili pravedniji sustav socijalnih naknada i prava.

Doniranje hrane potrebitima. Proces doniranja hrane olakšali smo usvajanjem novih pravila i poreznih olakšica do zadnjeg dana isteka roka trajanja hrane. Omogućili smo također doniranje hrane nakon isteka preporučenog roka upotrebe („najbolje upotrijebiti do“) pod uvjetom da je hrana sigurna te administrativno smo rasteretili donatora i posrednika u lancu doniranja hrane. U razdoblju od listopada 2019. do ožujka 2020., udvostručena je količina donirane hrane i broj donatora, a ukupna vrijednost donirane hrane u 2019. iznosi 13 milijuna kuna, što je za 30% više u odnosu na prethodnu godinu. Uveli smo IT-sustav za doniranje hrane. To se pokazalo korisnim alatom za podjelu mliječnih proizvoda koje smo otkupili u sklopu provedbe privremene izvanredne mjere pomoći malim mljekarama s problemima u poslovanju uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19. Do danas je putem IT-sustava za doniranje hrane podijeljeno oko 200 tona mliječnih proizvoda prema 59 posrednika u lancu doniranja hrane koji pružaju usluge socijalne samoposluge, pučke kuhinje te, općenito, podjele hrane osobama u potrebi. Osigurat ćemo da gospodarski rast ravnomjerno osjeti svaka obitelj u milijun i pol hrvatskih kućanstava.

Rješavanje pitanja blokiranih građana. Na početku mandata naše Vlade, zatekli smo gotovo 340 tisuća blokiranih građana, u mnogim slučajevima zbog dugova manjih od 10.000 kuna. Otpisali smo potraživanja države prema građanima do iznosa od 10.000 kuna, deblokirali dugotrajno blokirane račune i uveli jednostavni stečaj potrošača. Uveden je jednostavni postupak stečaja potrošača za osobe koje imaju blokirane račune duže od tri godine i čiji iznos glavnice duga iznosi do 20 tisuća kuna. Zahvaljujući poduzetim mjerama danas imamo gotovo 100 tisuća manje blokiranih građana. Izmjenama Ovršnog zakona 2017. godine uveli smo pravilo da se jedina nekretnina ne može ovršiti, da nema ovrha na nekretnini za iznos glavnice do 20 tisuća kuna. Osigurano je stambeno zbrinjavanje ovršenika (plaćanje najma) za 18 mjeseci ako bude iseljen iz nekretnine u ovršnom postupku, a propisani su i dodatni zaštitni mehanizmi. Kao rezultat provođenja politika naše Vlade, iznos blokade kod FINA-e iz ožujka prethodne godine smanjen je s 43,4 milijarde na 16,8 milijardi kuna. No kako ekonomska kriza uzrokovana pandemijom ponovno povećava rizik od rasta broja blokiranih građana, tom ćemo pitanju posvetiti posebnu pozornost kako se broj blokiranih ne bi povećavao, već nastavio smanjivati.

Prioriteti u idućem mandatu

- Usvojit ćemo novi Ovršni zakon u prvih šest mjeseci, zaštititi dostojanstvo i egzistenciju ovršenika, a istodobno vjerovniku omogućiti bržu realizaciju potraživanja. Zakonom ćemo, između ostalog, povećati popis primanja koja su izuzeta od ovrhe (božićnica, uskrsnica, dnevnice.), uvesti ćemo kontradiktorni postupak koji će provoditi nasumce odabrani javni bilježnici, smanjiti troškove postupka te onemogućiti deložacije u zimskom periodu.
- Stvorit ćemo moderniji sustav naplate koji će osigurati jeftinije, brže i djelotvornije namirenje vjerovnika uz povećanu razinu zaštite ovršenika.

Bolja zaštita žena i djece od nasilja. Prepoznajući zabrinjavajuće razmjere pitanja nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, ratificirali smo Konvenciju Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji. Kao najsuvremeniji pravni okvir za zaštitu ljudskog dostojanstva žena, pomaže nam u jačanju pravnih, operativnih i financijskih mehanizama. S obzirom na senzibiliziranost naših građana, pažljivo smo sročili Interpretativnu izjavu, koja je usvojena u Hrvatskom saboru kao sastavni dio zakona kojim je potvrđena Konvencija. Na taj smo način otklonili mogućnost bilo kakve pogrešne interpretacije koje bi se mogle tumačiti kao obvezu uvođenja rodne ideologije. Zaštitili smo svoje vrednote, istovremeno ispunjavajući izborni program iz 2016. u kojem smo obećali da ćemo usvojiti ovaj ključni dokument za bolju zaštitu žena i žrtava nasilja u obitelji. Donijeli smo paket kaznenih zakona u kojem smo pooštrili kazne, ubrzali kazneni postupak i osigurali bolje razlikovanje prekršaja od kaznenog djela nasilja u obitelji.

Interpretativna izjava za tumačenje Konvencije

“Republika Hrvatska smatra da je cilj Konvencije zaštita žena od svih oblika nasilja te sprečavanje, progon i eliminacija nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja. Republika Hrvatska smatra da odredbe Konvencija ne sadrže obvezu uvođenja rodne ideologije u hrvatski pravni i obrazovni sustav ni obvezu promjene ustavne definicije braka. Republika Hrvatska smatra da je Konvencija u skladu s odredbama Ustava Republike Hrvatske, posebno s odredbama o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda te će Konvenciju primjenjivati uzimajući u obzir navedene odredbe, načela i vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske.”

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo predvoditi borbu protiv nasilja u obitelji i nasilja nad ženama koji su nažalost ozbiljan problem u hrvatskom društvu, i provodit ćemo politike nulte tolerancije na nasilje.
- Nastavit ćemo s intenzivnijim preventivnim djelovanjem i učinkovitim kažnjavanjem, jačanjem policije, pravosuđa, sustava socijalne skrbi i zaštite žrtava, kako bismo štitili svaku osobu, osobito one najslabije.

- Nastavit ćemo suzbijati nasilje i to na način da u svim fazama postupanja u slučajevima nasilja u obitelji u fokus stavljamo žrtvu.
- Omogućit ćemo rad Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja (SOS telefona) 24 sata dnevno svih sedam dana u tjednu.
- Jačat ćemo kapacitete postojećih odjela za podršku žrtvama i svjedocima na sudovima te ubrzati njihovo osnivanje na sudovima na kojima još ne postoje.
- Radi senzibiliziranja javnosti o štetnosti i neprihvatljivosti nasilja nad ženama i nasilja u obitelji provodit ćemo medijsku kampanju, te nastaviti jačati kapacitete stručnjaka koji se u svom radu susreću s ovom problematikom.

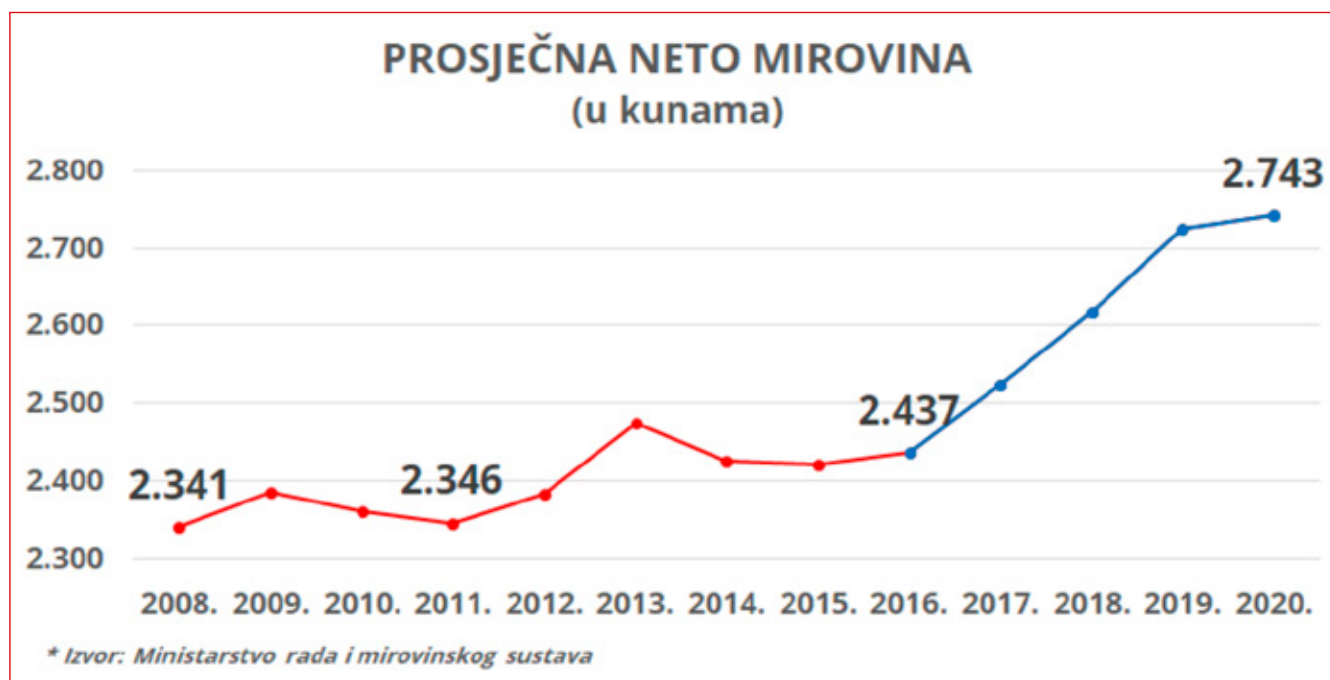
Osuda govora mržnje. Protivimo se svakom obliku nasilja i govora mržnje u društvu, posebice prema ranjivim skupinama i nacionalnim manjinama, jer u modernoj Hrvatskoj ne smije biti mjesta huliganskim i nasilnim ispadima, kako fizičkim, tako i govoru mržnje u digitalnom okruženju.

Prioriteti u idućem mandatu

- Poticat ćemo borbu protiv govora mržnje i bilo kojeg oblika nasilja ulažući u obrazovanje i poticanje medijske pismenosti kako bismo djelovali preventivno.
- Nastavit ćemo s brzim pronalaskom i inzistirati na kažnjavanju onih koji javno šire govor mržnje ili potiču na nasilje.

MIROVINE

Sigurne i veće mirovine te održiv mirovinski sustav. Cjelovito smo unaprijedili mirovinski sustav donošenjem šest zakona. Povećali smo mirovine za 12%, što je znatno više od planiranih 5% na početku mandata, tako da je prosječna mirovina danas veća za 302 kune. Najniža mirovina povećana je i za 15% odnosno za 227 kuna i to za više od 255.000 korisnika. Proširili smo krug umirovljenika koji rade i primaju mirovinu, te njih 14 tisuća već koristi mogućnost rada do pola radnog vremena, a da pritom nastavljaju primati svoju mirovinu.

Prioriteti u idućem mandatu

- Povećat ćemo mirovine za dodatnih 10% u sljedećem mandatu.
- Nastavit ćemo s provođenjem mirovinske reforme koja osigurava adekvatnost mirovina, uspostavljanje održivog mirovinskog sustava i rješavanja problema međugeneracijske nejednakosti.
- Omogućit ćemo korisnicima obiteljske mirovine pravedniji način izračuna mirovine.
- Nastavit ćemo sa širenjem kruga umirovljenika koji mogu raditi do polovice radnog vremena i poticati ćemo dulji ostanak u svijetu rada i nakon 65. godine života kako bismo rad omogućili onima koji to žele.
- Nastavit ćemo s daljnjim jačanjem II. mirovinskog stupa i omogućiti ulaganja u infrastrukturne projekte.

- Nastavit ćemo podizati mirovine s ciljem da prosječna mirovina dosegne 50% od prosječne neto plaće, a da se istodobno umanje razlike među mirovinama.
- Poticati ćemo dobrovoljnu mirovinsku štednju kako bismo mladima u budućnosti osigurali višu razinu mirovina i dostojanstvenu starost.

RAD, ZAPOSŁJAVANJE I PLAĆE

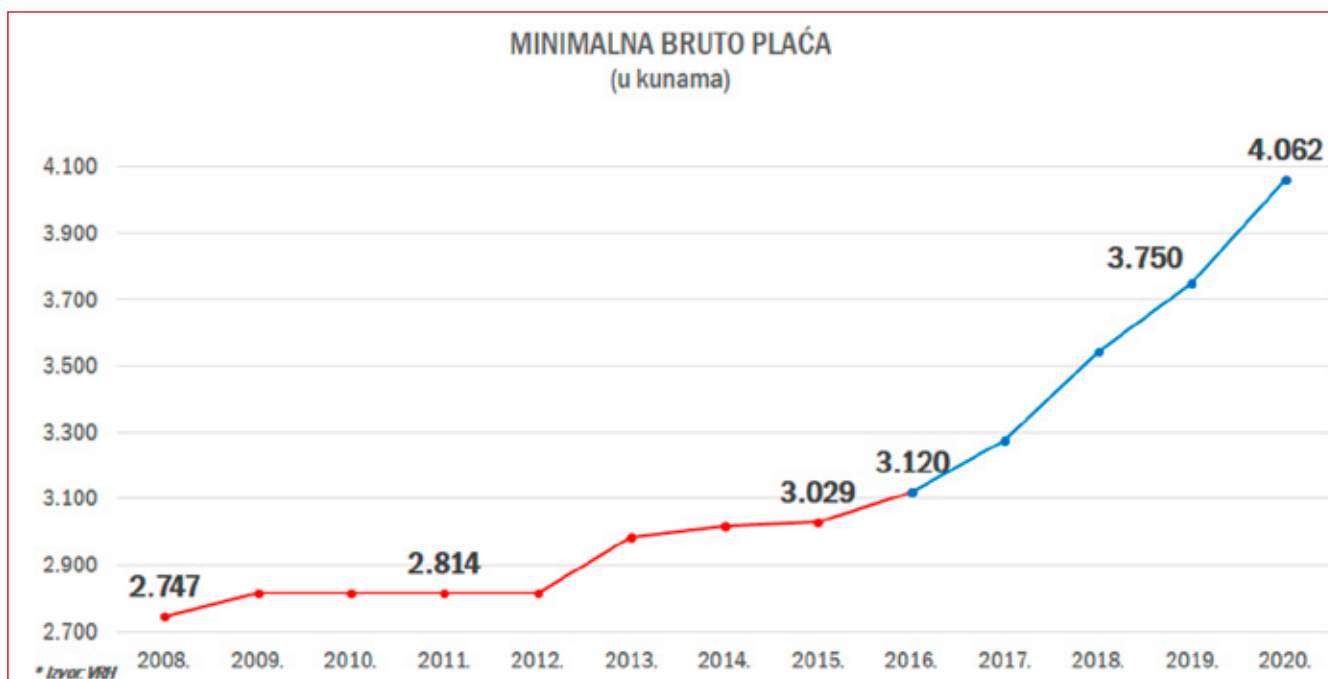
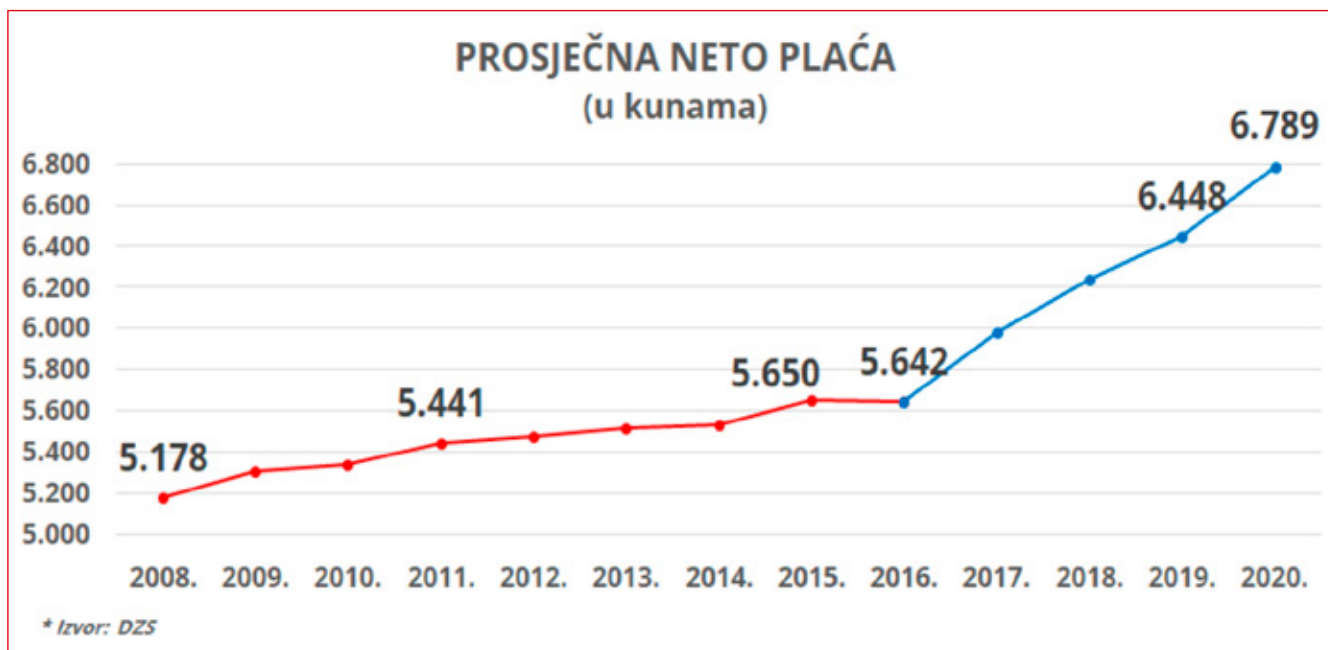
Štitimo prava radnika i podižemo kvalitetu radnih mjesta. Posebnu pažnju pridajemo pravima radnika kako bismo osiguravali primjerenu cijenu rada te dostojanstvene uvjete za rad. U protekle tri i pol godine, minimalna plaća povećana je za 754 kuna, a prosječna plaća za 1147 kuna. U protekle četiri godine posebno ističemo porezno rasterećenje plaća (porez na dohodak) što je kroz smanjenje poreznih stopa i povećanje osobnog odbitka na 4.000 kuna otvorilo prostor povećanju plaća u svim platnim razredima.

Radnicima isplaćujemo tri minimalne plaće i osiguravamo ostala prava u slučajevima kada poslodavac završi u stečaju ili blokadi te smo u proteklom mandatu isplatili gotovo 215 milijuna kuna za nešto više od 15.000 radnika. Zaključili smo Kolektivne ugovore za sve državne i javne službenike i namještenike, i u državnoj upravi i javnom sektoru povećali plaće za 14% do 21%. Kontinuiranim razgovorima sa svim socijalnim partnerima, sindikatima i poslodavcima, osiguravamo neophodnu razinu socijalnog dijaloga za daljnji razvoj hrvatskog tržišta rada. Pritom osluškujemo zahtjeve sindikata, kao i potrebe poslodavaca s obzirom na izazove s kojima se suočavaju u svakodnevnom poslovanju. Istodobno, aktivnim i odgovornim upravljanjem te uvođenjem kvotnog sustava za uvoz radne snage, omogućili smo razvoj hrvatskog gospodarstva i podigli njegovu konkurentnost na razinu onih zemalja s kojima se uspoređujemo. Na taj smo način našim poslodavcima osigurali i dovoljan broj radnika s potrebnim vještinama.

Prioriteti u idućem mandatu

- Zakonskim prijedlogom uredit ćemo pitanje rada nedjeljom i njegovo adekvatno plaćanje uzimajući u obzir interes radnika da nedjelju mogu provesti sa svojim obiteljima. Predložimo 14 radnih nedjelja, a na poslodavcima će biti da odrede koje će to nedjelje biti.
- Radi daljnjeg jačanja raspoloživog dohotka i standarda građana, snizit ćemo stope poreza na dohodak pri oporezivanju dohotka od nesamostalnog rada i to s 24% na 20% odnosno s 36% na 30%.
- Potporu za samozapošljavanje podići ćemo na više od 130.000 kn u prvih šest mjeseci. Do kraja mandata podići ćemo minimalnu plaću za najmanje 1000 kuna, na više od 4.250 kn.
- Stvorit ćemo uvjete da prosječna neto plaća dosegne do kraja mandata najmanje 7.600 kuna.
- U dogovoru sa socijalnim partnerima redefinirat ćemo radno zakonodavstvo kako bismo stvorili kvalitetan okvir za poticanje poduzetničkih aktivnosti, smanjili administrativno opterećenje rada i osigurali dostojanstvene uvjeta rada uz maksimalnu zaštitu poduzetnika i radnika.
- Poticati ćemo inovativne oblike rada poput rada od kuće kako bismo, kroz bolju ravnotežu poslovnog i privatnog života, potakli demografsku obnovu Hrvatske.

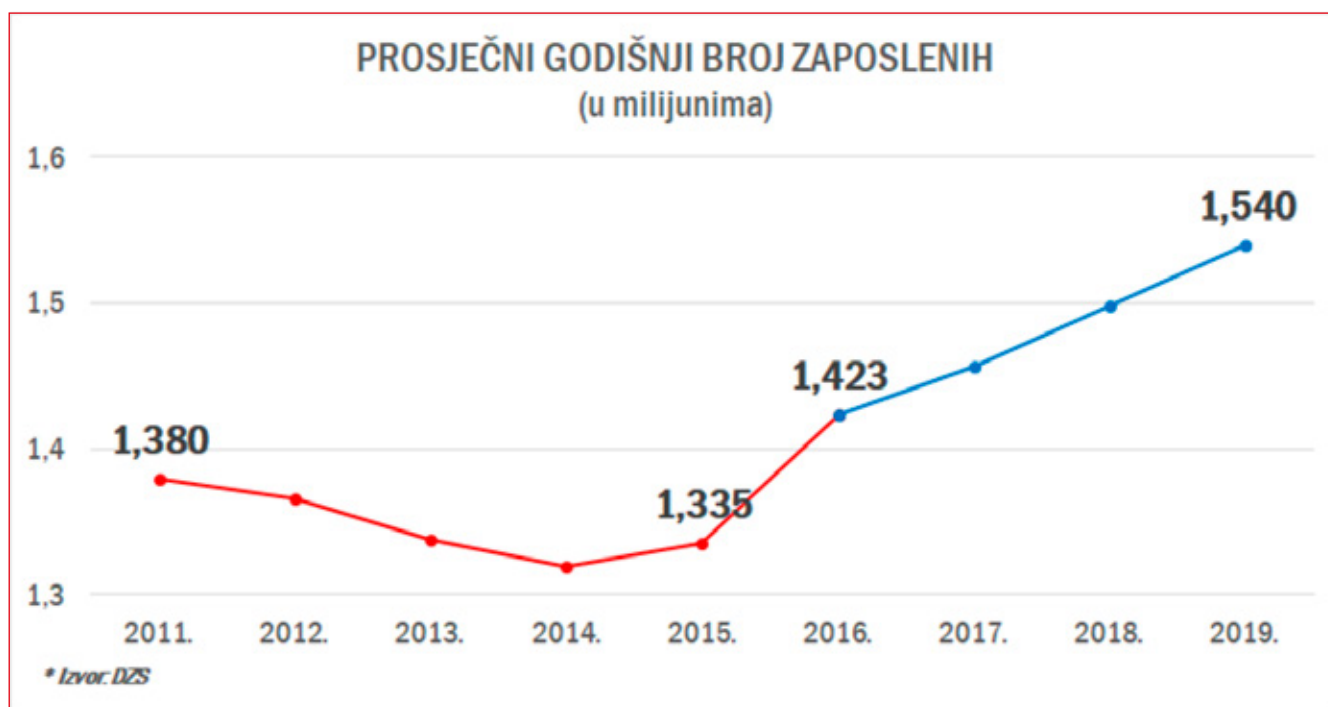
- Osigurati ćemo učinkovito, razvijeno i uređeno tržište rada daljnjim jačanjem institucija na tržištu rada (HZZ, ZOSI, AORT te centri za profesionalnu rehabilitaciju). Poseban naglasak stavit ćemo na povezivanje tržišta rada s obrazovnim sustavom i razvoj vještina potrebnih na tržištu rada.
- Uspostavit ćemo novi sustav zapošljavanja stranaca u Hrvatskoj koji će biti učinkovit i fleksibilan jer će moći primjereno i brzo odgovoriti na potrebe tržišta rada.

Rekordna razina zapošljavanja, siguran posao i rast plaća. Poseban naglasak stavili smo na politiku zapošljavanja, gdje smo u protekle četiri godine postigli rekordno niske stope nezaposlenosti uz značajan rast novih radnih mjesta. U našem smo mandatu u politike zapošljavanja uložili više od 7,5 milijardi kuna, što je dvostruko više nego u mandatu vlade SDP-a. U našem se mandatu stopa nezaposlenosti (20–64 god.) smanjila s 12,5% na 6,7%. Broj nezaposlenih je prije izbijanja krize krajem veljače 2020. pao na 137.977 te je bio za 87.726 manji (-39 %) nego u listopadu 2016. kada je broj nezaposlenih bio 225.703. Istodobno, u veljači 2020. broj je zaposlenih dosegao 1.515.889 odnosno bio je za 123.654 viši nego u listopadu 2016. Postigli smo nacionalni cilj sukladno Strategiji Europa 2020. vezan za stopu zaposlenosti od 65,2% u 2018., dok je u 2019. nastavljen rast zaposlenosti te je stopa tada dosegla 66,7%. Našim aktivnim politikama pridonijeli smo otvaranju više od 110.000 radnih mjesta, a zahvaljujući potpori samozapošljavanju udvostručen je broj mladih koji otvaraju vlastite tvrtke i koji se u njima zapošljavaju. Kako bismo potaknuli zapošljavanje mladih, žena i osoba s invaliditetom osmislili smo dodatne mjere koje financiramo iz europskih fondova. Broj zaposlenih mladih do 30 godina povećan je za 18 tisuća, a broj mladih koji je zaposlen na neodređeno vrijeme u tri i pol godine povećan je s 53 tisuće na 131 tisuću.

Prioriteti u idućem mandatu

- Unaprijedit ćemo mjere aktivne politike zapošljavanja kako bismo, zbog promjena na tržištu rada uzrokovanih izvanrednom situacijom, na odgovarajući način odgovorili na budućim kretanjima na tržištu rada.
- Od samog početka novog mandata nastaviti ćemo s mjerama poticanja zapošljavanja i samozapošljavanja te i dalje osnaživati mjere koje imaju obrazovnu komponentu.
- Stvoriti ćemo uvjete za otvaranje 100.000 novih radnih mjesta do kraja mandata kako bismo dosegli stopu zaposlenosti od 70%.
- Spustiti ćemo stopu nezaposlenosti ispod 5% do kraja mandata, a stopu nezaposlenosti mladih prepoloviti ćemo na 10%.
- Osigurati ćemo 10 milijardi kuna za mjere i programe zapošljavanja.
- Posebno ćemo voditi računa o skupinama koje su najugroženije na tržištu rada, uključujući mlade, starije, dugotrajno nezaposlene, niskokvalificirane osobe, osobe s invaliditetom i druge.
- Unaprijedit ćemo alate i podloge za praćenje potreba na tržištu rada i izradu standarda zanimanja koji će omogućiti da obrazovni programi budu usklađeni s potrebama tržišta rada.
- Razviti ćemo sustav odnosno model za obrazovanje zaposlenih i nezaposlenih osoba (reskilling/upskilling) sukladno potrebama gospodarstva i kroz proaktivnu ulogu HZZ-a osigurati da svaka osoba koja zbog nedostatka vještina ne može pronaći zaposlenje, ili joj u nedostatku vještina prijeti gubitak postojećeg, dobije priliku biti konkurentna na tržištu rada.
- Preustrojiti ćemo Hrvatski zavod za zapošljavanje i prilagoditi ga potrebama korisnika.

CIVILNO DRUŠTVO I VJERSKE ZAJEDNICE ■

Razvoj civilnog društva. Neprofitni sektor predstavlja važan segment našeg društva koji svojim programima razvija i oplemenjuje društvo. Upravo stoga Hrvatska demokratska zajednica podržava programe civilnog društva koje provode udruge. To se posebice odnosi na djelovanje braniteljskih udruga na području pružanja skrbi braniteljima i njihovim obiteljima, na pružanju socijalnih usluga, na skrbi o obitelji te starijim sugrađanima, na brigu o osobama s invaliditetom, na rad s beskućnicima, na osnaživanje mladih i nezaposlenih za tržište rada, na brizi o ženama žrtvama obiteljskog nasilja, na popularizaciji znanosti i zaštiti okoliša, kao i na velikom zalaganju u promicanju filantropije i volonterstva te na svim ostalim područjima društvenog djelovanja. Civilno društvo vidimo kao partnera u rješavanju socioekonomskih problema, posebice sada u situaciji pandemije kada radimo na ublažavanju različitih aspekata društvene i ekonomske krize uzrokovane pojavom virusa.

U razdoblju od 2016. do 2020. godine značajno smo povećali sredstva za financiranje civilnog društva, a posebice iz europskih fondova. U mandatu Vlade iz europskih je fondova raznim projektima dodijeljeno preko pola milijarde kuna kroz više od 3.000 financijskih potpora, uz značajna ulaganja iz nacionalnih izvora putem natječaja ministarstva te jedinica regionalnih i lokalnih samouprava. To je povećanje od 22% u mandatu Vlade, u usporedbi s razdobljem 2012. do 2016. Podržavali smo brojne projekte civilnog društva radi razvoja lokalnih zajednica, i tu ćemo podršku nastaviti pružati i u novom mandatu.

Vjerske slobode i zaštita prava nacionalnih manjina. Hrvatska demokratska zajednica, svjesna naših kršćanskih korijena, promovira i čuva vjeru, kulturu i jezik koji su stoljećima očuvali hrvatski identitet. Kroz obrazovanje dužni smo te vrijednosti prenositi na našu djecu i mlade. Kao demokršćanska stranka koja uvažava sve vjerske slobode baštinimo ostavštinu prvog hrvatskog predsjednika koji je svim vjerskim zajednicama u Hrvatskoj osigurao neradne dane za najveće vjerske praznike. Gradimo tolerantno i uključivo društvo koje poštuje temeljna ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo financirati programe civilnog društva, oslanjajući se na sredstva iz europskih fondova, stavljajući naglasak na rezultate i rad s ciljnim skupinama, povezivanjem civilnog društva s akademskom zajednicom te ulaganjima u programe za razvoj lokalnih zajednica.
- Posebno ćemo podupirati programe na području djelovanja braniteljskih udruga, skrbi o obitelji, pružanju socijalnih usluga i radu sa starijim sugrađanima, brizi o osobama s invaliditetom, radu s beskućnicima, osnaživanju mladih i nezaposlenih za tržište rada, brizi o ženama žrtvama obiteljskog nasilja, popularizaciji znanosti i zaštiti okoliša, promicanju filantropije i volonterstva kao i svih ostalih područja društvenog djelovanja.
- Digitalizacijom postupka dodjele financijskih sredstva civilnom društvu, ubrzat ćemo i pojednostaviti dodjelu sredstava i time osigurati brže i djelotvornije provođenje programa.
- Imajući na umu ulogu Crkve kroz povijest u očuvanju identiteta hrvatskog naroda i podršku koju nam je Sveta Stolica dala u borbi za međunarodno priznanje Hrvatske, nastavit ćemo gajiti dobre odnose sa Svetom Stolicom i protivit ćemo se svakom pokušaju revizije Ugovora između Hrvatske i Svete Stolice.
- Nastavit ćemo pomagati i surađivati sa svim priznatim vjerskim zajednicama kako bismo doprinisili tolerantnom društvu i štitili vjerske slobode svakog našeg građanina.
- Razvijat ćemo konstruktivnu suradnju sa svim nacionalnim manjinama i nastavljati provoditi aktivnosti kojima se promiču i štite njihova ustavna prava.

2. PERSPEKTIVNA BUDUĆNOST *Konkurentna, vitalna i obrazovana Hrvatska*

Konkurentnost gospodarstva, uz obrazovane i kvalificirane građane ključni su preduvjeti za izgradnju razvijenog i vitalnog društva bez kojeg nema perspektivne budućnosti. U protekle četiri godine razvijali smo gospodarstvo, podizali životni standard i zaposlenost. Uz administrativno rasterećenje, smanjili smo poreze za gotovo 9 milijardi kuna, snizili PDV na određene proizvode, a istodobno ostvarili proračunski suficit tri godine zaredom. Zahvaljujući zdravom rastu, boljem poslovnom okruženju te povećanju ulaganja, vratili smo investicijski kreditni rejting i smanjili kamatne stope. Povećali smo ugovorenost sredstava iz europskih fondova s 9% na 94% i poboljšali konkurentnost domaće industrije. Prvi smo pokrenuli mjere za demografsku revitalizaciju zemlje, udvostručili roditeljske naknade i izdašno pomažemo mladim obiteljima u rješavanju njihovog stambenog pitanja. Projektom Slavonija potaknuli smo brži razvoj istoka Hrvatske, a ulagali smo i u razvoj otoka, brdsko-planinskih i potpomognutih područja. Započeli smo reformu školstva, koja uključuje cjelovitu kurikularnu reformu, obnovu i informatičko opremanje škola, a prosvjetnim djelatnicima smo podigli plaće. Značajno smo povećali ulaganja u znanost i istraživanje, osigurali preko 40 tisuća socioekonomskih i 17 tisuća STEM stipendija za mlade. U novim okolnostima nakon pandemije, želimo da Hrvatska svoj gospodarski oporavak i razvojni iskorak zasniva na gospodarskim granama u kojima ima konkurentne prednosti. Hrvatska se treba reindustrijalizirati, svoj rast temeljiti na cjeloživotnom obrazovanju, na snažnoj podršci poduzetništvu, pametnim i čistim tehnologijama te digitalnoj i održivoj transformaciji gospodarstva.

Prioriteti u idućem mandatu

- U prvoj godini mandata povećat ćemo ulaganja u istraživanje i razvoj s trenutačnih 1% na 1,4% BDP-a, a do kraja mandata na 2,5%, tako što ćemo uložiti 25 milijardi kuna odnosno trećinu nove europske kohezijske omotnice u projekte pametne Hrvatske.
- Regulirat ćemo rad trgovina nedjeljom te omogućiti radnicima da nedjelju provedu s obitelji.
- Svaka mlada osoba s poslovnim projektom imat će pravo na bespovratnih 130.000 kuna za samozapošljavanje.
- Subvencionirat ćemo dodatnih 20 tisuća mladih obitelji u rješavanju stambenog pitanja.
- Opću stopu poreza na dobit snizit ćemo s 12% na 10% za 93% poduzeća (s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna), a ostavit ćemo mogućnost izbora plaćanja PDV-a po i plaćenom i naplaćenom računu za sve obveznike.

- Nastavit ćemo reformu školstva, osigurati 50 tisuća novih stipendija za učenike i studente, pokrenuti projekt STEM Hrvatska u koji ćemo uložiti 2 milijarde kuna i kroz koji ćemo opremiti svaku školu STEM laboratorijem.
- Osigurat ćemo besplatan željeznički prijevoz djeci, učenicima i studentima.
- Sufinanciranje kreativnih industrija poduprijet ćemo s dodatnih 350 milijuna kuna s naglaskom na inovacije, uključujući razvoj industrije videoigara.
- Kroz teritorijalne strategije i Fond za oporavak osigurat ćemo 20 milijardi kuna za ravnomjerni regionalni razvoj cijele Hrvatske.
- Za ulaganje u nove tehnologije i modernizaciju slabije razvijenih krajeva izdvojit ćemo 10 milijardi kuna kroz programe EU.
- Osigurat ćemo kreditne linije i alternativne izvore financiranja za likvidnost gospodarstva te poduzimati mjere za očuvanje radnih mjesta.

GOSPODARSTVO I POSLOVNO OKRUŽENJE ■

Jednostavnije i jeftinije poslovanje gospodarstva. U mandatu naše Vlade gospodarstvo smo rasteretili za 3,3 milijarde kuna, od čega 2,2 milijarde kuna kroz 387 mjera administrativnog rasterećenja i 1,1 milijardu kuna smanjenja neporeznih i parafiskalnih davanja. Kako se gospodarstvo ne bi opterećivalo suvišnim administrativnim zahtjevima, za svaki novi zakonski akt uveli smo obvezu procjene učinka na male i srednje poduzetnike kroz tzv. MSP-testove za malo i srednje poduzetništvo i do svibnja 2020. proveli 950 testova. Za lakše pokretanje poslovanja uspostavili smo digitalni servis START i omogućili elektroničko pokretanje poslovanja za trgovačka društva i obrte, u tri do pet dana, s jednoga mjesta i bez posrednika, uz niže transakcijske troškove. Izmjenom Zakona o obrtu unaprijedili smo sustav obrazovanja po načelu dualnog obrazovanja. Novim Zakonom o javnoj nabavi te digitalizacijom cjelokupnog postupka javne nabave, povećali smo transparentnost, smanjili administrativne troškove i olakšali sudjelovanje malih i srednjih poduzeća. Ustrojili smo Državni inspektorat koji je objedinio 17 inspekcija iz osam ministarstava i na taj način osigurali da se unatoč manjem ukupnom broju inspekcija njihovom boljom koordiniranošću postiže veća učinkovitost.

Unaprijedili smo zakonski okvir za ulaganja čime smo stvorili bolje uvjete za investitore, omogućili izdašne poticaje za projekte ulaganja, olakšali pristup potporama i smanjili troškove financiranja poduzetničkih projekata. Financirali smo izgradnju infrastrukture u 66 poduzetničkih zona i uspostavu 48 inkubatora i poduzetničkih centara, te kroz gotovo 4500 potpora iz europskih fondova dodijelili 5,3 milijarde kuna poduzetnicima. Skratili smo i ubrzali procese ishoda ukupne dokumentacije potrebne za realizaciju projekata od strateškog interesa za Hrvatsku.

Podržavamo razvoj novih industrija poput gaming industrije kao generatora radnih mjesta i perspektive za mlade u jednoj od najprofitabilnijih industriji na svijetu. Naša je Vlada dala podršku prvom gaming inkubatoru u Hrvatskoj u Novskoj, a daljnji je plan razvoj dodatnih sadržaja koji će, uz podršku Tehničke škole u Sisku koja nudi školovanje za zanimanje tehničara za razvoj videoigara, stvoriti najbolje uvjete za razvoj te industrije u ovom dijelu Europe. Domaća industrija videoigara bilježi rast od čak 50% u prihodima i broju zaposlenih, zapošljava tisuću kreativaca, programera i drugih te izvozi 99% svojih proizvoda.

U okviru Zakona o poticanju ulaganja uveli smo dvije nove mjere: oslobađanjem investitora od plaćanja najma za korištenje neaktivne državne imovine potaknuli smo investicije na imovini u vlasništvu države i stavili je u funkciju, a usto smo potaknuli investicije u modernizaciju proizvodno-prerađivačkog sektora. Kroz Zakon o poticanju ulaganja odobrili smo više od 500 projekata ulaganja u vrijednosti od preko 22 milijarde kuna, za koje je planirano otvaranje više od 16 tisuća novih radnih mjesta.

Provođenjem Zakona o strateškim investicijskim projektima dosad smo proglasili 23 projekta strateškim investicijskim projektima, od čega je pet privatnih i 18 javnih, ukupne vrijednosti 21,3 milijarde kuna. Investicije bilježe rast četiri godine zaredom. Ukupne investicije rasle su 2018. godine po stopi od 4%, dok su 2019. godine bruto investicije u fiksni kapital povećane za više od 7%.

Gospodarstvo

- Gospodarstvo smo rasteretili za **3,3** milijarde kuna, od čega **2,2** milijarde administrativnog rasterećenja i **1,1** milijardu kuna smanjenja neporeznih i parafiskalnih davanja.
- Omogućili smo elektroničko pokretanje poslovanja za trgovačka društva i obrte u **3** do **5** dana, s jednog mjesta i bez posrednika, uz niže transakcijske troškove.
- Kroz Zakon o poticanju ulaganja odobrili smo više od **500** projekata s **16.000** novih radnih mjesta, vrijednih više od **22** milijarde kuna.

Prioriteti u idućem mandatu

- Poticati ćemo Nacionalni inovacijski sustav, razvoj inovativnog poduzetništva, investicije u inovativne proizvode, a ulaganja u istraživanje i razvoj povećat ćemo s trenutačnih 1% na 1,4% bruto domaćeg proizvoda, a do 2025. na europski prosjek od 2,5%.
- Nastavit ćemo administrativno i parafiskalno rasterećivati gospodarstvo u idućem mandatu radi daljnjeg stvaranja poticajnog i konkurentnog poslovnog okruženja.
- Mirovinskim fondovima, koji upravljaju s iznosom većim od 100 milijardi kuna, omogućit ćemo značajnija ulaganja u hrvatsko gospodarstvo, čime ćemo generirati kvalitetnije korporativno upravljanje, disperziju rizika i povećanje efikasnosti mnogih hrvatskih kompanija. Poticati ćemo njihovo uključivanje u privatizaciju javnih i državnih poduzeća te ulaganje u infrastrukturne projekte. Osim što ćemo na taj način pridonijeti povećanju prinosa mirovinskih fondova, time ćemo povećati transparentnost i djelotvornost poslovanja državnih tvrtki te pridonijeti razvoju tržišta kapitala.
- U prvih šest mjeseci novog mandata izmijenit ćemo Zakon o trgovini i regulirati rad trgovina nedjeljom.
- Već do kraja 2020. godine objavit ćemo pripremljene natječaje za dodjelu bespovratnih potpora poduzetnicima iz europskih fondova pri čemu nam je prioritetni cilj uvođenje visokih tehnologija po načelima Industrije 4.0.
- Nastavit ćemo poticati razvoj zadruga kao bitnih pokretača proizvodnje u ruralnim krajevima Hrvatske.
- Još veći fokus stavit ćemo na razvoj obrtništva, posebice tradicijskih i umjetničkih obrta.
- Nastavit ćemo provoditi programe kreditiranja poduzetništva kroz HAMAG-BICRO uz povoljne uvjete i jednostavne administrativne procedure.
- Kroz već osigurane izvore financiranja omogućit ćemo jednostavne i jeftine kredite za studente koji žele ući u svijet poduzetništva i prije završetka fakulteta, i osigurat ćemo im svu potrebnu podršku kroz studentske poduzetničke inkubatore.
- Kroz izgrađene poduzetničke centre i inkubatore, akceleratori i poslovne zone, nastavit ćemo suradnju s općinama, gradovima i županijama radi unaprjeđenja poduzetničke infrastrukture i kako bismo kroz te institucije ustrojili savjetodavnu podršku novim i rastućim poduzećima.

POREZNA POLITIKA ■

Porezna rasterećenja građana i gospodarstva. Četiri su kruga porezne reforme u razdoblju od 2016. do 2020. porezno rasteretila građane i gospodarstvo za 9 milijardi kuna. Redefiniranjem poreznih stopa i pomicanjem osnovice kod poreza na dohodak, te povećanjem osobnog odbitka na 4.000 kuna izravno smo utjecali na povećanje plaća naših građana u svim platnim razredima. Smanjenjem poreza na dobit s 20% na 18% za velika i srednja, te s 20% na 12% za mala poduzeća povećali smo konkurentnost cjelokupnog gospodarstva. Pritom smo podizanjem praga na 7,5 milijuna kuna prihoda omogućili da čak 112 tisuća poduzetnika odsad plaća nižu stopu poreza odnosno njih 93%. Kako bismo pojeftinili potrošačku košaricu, s 25% na 13% smo snizili PDV na osnovne prehrambene namirnice (svježe meso, ribu, jaja, voće, povrće), na dječje pelene i dječje sjedalice, te na isporuku električne energije, odvoz smeća, repromaterijal u poljoprivrednoj proizvodnji i dr. Snizili smo na 5% i stopu PDV-a na bezreceptne lijekove.

Kontinuirano smanjenje poreza nastavit će se u sljedećem mandatu. Daljnjim poreznim rasterećenjima i nizom novih rješenja u naredne ćemo četiri godine nastaviti s našim naporima usmjerenim na povećanje gospodarske aktivnosti.

Prioriteti u idućem mandatu

- Dodatno ćemo smanjiti stopu poreza na dobit za obveznike s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna, i to s 12% na 10%, čime će biti obuhvaćeno 93% svih poduzeća u Hrvatskoj odnosno njih više od 100 tisuća.
- Proširit ćemo područje primjene sniženih stopa poreza na dodanu vrijednost od 13% i 5%, prije svega vodeći računa o socijalnom kriteriju i o tome da se što više porezno rastereti građane s nižim primanjima, sukladno fiskalnim mogućnostima.
- Radi olakšavanja poslovanja trgovaca i ugostitelja, blagajnički maksimum za male poduzetnike povećat ćemo s 30.000 na 50.000 kuna, a za srednje s 50.000 na 80.000 kuna. U prvih šest mjeseci novog mandata izmijenit ćemo Zakon o trgovini i regulirati rad trgovina nedjeljom.
- Ostavit ćemo mogućnost izbora plaćanja PDV-a i po plaćenim i po naplaćenim računima za sve obveznike, kao što je uvedeno za vrijeme posebnih okolnosti.
- Spustit ćemo stopu PDV-a na 13% za svu hranu.
- Ukinut ćemo porez na promet nekretnina.
- Nastavit ćemo digitalizaciju poreznih postupaka i administrativno rasterećenje poreznih obveznika.
- Nastavit ćemo s provedbom daljnje fiskalne i funkcionalne decentralizacije.
- Zakonski ćemo unaprijediti regulaciju rada društava i agencija koje se bave otkupom dospjelih potraživanja.

Nova likvidnost. Naša je Vlada, uslijed prekida gospodarske aktivnosti zbog epidemije, stala iza hrvatskih radnika i poduzetnika. Kako bismo u takvim izvanrednim okolnostima dvostrukog šoka – i ponude i potražnje – očuvali radna mjesta i likvidnost tvrtki, u kratkom smo roku pripremili mjere u vrijednosti od 30 milijardi kuna. To se s jedne strane uglavnom odnosi na otpis i odgode raznih davanja u državni proračun te potpore za očuvanje radnih mjesta u iznosu od 14,8 milijardi kuna, te s druge strane na mjere kreditiranja poduzetnika radi očuvanja njihove likvid-

nosti kroz programe HBOR-a i HAMAG-BICRO-a, i to u iznosu više od 15 milijardi kuna. Tim smo mjerama poduzetnicima u poteškoćama dali Potpore za očuvanje radnih mjesta i isplate plaća radnicima i to od 3.250 kuna po zaposlenom za ožujak odnosno od 4.000 kuna za travanj i svibanj. Pritom trošak doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje snosi državni proračun, čime je obuhvaćeno više od 95 tisuća poslodavaca za više od pola milijuna radnih mjesta. Uveli smo plaćanje PDV-a po naplati izdanih računa, odnosno po naplaćenju realizaciji.

Porezna reforma

U sva četiri kruga porezne reforme poduzetnike i građane smo rasteretili za ukupno **9** milijardi kuna.

Za **250.000** mladih porez na dohodak je prepolovljen ili u potpunosti ukinut.

Više od **112.000** poduzetnika plaća nižu stopu poreza na dobit, što je **93%** svih poduzetnika u Hrvatskoj.

PDV za osnovne prehrambene proizvode snižen s 25% na **13%**.

Tvrtke koje su bile najteže pogođene krizom potpuno smo ili djelomično oslobodili od plaćanja poreza na dohodak, na dobit i doprinos. Odgodili smo plaćanja i omogućili dugoročnije otplate poljoprivrednicima, potpore za biljnu i stočarsku proizvodnju te osigurali interventni otkup mlijeka. Gospodarske

subjekte i privatne iznajmljivače oslobodili smo od plaćanja turističke članarine odnosno odgodili im obveze, a privatne smo iznajmljivače oslobodili od plaćanja turističke pristojbe. Istovremeno, ugroženim gospodarstvenicima u turizmu osigurali smo potporu za programe financiranja obrtnih sredsta-

va i poboljšanja likvidnosti. Mikro, malim i srednjim poduzećima osigurali smo dodatna sredstva za likvidnost preko HAMAG-BICRO-a, dok su im preko HBOR-a omogućeni moratorij na kreditne obveze klijenata, reprogramiranje postojećih kredita kao i odobrenje novih kredita za likvidnost. Kako bismo građanima čiji su računi blokirani pružili potporu, za tri su mjeseca suspendirane ovrhe, uz mogućnost produljenja na još tri, pri čemu im se ne obračuna-

vaju zatezne kamate na dospjele obveze. Provedba europskih projekata značajno je olakšana, ponajprije produljenjem roka njihove provedbe te tromjesečnom odgodom obveze povrata sredstava s rokom dospijeća. Za oporavak gospodarske aktivnosti u narednom razdoblju osigurat ćemo dostatnu likvidnost gospodarstvu i nastaviti smanjivati administrativne i regulatorne prepreke

Prioriteti u idućem mandatu

- Kreirat ćemo nove kreditne linije i time poduzetništvu, putem HAMAG – BICRO-a i HBOR-a, osigurati dodatnu likvidnost, inzistirajući pritom na minimalnoj kamatnoj stopi.
- Uvest ćemo garancijske sheme radi jačanja kolateralnih pozicija kod kredita, a sredstva za ove sheme osigurat će država, dok će se dio sredstava namaknuti zaduživanjem kod međunarodnih razvojnih banaka.
- Do kraja 2021. donijet ćemo planove za tranziciju energetski intenzivnih industrija radi transformacije tih industrija uz pomoć novih tehnologija prema klimatski neutralnom gospodarstvu.
- Do kraja 2021. godine osnovat ćemo Fond za alternativne oblike financiranja.
- Smanjit ćemo regulatorne prepreke za poticanje alternativnih i inovativnih oblika financiranja, jačati jamstvene institucije za olakšavanje pristupa financiranju te poduzetnicima olakšati pristup kapitalu.
- Radi izbjegavanja stečaja ili smanjivanja posljedica stečaja kada ga je nemoguće izbjeći, uspostaviti ćemo sustav „ranog upozoravanja“ za pružanje savjeta i podrške malom i srednjem poduzetništvu.

Industrija i inovacije ■

Industrijska politika i 4. industrijska revolucija. Industrijska je proizvodnja rasla u mandatu naše vlade. No dodatnim naporima u smjeru nužne reindustrijalizacije našeg gospodarstva, na temelju novih tehnologija, moguće je značajno povećati našu industrijsku proizvodnju i izvoz, dajući pritom prednost onim industrijskim granama u kojima Hrvatska može razviti konkurentne prednosti. To su prije svega informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), kreativne industrije, proizvodnja računalne opreme, farmaceutskih proizvoda, strojeva, uređaja, metalnih proizvoda i namještaja, brodogradnja, kao i prehrambena industrija i turizam. U posljednjih je nekoliko godina jačanje domaće vojne, kemijske, farmaceutske i automobilske industrije potvrda visoke tehnološke i stručne baze na kojoj se ove industri-

je razvijaju, usmjeravajući pritom svoje proizvode uglavnom na izvozna tržišta. Upravo je naše usmjerenje na izvoz pridonijelo povećanju udjela izvoza u BDP-u s 47,7% u 2016. na 52,1% u 2019. godini. U tom razvoju ponajviše mogu pomoći stabilno poslovno okruženje i povoljni uvjeti financiranja, što i u nadolazećem razdoblju namjeravamo omogućiti kredibilnom makroekonomskom politikom i ostalim politikama. U razvoju Industrije 4.0 moramo voditi računa o boljem integriranju proizvodnje, proizvoda, tržišta i korisnika pomoću digitalnih tehnologija. To će nam donijeti čitav niz prijeko potrebnih pomaka: povećan inovacijski potencijal, veću produktivnost rada, bolje korištenje resursa i ubrzan gospodarski razvoj.

PRIORITETI U IDUĆEM MANDATU

- Usvojiti ćemo Nacionalnu platformu za digitalizaciju industrije što će biti važan korak u daljnjoj transformaciji prema Industriji 4.0. Time će se poticati digitalizacija poslovnih i proizvodnih procesa radi povećanja kvalitete, fleksibilnosti i učinkovitosti, smanjivanja ukupnih troškova proizvodnje i stvaranja "pametnih tvrtki".
- Nastavit ćemo davati potpore postojećim radno intenzivnim industrijama – drvnoj, industriji tekstila obuće i kože. Kako bismo povećali njihovu produktivnost i konkurentnost, to ćemo raditi ponajprije kroz programe i kreditne linije HBOR-a, kao i kroz programe koji podržavaju nova tehnološka rješenja u proizvodnom procesu, a istodobno omogućavaju veću energetska učinkovitost.

Inovacije. U vrijeme 4. industrijske revolucije, inovacije igraju ključnu ulogu, zbog čega ćemo ih nastaviti poticati brojnim mjerama usmjerenima k prilagodbi i transformaciji hrvatskog gospodarstva prema novim i pametnim tehnologijama visoke dodane vrijednosti. Uspostavom Nacionalnog inovacijskog vijeća, kao krovnog tijela inovacijskog sustava, stvorili smo preduvjete za učinkovitu suradnju između gospodarstvenika, akademske zajednice i države. U protekle

dvije godine povećali smo izdvajanja za istraživanje i razvoj za 19%. Donijeli smo Zakon o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, a privatnim investitorima stavljene su na raspolaganje porezne olakšice i potpore za istraživačko-razvojne projekte koji pripadaju kategoriji temeljnog istraživanja, industrijskog istraživanja, eksperimentalnog razvoja ili za studije izvedivosti za istraživačko-razvojne projekte. U okviru Programa provjere inovativnog koncepta

(PoC) samo u 2019. godini podržana su 83 projekta poticanja istraživanja, razvoja i inovacija poduzetnika. Kroz Program PoC ugovoreno je 359 projekata vrijednosti veće od 102 milijuna kuna. U narednom razdoblju namjeravamo dodatno ojačati financijski okvir i nastaviti s pokrenutim mjerama i aktivnostima u smjeru poticanja inovacija, industrije i izvoza, jer su one temelj jačanja gospodarskog rasta na realnim i zdravim osnovama.

PRIORITETI U IDUĆEM MANDATU

- Kako bismo stvorili preduvjete za digitalnu transformaciju gospodarstva, u prvih šest mjeseci mandata osnovat ćemo Europski centar za inovacije, napredne tehnologije i razvoj vještina (ECINTV) kao jedinstvenu ustanovu („one-stop-shop“) koju ćemo umrežiti sa sličnim institucijama u zemljama Europske unije.
- Započet ćemo transformaciju prema klimatski neutralnoj industriji, uz minimalne emisije stakleničkih plinova i primjenu načela kružnog gospodarstva. U tu ćemo svrhu sufinancirati razvoj inovativnog poduzetništva, u okviru nove financijske omotnice Europske unije već pripremljenim natječajima IRI-3, S-3, Integrator-2 te PoC-9.
- Nastavit ćemo s integracijom gospodarstva i akademske zajednice te sustav visokog obrazovanja staviti u funkciju pretvaranja inovativnih poduzetničkih ideja u stvarne proizvode visoke dodane vrijednosti.
- Već u 2021. godini, osiguranim sredstvima iz europskih fondova, izvozno orijentiranim poduzetnicima ponudit ćemo jednostavne i jeftine financijske instrumente i bespovratna sredstva kao akcelerator rasta ukupnog izvoza.

REGIONALNI RAZVOJ I EUROPSKI FONDOVI ■

Ravnomjieran regionalni razvoj Hrvatske i Projekt Slavonija. Za postizanje ravnomjernog regionalnog razvoja kroz nacionalne programe, fondove i mjere, izdvojili smo dvije milijarde kuna iz državnog proračuna. To je deset puta više nego u razdoblju od 2012. do 2015. godine kada je u regionalni razvoj uloženo svega 207 milijuna kuna. Za gospodarski rast, stvaranje novih radnih mjesta i zaustavljanje negativnog demografskog trenda na istoku Hrvatske, pokrenuli smo 2016. Projekt Slavonija, Baranja i Srijem za pet slavonskih županija koji predviđa 18,75 milijardi kuna ulaganja, od čega je već ugovoreno 12,5 milijardi kuna. Za razvoj i povezivanje otoka, donijeli smo novi Zakon o otocima kroz koji podržavamo malo i srednje poduzetništvo i poljoprivredu na otocima i kroz koji smo uložili više od 400 milijuna kuna u razvoj otoka. Otočnoj djeci s poteškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom

osigurali smo besplatan prijevoz prema kopnu. Kako bismo potakli ravnomjerni razvoj svih područja Hrvatske, donijeli smo i Zakon o potpomognutim područjima i Zakon o brdsko-planinskim područjima kroz koje smo podržali 2700 projekata s više od 713 milijuna kuna. Oba zakona sadrže poticajne mjere za razvoj tih područja, poput gospodarskih, socijalnih, fiskalnih, demografskih mjera, te mjera jačanja administrativnih kapaciteta za održiv razvoj i za provedbu programa integriranih teritorijalnih ulaganja. Osim toga, kroz Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara uložili smo 218 milijuna kuna u razvoj Grada Heroja. S 900 milijuna kuna smo sufinancirali 1100 projekata u županijama, gradovima i općinama i na taj način omogućili i olakšali provedbu brojnih projekata diljem Hrvatske koji se financiraju iz europskih fondova.

Regionalni razvoj

Za ravnomjerni razvoj države izdvojeno **2** milijarde kuna iz državnog proračuna. Od 2012. do 2015. ulaganje je bilo svega 207 milijuna kuna.

Kroz Projekt Slavonija, Baranja i Srijem za pet slavonskih županija ugovoreno je **12,5** milijardi kuna.

Uložili smo više od **400** milijuna kuna u razvoj otoka, a otočnoj djeci s poteškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom osigurali smo besplatan prijevoz prema kopnu.

S više od **713** milijuna kuna podržali smo **2.700** projekata za razvoj brdsko-planinskih područja.

Prioriteti u idućem mandatu

- Za ravnomjerni regionalni razvoj cijele Hrvatske osigurat ćemo 20 milijardi kuna kroz teritorijalne strategije i europski fond za oporavak.
- Proširit ćemo i nastaviti Projekt Slavonija, Baranja i Srijem te na taj način snažno utjecati na povećanje ulaganja u infrastrukturu i konkurentnost ovog vitalno važnog dijela Hrvatske.
- Po uzoru na projekt Slavonija, pokrenut ćemo značajna ulaganja u Dalmatinsku zagoru, Liku, Banovinu i Gorski Kotar te u razvoj otoka i ostalih područja kako bismo omogućili ravnomjeren razvoj Hrvatske.
- Nastavit ćemo s razvojem i provedbom novog pristupa teritorijalnom razvoju i iskoristiti ulogu velikih i srednjih gradova kao stupova razvoja hrvatskih regija i povezati urbana i ruralna područja te osnažiti razvoj strateških partnerstava.
- Za jačanje konkurentnosti hrvatskih regija ciljano ćemo usmjeravati nacionalna i europska sredstva, kao i sredstva iz ostalih izvora, za što ćemo izraditi teritorijalne strategije i intervencijske planove te provesti politike i strateške projekte regionalnoga razvoja.

- Ciljanim integriranim teritorijalnim ulaganjima, na temelju specijalizacije i povezivanja regija, nastaviti ćemo ulagati u ljude i inovacije kao ključne pokretače razvoja.
- Unaprijediti ćemo regionalnu infrastrukturu i regionalne inovacijske i ekosustave za poduzetnike te poboljšati kvalitetu poduzetničkih potpornih institucija i poslovnog okruženja.
- Proaktivnim pristupom izravnim stranim ulaganjima, regionalnim potporama i omogućavanjem alternativnih izvora financiranja ojačati ćemo unutarnji potencijal rasta regija.
- Dodatnu podršku usmjerit ćemo u potpomognuta i brdsko-planinska područja radi njihove demografske revitalizacije, njihova održivog razvoja i ekonomske regeneracije ključnih sektora za njihov razvoj, poput turizma, prehrambeno-prerađivačkog i drveno-prerađivačkog sektora. Novim mjerama nastaviti ćemo smanjivati socijalnu nejednakost, isključenost i siromaštvo te povećavati kvalitetu življenja i poslovanja na tim područjima.
- Razvojem koncepta pametnih sela ublažiti ćemo depopulacijske procese te potaknuti društveno-gospodarski razvoj potpomognutih i brdsko-planinskih područja.
- Nastaviti ćemo s Programom integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova.
- Razvoj pametnih i održivih otoka zasnivat će se na integriranom pristupu razvoju i održivom upravljanju otočnim resursima, uz uvažavanje njihovih specifičnosti vezanih za promet, energiju, sigurnost i prevenciju rizika, dostupnost infrastrukture i javnih usluga. Uvođenjem strukturnih promjena u otočna gospodarstva, jačati ćemo sposobnosti i otočne kapacitete za provedbu inovativnih rješenja. Time ćemo nastojati odgovoriti na ključne društvene izazove na području klimatskih promjena i zaštite okoliša, čiste energije i prometa te zdravlja i kvalitete života. Kako bi se dodatno oživjela otočna gospodarstva i život na otocima, naglasak ćemo staviti na digitalnu ekonomiju, turizam, dostupnost javnih usluga svim otočanima, obnovljive izvore energije, ribarstvo i proizvodnju te preradu hrane.

Ubrzanom apsorpcijom europskih fondova mijenjamo Hrvatsku.

Kad je riječ o europskim fondovima, značajno smo povećali i ubrzali korištenje europskih sredstava. Oni su zamašnjak razvoja Hrvatske i predstavljaju većinu javnih investicija. Na početku mandata zatekli smo ugovorenost od samo 9% i podigli je na današnjih 94%. Hrvatska je od pristupanja Europskoj uniji povukla ukupno oko 25 milijardi kuna više nego što je uplatila u zajednički europski proračun. Značajno smo pojednostavili sustav kako bismo dodatno ubrzali ugovaranje i isplatu sredstava. Ispravili smo postojeću nepovoljnu podjelu statističkih regija koja ograničava razvoj pojedinih dijelova Hrvatske. Nova podjela na četiri homogenije

regije – Panonsku, Sjevernu, Jadransku i Grad Zagreb – umjesto na današnje dvije regije, omogućit će od 2023. godine bolje korištenje europskih sredstava, osobito sa slabije razvijene dijelove Hrvatske.

Hrvatska bi iz 750 milijardi eura vrijednog paketa pomoći za gospodarski oporavak država članica te kroz izmijenjen Višegodišnji financijski okvir, odnosno proračun Europske unije za razdoblje 2021. – 2027. na raspolaganju trebala imati više od 20 milijardi eura (što je preko 40% godišnjeg BDP-a Hrvatske). Od toga 10 milijardi eura odnosiće se na sredstva gospodarskog oporavka „EU za nove generacije“, čime ćemo financirati potrebe

podrške zaposlenicima, malim i srednjim poduzećima, digitalnu transformaciju te potpore sektorima u potrebi, od turizma do kulture. Preostalih više od 10 milijardi eura usmjerit će se iz fondova regionalne politike EU, ali i ruralnog razvoja i poljoprivrede. Time ćemo još intenzivnije financirati razvojne potrebe Hrvatske i ulagati u naše strateške ciljeve poput konkurentnog, inovativnog i digitalnog gospodarstva i društva. Ta vrlo izdašna sredstva usmjerit ćemo i u podizanje kompetencija državne i javne uprave te učinkovitosti pravosuđa,

u obrazovanje, demografsku obnovu, zdrav, aktivan i kvalitetan život te u očuvanju kulturne baštine.

Osim toga, iskoristit ćemo i druge mogućnosti koje su Hrvatskoj na raspolaganju za ublažavanje posljedica pandemije COVID-19, poput instrumenta SURE, u vrijednosti od 100 milijardi eura za države Europske unije. Zajmove tog instrumenta koristit ćemo za očuvanje radnih mjesta i održavanje zaposlenosti.

Fondovi EU

- Ugovorenost sredstava iz EU fondova podignuta s 9% na **94%**.
- Hrvatska je od pristupanja EU povukla ukupno oko **25** milijardi kuna više nego što je uplatila u zajednički europski proračun.
- Ispravili smo** postojeću nepovoljnu podjelu statističkih regija koja je ograničavala razvoj pojedinih dijelova Hrvatske i omogućili bolje korištenje EU sredstava

Prioriteti u idućem mandatu

- Za ulaganje u nove tehnologije i modernizaciju slabije razvijenih krajeva odvojit ćemo 10 milijardi kuna kroz programe EU.
- Poticati ćemo malo i srednje poduzetništvo, inovacije u svim sferama društva, industrije u nastajanju te digitalizaciju i za to ćemo osigurati 25 milijardu kuna odnosno trećinu europske nove kohezijske omotnice.
- Financirat ćemo programe obrazovanja te razvoj zdravstvenih i socijalnih usluga za sve, s osobitim naglaskom na ruralne i otočne sredine.
- S 2 milijarde kuna financirat ćemo projekt STEM Hrvatska i STEM laboratorijem opremiti svaku školu u Hrvatskoj.
- Financirat ćemo osnivanje nacionalnog i regionalnih centara za razvoj kreativnih industrija, poput industrije videoigara i razvoj robotike te u svakoj županiji osnovati integrirane centre za mlade.
- Nastavit ćemo s davanjem stipendija za studente slabijeg imovinskog statusa.
- Financijski ćemo podržavati razvoj industrija koje se temelje na čistim tehnologijama, kako bismo izgradili niskougljično društvo, i nastaviti ćemo financirati okolišne i vodno-komunalne infrastrukture.
- Nastavit ćemo podržavati projekte na lokalnoj i regionalnoj razini.
- Zalagat ćemo se za zadržavanje iste razine financiranja iz europskih fondova i njihovim korisnicima osigurati nesmetano financiranje.
- Pojednostavit ćemo i digitalizirati procedure te uspostaviti sustav upravljanja europskim fondovima po mjeri korisnika.

Demografska revitalizacija. Poput mnogih drugih europskih država, i Hrvatska je suočena s ubrzanim starenjem stanovništva i negativnim demografskim trendovima između ostalog i zbog iseljavanja, osobito mladih. Stoga je zaustavljanje tih negativnih trendova i stvaranje preduvjeta za dostojanstven život u Hrvatskoj jedno od najvažnijih razvojnih pitanja na koje moramo odgovoriti i oko kojeg moramo graditi širi društveni konsenzus jer je riječ o pitanju koje zahtijeva dugotrajne mjere. Prepoznali smo demografsku revitalizaciju kao strateško pitanje hrvatske budućnosti i opstoj-

nosti i stavili veći naglasak na jačanje mladih koje vidimo kao glavne nositelje razvoja Hrvatske. O njihovom kvalitetnom obrazovanju i zapošljavanju u Hrvatskoj ovisi preokretanje demografskih trendova, kao i održivost zdravstvenog i mirovinskog sustava.

Stoga prvi put od hrvatske samostalnosti jednom ministarstvu povjereno je rješavanje demografskih izazova. Osnovali smo i Vijeće za demografsku revitalizaciju kako bismo uskladili rad svih nadležnih resora. Izradili smo nacrt Strategije demografske revitalizacije do 2030. godine koju ćemo usvojiti u

prvim mjesecima novog mandata. Na inicijativu premijera Andreja Plenkovića demografija je prepoznata kao novi europski izazov, koji je pritom i uvršten u Strateški program Europske unije 2019. – 2024., te je demografija prvi put dobila svoj resor u Europskoj komisiji za koji je zadužena hrvatska povjerenica Dubravka Šuica. Osim toga, na prijedlog Hrvatske, važnost rješavanja demografskih izazova na nacionalnoj i regionalnoj razini prvi je put prepoznata i zaključcima Vijeća Europske unije, kojima je omogućeno da se demografske mjere ubuduće mogu financirati iz europskih fondova. Kako bismo preokrenuli demografske trendove pojačavamo i mjere koje potiču povratak onih koji su se nedavno iselili iz Hrvatske, ali i povratak prethodnih generacija hrvatskih iseljenika. Kroz populacijsku, poreznu, stambenu i socijalnu politiku jačamo obitelj i svakog njenog člana, promičemo i ravnopravnost žena i muškaraca u društvu i na tržištu rada.

Jačanje obitelji i poboljšanje životnog standarda obitelji s djecom. U mandatu naše Vlade povećali smo za 112 % roditeljsku naknadu odnosno podigli smo je s 2.660 kn na 5.600 kn, što je gotovo na

razini medijalne plaće. Povećali smo dohodovni prag za ostvarivanje doplatka za djecu za 40% s 1.663 kn na 2.328 kn po članu kućanstva. Kontinuirano smo poboljšavali materijalne uvjete u vrtićima i poticali usklađivanja radnog vremena s potrebama roditelja. Pokrenuli smo produženi rad vrtića što financiramo europskim sredstvima, a kroz tu je mjeru zaposleno 836 novih odgojitelja. Gradimo ili obnavljamo preko 500 vrtića diljem Hrvatske što je bez presedana. U 76 općina sufinanciramo troškove vrtića u mjesečnom iznosu od 500 kn po djetetu. Rješavamo stambeno pitanje za mnoge mlade i mlade obitelji kojima subvencioniramo stambene kredite. Osigurali smo dom za više od 11 tisuća mladih obitelji, a do kraja ove godine za njih još 20 tisuća. Omogućili smo dvosmjenski rad u 96 vrtića čime smo olakšali usklađivanje poslovnih i privatnih obveza mnogim mladim roditeljima diljem Hrvatske. Donošenjem novog Zakona o udomiteljstvu omogućili smo bavljenje udomiteljstvom kao zanimanjem čime smo potakli postojeće i nove udomitelje na udomljavanje djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi, kako bismo im omogućili odrastanje u obitelji.

Demografija

Roditeljska naknada povećana za **112%**, s 2.560 na **5.600** kuna.

Povećali smo dohodovni prag za ostvarivanje doplatka za djecu za **40%**, s 1.663 na **2.328** kuna po članu kućanstva.

Pokrenuli smo produženi rad vrtića, a kroz tu mjeru zaposleno je **836** novih odgojitelja. Gradimo ili obnavljamo preko **500** vrtića diljem Hrvatske.

Osigurali smo dom za više od **11.000**, a do kraja ove godine za više od **20.000** mladih obitelji.

Prioriteti u idućem mandatu

- Osigurat ćemo roditeljske naknade u visini od pune plaće do kraja mandata.
- U prvih šest mjeseci uvest ćemo 'Dječju karticu' kojom ćemo omogućiti brojne popuste i pogodnosti obiteljima s djecom.
- Do kraja mandata ćemo omogućiti ostvarivanje prava na doplatku za djecu bez podnošenja zahtjeva i udvostručiti dječji doplatku.
- Omogućit ćemo upis djece u vrtiće tijekom cijele godine.
- Poboljšat ćemo materijalni status trudnica u slučaju komplikacija, kao i za vrijeme bolovanja za majke koje imaju djecu mlađu od tri godine.
- Nastavit ćemo poticati usklađivanje obiteljskog i poslovnog života i povećati broj vrtića s dvosmjernim radom s današnjih 100 na 300.
- Omogućit ćemo uvođenje očinskog dopusta od 10 dana za rođenje djeteta kako bismo uključili očeve u ranu skrb o djeci te jačali njihovu ulogu u aktivnoj skrbi o obitelji. Time se i majkama omogućuje ravnopravnije sudjelovanje na tržištu rada.

- Za veću dostupnost usluga za svu djecu predškolske dobi nastaviti ćemo s ulaganjima u ustanove ranog i predškolskog odgoja. Svakom djetetu osigurat ćemo jednake mogućnosti za uključivanje u njihove programe, kako u gradovima tako i u ruralnim sredinama. Osim toga svako će dijete imati pravo koristiti program produženog boravka u vrtiću.

DEMOGRAFIJA I OBITELJ ■

Solidarna i uključiva zemlja. Hrvatska će ostati solidarna i uključiva zemlja koja poseban naglasak stavlja na demografsku revitalizaciju i ravnotežu poslovnog i privatnog života. Kroz ciljana ulaganja iz europskih fondova izgradit ćemo društvo koje se brine za sve društvene skupine, s posebnim naglaskom na najranjivije u društvu. Smanjivat ćemo nezaposlenost i jačati konkurentnost radno sposobnog stanovništva vodeći računa o tome da nitko ne bude isključen. Mladim obiteljima osigurat ćemo podršku kroz skrb za njihovu djecu od predškolske dobi i omogućit ćemo im nesmetan razvoj i ravnotežu između poslovnog i privatnog života.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo poticati izgradnju vrtića u što većem broju gradova i općina. Do kraja ćemo mandata osigurati potporu za produljeni rad za još 200 vrtića te za cjelodnevnu nastavu u 100 škola diljem Hrvatske.
- Što većem broju građana ćemo osigurati pristupačnost kulturnih, sportskih i socijalnih usluga, kako kroz podršku projektima koji usluge dovode do korisnika tako i kroz poticanje razvoja on-line sadržaja.
- Nastavit ćemo poticati izgradnju vrtića u što većem broju gradova i općina. Do kraja ćemo mandata osigurati potporu za produljeni rad za još 200 vrtića te za cjelodnevnu nastavu u 100 škola diljem Hrvatske.
- Što većem broju građana ćemo osigurati pristupačnost kulturnih, sportskih i socijalnih usluga, kako kroz podršku projektima koji usluge dovode do korisnika tako i kroz poticanje razvoja on-line sadržaja.
- Za sve koji su u riziku od gubitka znanja i vještina potrebnih za moderno tržište rada osigurat ćemo drugu priliku te poticati zapošljavanje svih ranjivih skupina.
- Vaučerima ćemo pomoći uključivanju u društvo socijalno ugroženih mladih i osoba s invaliditetom kroz sufinanciranje njihovog bavljenja sportskim aktivnostima.

MLADI

Osnaživanje mladih i njihovo ekonomsko osamostaljivanje. Pronalazak sigurnog i adekvatno plaćenog posla te rješavanje stambenog pitanja ključ je ekonomskog osamostaljivanja mladih. U tom je pogledu posebno važno poticati perspektivu prvog zaposlenja, samozapošljavanja i usavršavanja mladih, kako bi bili spremni na poslove budućnosti. Usto važno je kontinuirano mladima podizati plaće kako bi što ranije stekli financijsku stabilnost i kreditnu sposobnost koji su važni preduvjeti za zasnivanje obitelji. Upravo smo s tom svrhom, kroz poreznu reformu, mlade do 25 godina u potpunosti oslobodili obveze plaćanja poreza na dohodak, dok je za mlade od 26 do 30 godina ta obveza prepolovljena. Isto tako, sve poslodavce koji zaposle mladu osobu do 30 godina života oslobodili smo plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje na pet godina. Ukinuli smo i mjeru stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa (SOR). Umjesto toga za ulazak mladih na tržište rada ojačavamo pripravništvo koje pruža sigurniju perspektivu zapošljavanja. Poticali smo dijalog s predstavnicima udruga mladih i za mlade te savjetima mladih diljem Hrvatske kako bi se bolje osluškivale njihove potrebe, a samo smo za projekte mladih uložili 53 milijuna kuna.

Mladi

-

Omogućen je rad izvanrednim studentima, neoporezivi godišnji iznos podignut je na **60.600** kuna, a satnica za studentski rad podignuta je s 15 na **25** kuna.
-

Stipendirano je gotovo **7.000** učenika u deficitarnim zanimanjima, a stipendije su udvostručene s 9.000 na **18.000** kuna.
-

Godišnje stipendije od **10.000** za sve redovne studente poljoprivrednih smjerova u pet slavonskih županija, od 2. do 5. godine studija.
-

40.000 socio-ekonomskih stipendija
17.000 STEM stipendija

Prioriteti u idućem mandatu

- Za poboljšanje uvjeta i kvalitete života za mlade do kraja 2020. donijet ćemo nacionalni program za mlade.
- Svaka mlada osoba s poslovnim projektom imat će pravo na 130 tisuća kuna za samozapošljavanje.
- Za rješavanje stambenog pitanja mladih obitelji subvencionirat ćemo 20.000 novih stambenih kredita.
- Osigurat ćemo besplatan željeznički prijevoz djeci, učenicima i studentima.
- Kako bi se mlade više uključivalo u donošenje javnih politika koje ih se tiču, nastavit ćemo jačati strukturirani dijalog s mladima i poticati njihovo veće uključivanje u rad njihovih općina, gradova i županija.
- Brinut ćemo se o zdravlju mladih i poduzimati mjere u borbi protiv svih oblika ovisnosti.

OBRAZOVANJE, ZNANOST I ISTRAŽIVANJE ■

Reforma obrazovanja i razvoj ljudskih potencijala. Naša je Vlada započela s provedbom ambiciozne reforme školstva koja je obuhvatila rad na cjelovitoj kurikularnoj reformi, ali i ulaganje u povećanje plaća učiteljima i profesorima, ulaganje u opremanje i obnovu škola kao i značajna ulaganja u digitalizaciju. Povećali smo izdvajanja za znanost i obrazovanje za čak 35% s 13,8 milijardi na 18,6 milijardi kuna. Donijeli smo više od 40 novih kurikula koji će našim učenicima omogućiti stjecanje temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje. Riječ je temeljnim znanjima i vještinama te o stjecanju ključnih spoznaja o hrvatskoj kulturi, povijesti i identitetu, a 25 strukovnih škola postalo je regionalnim centrima kompetentnosti. Pritom su jednako važna strukovna zanimanja, za koja smo osigurali milijardu kuna, kao i mladi u STEM područjima, jer svi svojim mogućnostima i radom izravno pridonose i razvoju i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Uveli smo zakonsku obvezu financiranja besplatnih udžbenika

za sve osnovnoškolce, a učenicima srednjih škola subvencioniramo prijevoz. Pokazali smo da smo svjesni ključne uloge učitelja i profesora u obrazovanju naših mladih i povećali im plaće za 23,5%, što je bez presedana. Sredstvima europskih fondova financiramo pomoćnike u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju. U naredne četiri godine nastavit ćemo s daljnjim unaprjeđenjem sustava odgoja i obrazovanja kako bismo našoj djeci i učenicima omogućili kvalitetniji odgoj i obrazovanje uz stjecanje temeljnih kompetencija, znanja i vještina za 21. stoljeće. Naš je cilj poticajno i afirmativno školsko ozračje u čijem je središtu cjelovita osoba te moderan i uključiv (inkluzivan) odgojno-obrazovni sustav koji vodi računa o svakom učeniku te potiče kreativnost i nagrađuje izvrsnost. Naši naponi u sektoru obrazovanja ići će u smjeru poticanja cjeloživotnog učenja i razvoja obrazovnog sustava koji pridonose konkurentnosti ekonomije.

Obrazovanje

Osigurali smo **MILIJARDU** kuna za znanstvenu opremu i infrastrukturu, što je najveće opremanje hrvatske znanosti u posljednjih **15** godina.

Obnovili smo **400** škola i uložili smo više od **1,3** milijarde kuna u studentske domove diljem Hrvatske – u Zagrebu, Varaždinu, Vukovaru, Virovitici, Dubrovniku, Osijeku, Rijeci, a ulažemo i u domove u Puli, Zadru, Šibeniku i Požegi.

Povećali smo plaće učiteljima i profesorima za **23,5%**, što je bez presedana.

Prioriteti u idućem mandatu

- Osigurat ćemo kvalitetan odgoj i obrazovanje od najranije dobi te povećati obuhvat djece u vrtićima od 4. godine do polaska u osnovnu školu.
- Unaprijedit ćemo obrazovnu reformu, nakon temeljite analize onoga što je dosad učinjeno, uz naglasak na razvoju temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje.
- Nastavit ćemo reformu uvođenjem cjelovitog pristupa: jasno ćemo definirati nacionalni okvir i standard vrednovanja za različite razine sustava i modernizirati obrazovni proces uključivanjem novih znanstvenih spoznaja i tehnološkog napretka te stavljanjem naglaska na problemski i istraživački usmjerenu nastavu.
- Poboljšat ćemo materijalni i društveni status učitelja, nastavnika i profesora. Unaprijedit ćemo sustav njihovog nagrađivanja i na taj način nastaviti s uspostavom sustava rasta plaća utemeljenim na kriterijima kvalitete te dodatno razviti sustav poticanja nagrađivanja izvrsnosti.
- U nastavku provođenja reforme postupno ćemo uvoditi cjelodnevnu nastavu za sve učenike osnovnih škola što će pridonijeti poboljšanju njihovih obrazovnih postignuća.

- Dodatno ćemo ojačati sustav vanjskog vrednovanja obrazovanja.
- Osigurat ćemo veće korištenje europskih fondova za ulaganje u infrastrukturne kapacitete osnovnih i srednjih škola, kako bismo osigurali jednake uvjete za sve učenike u Hrvatskoj, bez obzira na mjesto stanovanja ili društveno-ekonomski status.
- Pokrenut ćemo projekt STEM Hrvatska s kojim ćemo mladima osigurati vještine i zapošljavanje u novim industrijama te pružiti podršku inovativnim industrijama.
- Do kraja mandata opremit ćemo sve škole u Hrvatskoj sa STEM laboratorijima, a u svakoj ćemo županiji izgraditi i opremiti multimodalne i integrirane centre za mlade.
- Podržat ćemo uspostavu Nacionalnog robotičkog centra i regionalnih centara za razvoj robotike te povezivanje robotike i industrije.

Visoko obrazovanje, znanost i istraživanje. Značajno smo povećali ulaganja u visoko obrazovanje, znanost i istraživanja i jačali sustav znanosti financiranjem niza projekata od strateškog značaja za Hrvatsku. Do kraja 2018. ugovoreno je više od milijardu kuna za ulaganje u organizacijsku reformu i infrastrukturu u sektoru istraživanja i inovacija. Aktivno smo podupirali djelatnost 13 znanstvenih centara izvrsnosti te je ugovoreno deset projekata ukupne vrijednosti 380 milijuna kuna. Važnost jačanja ljudskih potencijala prepoznata je u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Tako je ostvaren mjerljiv napredak u zapošljavanju novih doktoranda kroz projekt Karijera mladih znanstvenika u 2018., a u istoj je godini zaposleno čak 300 novih doktoranda i odobreno zapošljavanje novih 178 doktoranda sredstvima Europskog socijalnog fonda. Osnovano je Nacionalno inovacijsko vijeće kako bi se koordinirala provedba Strategije pametne specijalizacije za razdoblje 2016. – 2020. Mnogo je toga učinjeno na internacionalizaciji visokog obrazovanja, u što je uloženo preko 50 milijuna kuna, te na razvoju, unaprijeđenju i provedbi stručne prakse u visokom obrazovanju, za što je izdvojeno preko 100 milijuna kuna. U našem je mandatu Hrvatska postala pridružena članica CERN-a (Europskog laboratorija za fiziku čestica), najvećeg istraživačkog laboratorija na svijetu.

Prioriteti u idućem mandatu

- Povećat ćemo sredstva i poticati kvalitetu hrvatske znanosti i visokog obrazovanja, a posebno ćemo poticati povezivanje znanosti, istraživanja i gospodarstva.
- Razvijat ćemo i dalje studentski standard, infrastrukturu i rad te sveučilišne gradove diljem Hrvatske kao rasadnike znanja i talenata.
- Stipendirat ćemo mlade i usmjeravati ih u zanimanja budućnosti. Osigurat ćemo nastavak besplatnog obrazovanja za sve uspješne studente javnih visokih učilišta.
- Donijet ćemo novu Strategiju znanosti i obrazovanja, koja će sadržavati realno ostvarive ciljeve, rokove i sredstva za njihovu provedbu.
- Donijet ćemo novi temeljni zakon koji će sustavno i sveobuhvatno urediti cijeli sustav znanosti i visokog obrazovanja, uključujući i uređenje sustava za osiguranje kvalitete.

- Na odgovarajući način dodatno ćemo definirati i urediti opseg autonomije sveučilišta. Kako bi svi pridonijeli pripremi novog zakonskog i strateškog okvira, u dijalog ćemo uključiti cijelu akademsku zajednicu, Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, članove Rektorskog zbora i Vijeća veleučilišta i visokih škola. Zalažemo se za zadržavanje sustava izbora u znanstvena zvanja kao jamca kvalitete, ali uz njegovo pojednostavljivanje i osuvremenjivanje te podizanje kriterija, posebno radi osiguranja otvorenosti sustava i podizanja njegove kvalitete.
- Jačat ćemo znanstvene centre izvrsnosti na STEM području te osigurati odgovarajuću financijsku potporu znanstvenim centrima izvrsnosti na području društveno-humanističkih znanosti koja su od strateškog značaja za Hrvatsku i njegovanje našeg nacionalnog identiteta.
- Obnovit ćemo jedinstveni sustav praćenja, vrednovanja i financiranja znanstvenih časopisa, kako bismo osigurali besplatan pristup rezultatima domaćih znanstvenih istraživanja cijelom hrvatskom društvu.
- Povećat ćemo sredstva za znanstvene projekte, uključujući projekte povezivanja domovinske i iseljene Hrvatske u znanosti i visokom obrazovanju.

Poticanje strukovnog obrazovanja. Kontinuirano provodimo projekt "Poticanje obrazovanja za vezane obrte temeljene na sustavu naukovanja" kojim se istodobno učenici potiču na obrazovanje u deficitarnim obrtničkim zanimanjima, a gospodarski subjekti na primanje učenika na naukovanje. Već u prvoj godini mandata udeseterostručili smo iznos za učeničke stipendije u odnosu na 2015. godinu kad se svega stipendiralo do 350 učenika godišnje. U narednim smo godinama broj i iznos stipendija značajno povećali tako da je kroz tri školske godine dodijeljeno gotovo sedam tisuća stipendija samo za učenike u deficitarnim obrtničkim zanimanjima.

Prioriteti u idućem mandatu

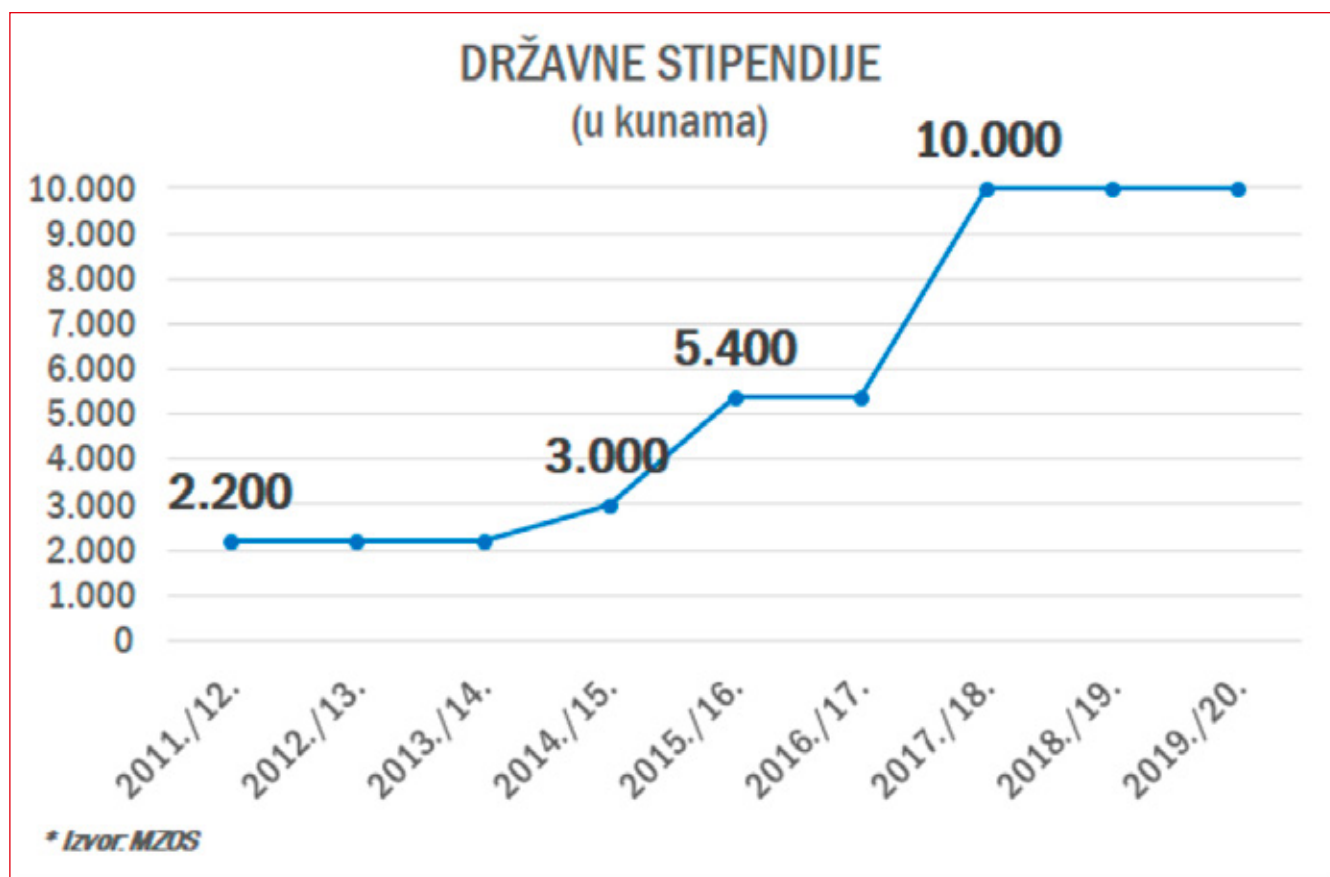
- Nastavit ćemo reformu strukovnog obrazovanja i dovršiti izradu kurikuluma za stjecanje strukovnih kvalifikacija potrebnih tržištu rada.
- Uspostavit ćemo čvrst okvir potpore školama i poslodavcima (mentorima).
- Nastavit ćemo s uspostavom centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju i s njihovim povezivanjem s gospodarstvom, kao i s usklađivanjem obrazovnih programa s potrebama tržišta rada.
- Stipendirat ćemo učenike srednjih strukovnih škola za deficitarna zanimanja, osobito u slabije razvijenim sredinama i regijama.
- Na temelju dobrih praksi osigurat ćemo financijski okvir u sljedećem programskom razdoblju te nastaviti korištenje europskih fondova radi inoviranja i razvoja sustava strukovnog obrazovanja, bilo da se radi o izravnim dodjelama ministarstvima i agencijama ili otvorenim pozivima za strukovne škole.

- Nastavit ćemo s promocijom strukovnog obrazovanja kao prvog izbora kod učenika osmih razreda.
- Izradit ćemo i donijeti mrežu strukovnih programa koja će biti optimalna i (samo)održiva s obzirom na potrebe lokalnog gospodarstva, broj učenika i programa.

Veće stipendije i bolji uvjeti studiranja i školovanja za mlade studente. Iz europskih fondova osigurali smo preko 50.000 studentskih stipendija, od toga 17.000 stipendija za studente iz STEM područja. Povećali smo i broj stipendija i udvostručili njihov iznos za učenike u obrtničkim zanimanjima kojima je u našem mandatu dodijeljeno 7.000 stipendija. Za iduće dvije godine bit će dodijeljeno još 6.300 stipendija. Povećali smo minimalnu satnicu za studentski rad na 25,39 kuna, kao i neoporezivi dio za studentski rad na 60.600 kuna godišnje, pri čemu u taj iznos ne ulaze stipendije. Izmijenili smo Zakon o obavljanju studentskih poslova i rad omogućili izvanrednim studentima. Kako bismo izjednačili mogućnost pristupa visokom obrazovanju, uložili smo više od milijarde i 300 milijuna kuna u studentske domove diljem Hrvatske – u Zagrebu, Varaždinu, Vukovaru, Virovitici, Dubrovniku, Osijeku, Rijeci, a ulažemo i u domove u Puli, Zadru, Šibeniku i Požegi. Osigurane su godišnje stipendije od 10 tisuća kuna za sve redovne studente poljoprivrednih smjerala na fakultetima u pet slavonskih županija (od 2. do 5. godine studija), što je jedan od rezultata Projekta Slavonija, Baranja i Srijem. Prepoznajući potrebe mladih te slijedeći trendove razvijenijih država u narednom mandatu nastavit ćemo s reformom obrazovnog sustava kako bismo im omogućili školovanje za poslove budućnosti i pružili mogućnost da svoju karijeru započnu i ostvare u Hrvatskoj.

Prioriteti u idućem mandatu

- Osigurat ćemo još 50.000 stipendija za različite kategorije naših učenika i studenata. Nastavljamo s politikom stipendiranja mladih kao demografske mjere, gdje mladima nižeg socioekonomskog statusa ili studentima iz STEM područja osiguravamo dostupnost visokog obrazovanja.
- Poticat ćemo mjere za zapošljavanje i samozapošljavanje mladih.
- Studenticama roditeljama osigurat ćemo potpore za cjelokupno vrijeme trajanja njihova studija.
- Povećat ćemo minimalnu studentsku satnicu.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo s uspostavom jasnih i transparentnih kriterija vrednovanja programa javnih potreba u sportu i uspostaviti kategorizacije sportova te sustav vrednovanja rada sportskih saveza.
- Nastavit ćemo raditi na daljnjem poreznom rasterećivanju sporta, kao i rješavanju boljeg radnog statusa trenera.
- Poboľjšat ćemo i unaprijediti status klubova koji su temelj organiziranog bavljenja sportom, poglavito djece i mladih.
- Osigurat ćemo veću potporu programima zdravstveno-usmjerenog tjelesnog vježbanja čime ćemo poboljšati zdravstveni status građana, uključujući daljnji razvoj sporta u okviru odgojno-obrazovnog sustava.
- Nastavit ćemo skrb o sportašima kroz mjere dual karijere sportaša. Time ćemo i dalje poticati školovanje i stjecanje kvalifikacija vrhunskih sportaša, omogućit ćemo bolje usklađivanje školskih obveza i sportske karijere te uvesti državne stipendije za vrhunske sportaše i osigurati mirovinsko i zdravstveno osiguranje za vrhunske sportaše prema jasnim kriterijima.
- Ulagat ćemo u bolju povezanost sektora sporta s drugim granama gospodarstva (turizam, zdravstvo).

KULTURA

Kulturna baština, kulturne i kreativne industrije. Povećali smo ulaganja u kulturu, a proračun za kulturu je u mandatu naše Vlade dosegnuo 1% ukupnog državnog proračuna. Povećana su postojeća programska sredstva, pokrenuti su novi natječaji – za razvoj publike, poduzetništvo u kulturnim i kreativnim industrijama, prilagodbu kulturnih sadržaja osobama s invaliditetom, kao i programi financirani europskim sredstvima kao što su umjetnost i kultura za mlade, kultura 54+ ili kultura u centru. Usvojili smo Nacionalnu strategiju poticanja čitanja i započeli s njenom provedbom. U okviru porezne reforme snižena je stopa PDV-a za isporuke umjetničkih djela pisaca, skladatelja, umjetnika izvođača i proizvođača fonograma, a snižena je i stopa PDV-a na e-knjigu. Uveli smo potpore za vizualne umjetnike. Usvojen je cjelovit Zakon o audiovizualnim djelatnostima, povećane su potpore za proizvodnju hrvatskog filma kao i poticaji za strane produkcije, a u sustav potpore uključene su i videoigre kao brzorastuća, izvozno orijentirana kreativna industrija. Podržavamo projekt pokretanja filmske škole u suradnji s Akademijom

dramskih umjetnosti i Hrvatskim društvom filmskih djelatnika za obrazovanje filmskih djelatnika kako bismo mogli u budućnosti odgovoriti na izazove sve većeg broja stranih produkcija i u izgradnji filmskog studija u Hrvatskoj.

Zakružili smo zakonodavnu i institucionalnu reformu sustava arhiva, knjižnica i muzeja te započeli s provedbom projekta Digitalizacija kulturne baštine vrijednog 80 milijuna kuna. Unaprijedili smo sustav zaštite i očuvanja kulturne baštine, ubrzali procedure vezane za pribavljanje suglasnosti za rad na kulturnim dobrima, liberalizirali sustav izdavanja licenci te usvojili Smjernice za primjenu mjera energetske učinkovitosti na graditeljskoj baštini. Uspostavili smo novi, digitalni, GIS referencirani Registar kulturnih dobara koji omogućuje brže ishođenje svih dozvola i jednostavan pregled pojedinačno zaštićenih kulturnih dobara te kulturno-povijesnih cjelina. Europskim i nacionalnim sredstvima financiraju se brojni projekti obnove kulturne baštine kako bi se na održiv način osiguralo njeno gospodarsko vrednovanje.

Kultura

Povećali smo ulaganja u kulturu, a proračun za kulturu je dosegnuo **1%** ukupnog državnog proračuna.

Snižena je stopa PDV-a za isporuke umjetničkih djela pisaca, skladatelja, umjetnika izvođača i proizvođača fonograma, a snižena je i stopa PDV-a na e-knjigu.

Uveli smo potpore za vizualne umjetnike.

Započeli smo provedbu projekta Digitalizacija kulturne baštine vrijednog **80** milijuna kuna.

Prioriteti u idućem mandatu

- U prvih šest mjeseci predložiti ćemo nove cjelovite zakone o financiranju kulture i obavljanju umjetničke djelatnosti, kao i novi zakon o kazalištima vodeći računa o svim nedostacima sustava uočenim tijekom pandemije bolesti COVID-19.
- Osigurati ćemo produljivanje mjera potpore za one kulturne djelatnosti koje će dulje vrijeme zbog epidemije COVID-19 morati funkcionirati u promijenjenom obliku.
- Pokrenuti ćemo Program bespovratnih potpora u visini od 50 milijuna kuna za financiranje kreativnih industrija iz europskih fondova.
- Kako bismo osigurali pravičnu naknadu autorima i izvođačima u digitalnom okruženju, u prvih mjesec dana predložiti ćemo novi Zakon o autorskom pravu koji je već prošao javnu raspravu.
- Nastaviti ćemo s povećanjem ulaganja u kulturu uključujući ulaganja u književne prijevode i mobilnost umjetnika, a poticati ćemo koprodukcije na svim umjetničkim područjima kako bismo poticali izvrsnost hrvatskih umjetnika i osigurali njihovu prisutnost i vidljivost u Europi i svijetu.

- Realizirat će se cjelovita reforma politike prema knjizi.
- Povećat ćemo izdvajanja za pojedinačne filmske projekte, ulaganje u promociju hrvatskog filma, ali i realizaciju projekta izgradnje filmskog studija.
- Izgradit ćemo regionalne centre za razvoj kreativnih, digitalnih i audiovizualnih industrija i poticati razvoj novih srednjoškolskih i visokoškolskih programa koji će osigurati obrazovanje za nove poslove u kulturnim i kreativnim industrijama uključujući videoigre.
- Do kraja 2022. godine predložiti ćemo novi cjelovit zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, nastaviti ćemo s ulaganjem u digitalizaciju kulturne baštine, a u novoj financijskoj perspektivi financirat će se pripremljeni projekti obnove kulturne baštine.

MEDIJI ■

Transparentnost, odgovornost, integritet. Slobodni, neovisni i pluralistički mediji, utemeljeni na slobodi informiranja i izražavanja, gradivni su element demokracije. Poduprijet ćemo inicijative koje su usmjerene k jačanju medijskog profesionalizma, pluralizma i raznovrsnosti. Medijima, kao dijelu kreativnih industrija, osigurati ćemo transparentan i slobodan rad, kako bi uspješno ostvarivali svoju ulogu na društveno odgovoran način. Stvaranje održive medijske zajednice preduvjet je jačanja medijskog pluralizma. Nastaviti ćemo poticati programe medijske pismenosti. Cilj nam je osnažiti medijske i informacijske kompetencije građana, a posebno ćemo nastaviti s poticanjem programa medijske pismenosti od najmlađih dana kako bismo stvorili aktivan stav građana prema konzumiranju medijskih sadržaja.

Izmjenama Kaznenog zakona ukinuli smo kazneno djelo teškog sramoćenja, osigurali smo putem Agencije za elektroničke medije potpore za razvoj

kvalitetnog novinarstva, a tijekom epidemije osigurali smo i dodatne potpore slobodnim novinarima.

Zakonske okvire prilagodit ćemo novim društvenim izazovima, u skladu s cjelokupnom promjenom konzumiranja medija, koji zbog svog društvenog utjecaja imaju relevantnu ulogu i odgovornost.

Želja nam je ojačati povjerenje u medije poticanjem veće transparentnosti, odgovornosti i integriteta. Štitit ćemo temeljne slobode i principe novinarstva i osigurati daljnji razvoj medija. Pripremili smo novi Zakon o elektroničkim medijima koji je prošao široku javnu raspravu. Novim prijedlogom Zakona potičemo transparentnost poslovanja, pogotovo vlasništva pružatelja elektroničkih usluga. Osigurati ćemo veću razinu transparentnosti izvora financiranja, kao i financiranja iz državnih i javnih tijela vlasti i poduzeća. Predložimo javnu objavu vlasničkih struktura, podataka o financiranju i dostavu izvadaka iz registra

Prioriteti u idućem mandatu

- Uspostavit ćemo novi poticajni okvir za daljnji razvoj elektroničkih medija u skladu s vrlo brzim tehnološkim razvojem i potrebama prilagodbe suvremenim trendovima te ćemo u prvih mjesec dana predložiti novi Zakon o elektroničkim medijima koji je već prošao javnu raspravu.
- U prvih šest mjeseci pokrenut ćemo javnu raspravu o izmjenama Zakona o medijima i predložiti model potpore distribuciji tiskanih medija.
- Nastavit ćemo poticati i razvijati javne medije – Hrvatsku radioteleviziju i HINA-u osiguravajući im neovisnost i stabilno financiranje.
- Ulagat ćemo u povećanje dostupnosti usluga elektroničkih medija osobama s invaliditetom.
- Omogućit ćemo financiranje nastavka programa poticanja kvalitetnog novinarstva putem Agencije za elektroničke medije.
- Poticat ćemo i razvijati programe medijske pismenosti.

SPORT

Značajno povećana ulaganja u hrvatski sport. Sport, sportaši i sportski uspjesi važan su pokretač društvenog razvoja i međunarodne prepoznatljivosti Hrvatske. Hrvatsku želimo razvijati kao zemlju sportskog načina života koja potiče građane na zdraviji i aktivniji način života te koja pruža preduvjete za zdraviju i uspješniju naciju. Odvojili smo sport u samostalno državno tijelo, donijeli smo prvi strateški dokument na području sporta za razdoblje do 2026. godine. U četiri su godine izdvajanja za sport povećana za gotovo 100 posto i sad iznose 424 milijuna kuna. Prvi put su za sport ugovorena sredstva iz europskih fondova. Osmišljen je projekt Hrvatska pliva kako bi se sustavno riješio problem neplivača. Prvi je put sufinancirano održavanje velikih sportskih manifestacija u Hrvatskoj, kao i školovanje vrhunskih sportaša čime se vodi briga o njihovoj dualnoj karijeri. Obnovljena su ili izgrađena 24 objekta manje sportske infrastrukture, a osigurana su sredstva i za veće infrastrukturne projekte, poput atletskih staza u Karlovcu i Kninu (prva u Šibensko-kninskoj županiji) te za natkrivanje bazena na Zvončacu u Splitu. Potičemo i rad Hrvatskog paraolimpijskog odbora i Hrvatskog sportskog saveza gluhih. Zahvaljujući povećanju ulaganja od 90%, omogućili smo odlazak na natjecanja 1.300 sportaša s invaliditetom. Za vrijeme pandemije, izmjenama Zakona o sportu omogućena je regularnost završetka natjecanja tekuće i nadolazeće natjecateljske sezone te realizacija mjere Vlade za isplatu potpore očuvanja radnih mjesta u sektoru sporta, za što je osigurano 39 milijuna kuna. Svjesni važnosti sporta za budućnost naše zemlje, u narednom mandatu namjeravamo uložiti dodatan napor u potpori domaćem sportu.

Sport

-
 U četiri godine povećana su izdvajanja za sport gotovo **100%** i sad iznose **424** milijuna kuna.
-
 Zahvaljujući povećanju ulaganja od **90%**, omogućili smo odlazak na natjecanja **1.300** sportaša s invaliditetom.
-
 Osmišljen je projekt Hrvatska pliva kako bi se sustavno riješio problem neplivača.
-
 Obnovljena su ili izgrađena **24** objekta manje sportske infrastrukture, a osigurana su sredstva i za veće infrastrukturne projekte.

3. EKONOMSKA SUVERENOST

Samodostatna, održiva i zelena Hrvatska

Pandemija koronavirusa razotkrila je ranjivost nacionalnih gospodarstava na vanjske šokove u globaliziranoj ekonomiji te ukazala na nužne promjene razvojnog modela. Oporavak i transformacija našeg gospodarstva trebaju se temeljiti na samodostatnosti u proizvodnji hrane i energije te na održivom korištenju prirodnih resursa. Tako ćemo dodatno ojačati ekonomsku suverenost, u čemu smo već ostvarili značajne pomake. Generacijski obnavljamo poljoprivredu i povećali smo njenu proizvodnju. Osigurali smo izdašne zajmove i jamstva u prehrambenom, prerađivačkom i šumarskom sektoru, napose u mljekarstvu, te uspostavili internetsku tržnicu za sve proizvođače. Osim što smo s udjelom od 28% u obnovljivim izvorima energije pri samom europskom vrhu, smanjili smo našu energetske ovisnost izgradnjom LNG terminala na Krku. Donijeli smo strategiju energetske razvoja, bolje upravljamo našim vodama i uložili smo 22 milijarde kuna u modernizaciju 57 vodno-komunalnih mreža diljem Hrvatske. Pokrenuli smo izgradnju gotovo 150 reciklažnih dvorišta i ugovorili sanaciju više od 20 odlagališta kako bismo očuvali naš okoliš i otpad pretvorili u vrijedan resurs. U novom mandatu ubrzat ćemo tranziciju prema niskougličnom gospodarstvu i tako povećati našu energetske samodostatnost, suzbijati klimatske promjene i osigurati jeftiniju energiju. Razvijat ćemo održiv turizam, unaprijediti sustav prostornog uređenja i poticati energetske učinkovitost zgrada radi ušteda energije.

Prioriteti u idućem mandatu

- Povećat ćemo poljoprivrednu proizvodnju za 30% na 22 milijarde kuna, udio mladih poljoprivrednika s 13% na 20%, uz povećanje proizvodnje svinjskog mesa za 40%, odnosno za 20% u govedarstvu.
- Izgradnjom 20 regionalnih rashladnih, skladišnih i distribucijskih centara za voće i povrće osigurat ćemo povezivanje poljoprivrednih proizvođača, distributera i tržišta.
- 300.000 hektara poljoprivrednog i šumskog zemljišta stavit ćemo u funkciju stočarske i biljne proizvodnje.
- Povećat ćemo površine pod navodnjavanjem, a za 50% navodnjavane površine iz sustava javnog navodnjavanja te poticati sve oblike ekološke poljoprivrede.
- Omogućit ćemo povoljno financiranje i povećati proizvodnju u ribarstvu za 20% do kraja mandata te obnoviti ili izgraditi više od dvadeset ribarskih luka.
- Modernizacijom i izgradnjom vodno-komunalne infrastrukture smanjit ćemo gubitke i efikasnije koristiti vodne resurse.

- Izgradnjom dodatnih vodoopskrbnih pravaca povećat ćemo opskrbu vodom u slabije razvijenim područjima i na jadranskim otocima.
- Povećat ćemo proizvodne kapacitete iz obnovljivih izvora energije, s postojećih 900 MW na 2250 MW do kraja mandata.
- Čuvat ćemo okoliš i ojačati sustav gospodarenja otpadom, pridonijeti povećanju recikliranja i novim Zakonom o gospodarenju otpadom naglasak staviti na sprječavanje nastanka otpada.
- Donijet ćemo Državni plan prostornog razvoja, kao i Prostorne planove ZERP-a i epikontinentalnog pojasa, koji su temeljni prostorni planovi za područje cijele Hrvatske, uključujući i morske pojaseve.
- Uspostavit ćemo web booking portal privatnog smještaja s provizijom do 5%, otvoriti 20.000 novih radnih mjesta u turizmu te potaknuti izgradnju do 7.000 novih hotelskih soba do kraja mandata.

POLJOPRIVREDA I RIBARSTVO

Jačanje hrvatskog sela i poljoprivrede. Zbog važnosti poljoprivrede za vitalnost hrvatskog sela, provodili smo brojne mjere radi povećanja poljoprivredne proizvodnje i zaštite dohotka poljoprivrednika, zahvaljujući čemu je broj poljoprivrednih gospodarstava danas veći za 7.000, dok je broj mladih poljoprivrednika povećan za 2.000. Aktualna pandemija dodatno je naglasila važnost hrvatskog sela za budućnost domovine s obzirom na njegovu ulogu u ostvarenju prehrambene samodostatnosti. No, hrvatsko selo ima ključnu ulogu i u demografskoj revitalizaciji zemlje, zbog čega je od presudne važnosti da čim prije počne disati punim plućima i postane poželjno mjesto odrastanja, življenja i djelovanja. Ključnu ulogu u tome moraju imati obiteljska poljoprivredna gospodarstva jer su jedino ona kadra osigurati naseljenost cijelog teritorija Hrvatske. Pritom zadaća države mora biti da hrvatskom seljaku olakša posao, uvjete života i udruživanja oko zajedničkih interesa te da ga oslobodi od suviše birokracije.

Za stabilnost i dugoročnu održivost poljoprivrede važno je koncepciju razvitka nadalje temeljiti na načelu uzgoja, dakle sustavnog razvitka

proizvoda i proizvodnih kapaciteta koji rezultate rada čine prepoznatljivima i konkurentnijima.

U našem smo mandatu povećali izdvajanja za potpore i investicije u poljoprivredi i ribarstvu na više od 6 milijardi kuna. Uspostavili smo i osigurali kontinuitet, tj. dinamiku isplate izravnih plaćanja kroz integrirani administrativni kontrolni sustav, i ostvarili smo značajan rast ugovaranja i plaćanja sredstava iz Programa ruralnog razvoja. Od siječnja 2017. do kraja travnja 2020. godine isplaćeno je gotovo 20 milijardi kuna potpora.

Proveli smo programe potpore proizvođačima jabuka i mandarina vrijedne 40 milijuna kuna, a u provedbi su programi potpore proizvođačima šećerne repe i obnove proizvodnog potencijala u sektoru govedarstva vrijedni 255 milijuna kuna. Nacionalnim bespovratnim sredstvima za poticanje razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja dodijeljeno je ukupno 144 milijuna kuna, čime je država pomogla u realizaciji 283 investicije.

U 2018. uspostavili smo sustav za provedbu zajmo-

va i jamstava za poljoprivredu i ruralni razvoj koji se u iznosu od 100 milijuna eura financira kroz Program ruralnog razvoja. Kroz te su instrumente poljoprivrednicima, po vrlo povoljnim uvjetima s kamatnim stopama 0,5% i 1% (a iznimno za sektor mljekarstva 0,1%), na raspolaganju mikro i mali zajmovi, investicijski krediti te jamstva za ulaganja u primarnu poljoprivrednu proizvodnju, preradu i šumarstvo. Za više od 1.500 mladih poljoprivrednika ugovoreno je gotovo 70 milijuna eura iz Programa ruralnog razvoja. Izradili smo Strategiju razvoja poljoprivrede i ruralnog prostora za razdoblje 2020. – 2030. i Strategiju razvoja akvakulture za razdoblje 2020. – 2030. Donijeli smo Strategiju razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja 2017. – 2020. s Akcijskim planom provedbe 2017. – 2020., kao prvi nacionalni akt planiranja strateškog razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja koji je izrađen nakon našeg ulaska u EU. U 2020. godini uspostavili smo poseban program kreditiranja, s fondom od 220 milijuna kuna, radi rješavanja problema nelikvidnosti i umanjivanja financijske štete u poslovanju poduzetnika prerade drva i proizvodnje namještaja. Usvojene su brojne zakonske regulative na području zabrane nepoštenih trgovačkih praksi, sektora vinarstva, raspolaganja poljoprivrednim zemljištem i jačanja položaja obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Za razvoj i očuvanje ruralnih sredina uveli smo nekoliko novih mjera kojima smo osigurali dodatna sredstva za poboljšanje standarda kod uzgoja životinja, kao i unaprjeđenje poljoprivredne proizvodnje. Stvoreno je više od 5.800 novih radnih mjesta,

a očuvano još gotovo 35.000 drugih u ruralnim sredinama. Razminirano je preko 6.000 hektara poljoprivrednih zemljišta. Ostvaren je i velik napredak u sustavu javnog navodnjavanja te je u izgradnji 17 sustava navodnjavanja kojima će se omogućiti navodnjavanje na 7 tisuća hektara poljoprivredne površine. Stalnim ulaganjem u gospodarenje državnim šumama, izgradnju i obnovu šumske infrastrukture te razminiranje šumskog zemljišta, kao i ulaganjem u gospodarenje šumama privatnih šumoposjednika, održavamo produktivnost te potencijal optimalnog ispunjavanja gospodarske funkcije šuma. Na takav način stvara se preduvjet za provedbu zaštite šuma te održavanje ravnoteže održivog gospodarenja šumama i stalno rastuće potražnje za drvom i šumskom biomasom. Za ruralno stanovništvo iz Programa ruralnog razvoja sufinancira se izgradnja oko 200 dječjih vrtića s dodatnim kapacitetima za više od 7.800 djece. Nastavit ćemo s jačanjem ruralnih zajednica i uvođenjem novih mjera kako bi se osigurala samodostatnost hrvatske poljoprivrede štiteći pritom domaću proizvodnju praćenjem sljedivosti te jasnim označavanjem i promocijom domaćih proizvoda. Plan je nastaviti provedbu zemljišne politike s naglaskom na mlade poljoprivrednike, OPG-ove i stočare u dijelu zakupa i prodaje državnog poljoprivrednog zemljišta te pravedan tretman dosadašnjih posjednika i zaposlenosti. Kako bi naša poljoprivredna gospodarstva dobila dodatno vrijeme da ojačaju i budu financijski sposobnija, založili smo se pri Europskoj komisiji za produljenje moratorija na prodaju poljoprivrednog zemljišta strancima na dodatne tri godine.

Poljoprivreda

Povećali smo izdvajanja za poljoprivredu na **6** milijardi kuna.

Od siječnja 2017. do travnja 2020. godine isplaćeno je gotovo **20** milijardi kuna potpora.

Za više od 1.500 mladih poljoprivrednika ugovoreno je gotovo **70** milijuna eura iz Programa ruralnog razvoja.

Osigurana su i sačuvana radna mjesta te je razminirano preko **6.000** hektara poljoprivrednih zemljišta.

Prioriteti u idućem mandatu

- Do kraja 2021. dovršit ćemo objedinjavanje zemljišnih knjiga i katastra, kako bi se stekao bolji uvid u raskorak između podataka o imovinsko-pravnim odnosima i stanja na terenu.
- Zbog činjenice da je dvije trećine poljoprivrednog zemljišta u privatnom vlasništvu, kao i zbog fragmentacije većine pojedinačnih posjeda na male i proizvodno teško iskoristive parcele, založit ćemo se da se po uzoru na razvijenije zemlje u nasljedno pravo upiše očuvanje jedinstva naslijeđenog zemljišta uz kompenzacije onim nasljednicima koji ne žele ili ne mogu vlasnički sudjelovati u očuvanju imanja.
- Država i lokalna samouprava, a posebice savjetodavne službe, snažnije će se angažirati u hitnoj provedbi komasacijske razmjene malih čestica.
- Kako bi hrvatski seljak mogao neometano provoditi razvojne projekte i kako bi se osigurala zaposlenost i likvidnost u slučaju poremećaja te pomoglo i ubrzalo udruživanje u provedbi zajedničkih projekata, potrebno je pri HBOR-u uspostaviti specijaliziranu financijsku podršku u poljoprivredi s obzirom na to da ta banka već igra značajnu ulogu u osiguranju kredita i jamstava za investicije u poljoprivredi.

- Povećat ćemo poljoprivrednu proizvodnju sa sadašnjih 17 milijardi kuna na 22 milijarde kuna, kao i udio mladih poljoprivrednika s 13% na 20% uz osiguranje dodatne podrške putem preraspodjele izravnih plaćanja i osiguranja većih investicijskih potpora.
- S obzirom na to da Hrvatska oko 40% svojih potreba za svinjskim mesom nadomješta mesom iz uvoza, povećat ćemo proizvodnju svinjskog mesa za 40%.
Ulaganjem u izgradnju reprodukcijskih centara i modernizaciju svinjogojskih farmi, povećat ćemo broj krmača za 25.000, što će pridonijeti povećanju proizvodnje za 500.000 tovljenika.
- Ulaganjima u povećanje osnovnog stada i modernizacijom govedarskih farmi do kraja ćemo mandata povećati proizvodnju u govedarstvu za 20%.
- Podizanjem i modernizacijom 2.000 hektara trajnih nasada voća do kraja ćemo mandata povećati samodostatnost u proizvodnji voća.
- Do kraja 2021. potaknut ćemo izgradnju 200 hektara zaštićenih prostora (staklenika i plastenika) za proizvodnju voća i povrća koja je uglavnom sezonskog karaktera te se samo manji dio odvija u zaštićenim prostorima. Potporom iz Programa ruralnog razvoja osigurat ćemo investiranje u povećanje kapaciteta modernih zaštićenih prostora uključujući sustave za navodnjavanje, prehranu, grijanje i zaštitu.
- Izgradnjom 20 regionalnih rashladnih, skladišnih i distribucijskih centara za voće i povrće osigurat ćemo vertikalno povezivanje poljoprivrednih proizvođača, distributera i tržišta do kraja mandata.
- Navodnjavane površine iz sustava javnog navodnjavanja povećat ćemo za 50% do kraja mandata. U provedbi je trenutno 17 projekata javnog navodnjavanja koji obuhvaćaju poljoprivredne površine oko 7.000 hektara, investiranjem i proširenjem sustava u nove sustave navodnjavanja udvostručit ćemo poljoprivredne površine na 14.000 hektara te osigurati posebne potpore za sufinanciranje opreme za navodnjavanje poljoprivrednicima.
- Do kraja 2020. osigurat ćemo povoljne kredite za investicije u primarnu poljoprivrednu proizvodnju, preradu i šumarstvo.
- Do kraja 2021. udvostručit ćemo broj poljoprivrednih proizvođača koji osiguravaju poljoprivrednu proizvodnju.
- Uspostavit ćemo poseban financijski instrument kojim ćemo malim poljoprivrednim gospodarstvima, osobito mladim poljoprivrednicima, omogućiti kupovinu poljoprivrednog zemljišta po povoljnim uvjetima.
- Ulagat ćemo i posebno poticati sve oblike ekološke poljoprivrede te na taj način dodatno jačati održivost poljoprivrede.
- Povećat ćemo broj proizvođačkih organizacija sa 17 na 30 uz provedbu Nacionalne strategije za operativne programe proizvođačkih organizacija u sektoru voća i povrća.

- Pokrenut ćemo 2.000 novih projekata za diversifikaciju nepoljoprivrednih djelatnosti i korištenje obnovljivih izvora energije, kao i nastavak poticanja plasteničke proizvodnje te obnovu sjemenarske proizvodnje i rasadništva.
- Izradit ćemo nacionalnu inventuru šuma i šumskog zemljišta radi boljeg i učinkovitijeg upravljanja resursima, kao i multifunkcionalnog načina korištenja resursa šuma, radi većeg doprinosa gospodarstvu, razvoju ruralnih sredina i poboljšanju ekonomsko-socijalnog položaja lokalnog stanovništva.
- Za potrebe pašarenja dodijelit ćemo 200 tisuća hektara bruto površine šumskog zemljišta. Oblikovat ćemo dugoročnu strategiju i model gospodarenja šumama privatnih šumoposjednika uz ostvarivanje interesa za sveobuhvatnu zajednicu.
- Staviti ćemo u funkciju pašarenja sve prihvatljive površine šumskog zemljišta, koje su potrebne za povećanje opsega i učinkovitost poljoprivredne djelatnosti, poglavito stočarske proizvodnje.
- Osigurati ćemo primjeren status prerade drva i proizvodnje namještaja u nacionalnoj predaivačkoj industriji kojega će pratiti neprekidne i njihovom statusu primjerene mjere potpore.
- Povećati ćemo energetske učinkovitost u javnom sektoru na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kroz uporabu zelenih energenata na bazi drvne biomase.
- Uspostaviti ćemo jedinstvenu lovnu politiku radi afirmacije lovstva kao gospodarske i turističke djelatnosti.

Poljoprivreda i ribarstvo

Razvoj ribarstva. Ribarstvo osim gospodarske ima svoju tradicijsku vrijednost, osobito za naše otoke na kojima također želimo očuvati ruralni način života. Zahvaljujući napretku u korištenju sredstava iz europskih fondova, a ponajprije sposobnosti hrvatskog sektora ribarstva i akvakulture, uz dobru suradnju s administracijom i znanošću, danas smo četvrta zemlja po proizvodnji ribe u Europi. Započeli smo dugoočekivanu obnovu ribarske infrastrukture ugovaranjem izgradnje ili obnove prvih šest ribarskih luka. U mandatu naše Vlade donesena je odluka o popisu iskrcajnih mjesta za ribarska plovila koja obavljaju gospodarski ribolov na moru, čime smo omogućili rješavanje pitanja nesmetanog iskrcaja ribe kao jednog od najvećih izazova u ribarstvu u zadnjih 20 godina. Ukupna proizvodnja u akvakulturi dosegla je maksimum prošle godine (19.680 tona), kako u količini tako i u vrijednosti prodaje (890 milijuna kuna). Nakon višegodišnjih nastojanja, Europska komisija u našem je mandatu odobrila Planove upravljanja za ribolov, čime se dodatno štiti riblji fond. Do danas smo kroz 49

objavljenih natječaja za razne mjere potpore u ribarstvu ugovorili ukupno 1,9 milijardi kuna, što je 74% od dostupnih europskih sredstava, od čega je dosad isplaćeno 854 milijuna kuna. Sustav nadzora i kontrole ribarstva u Hrvatskoj nagrađen je kao jedan od najmodernijih u Europskoj uniji.

Kroz Operativni program za pomorstvo i ribarstvo modernizirali smo našu ribarsku flotu i unaprijedili uvjete na gotovo 200 ribarskih plovila. Dodijeljeno je oko 130 milijuna kuna za 6 ribarskih luka, financirano preko 300 dana privremene obustave ribolova, nabavljeno 80 specijaliziranih vozila za prijevoz ribe i uloženo u 15 hladnjača. Financirali smo ulaganja za 72 uzgajivača u marikulturi i slatkovodnoj akvakulturi, a podržana je i uspostava 8 novih uzgajališta. S dodijeljenih 135 milijuna kuna izgrađeno je i opremljeno 5 novih pogona za preradu ribe, a modernizirana i opremljena su 23 postojeća prerađivačka objekta. Za lokalne razvojne strategije u ribarstvu dodijeljeno je preko 200 milijuna kuna.

Prioriteti u idućem mandatu

- Osiguravat ćemo i dalje potrebna sredstva za produktivna ulaganja u infrastrukturu, zaštitu resursa, unaprjeđenje prerade i stvaranje dodane vrijednosti, a osobitu pozornost posvetit ćemo očuvanju malog priobalnog ribolova.
- Financijskim instrumentima omogućit ćemo povoljno financiranje i povećati proizvodnju u ribarstvu za 20% do kraja mandata.
- Obnovit ćemo, rekonstruirati i izgraditi dvadesetak ribarskih luka čime će se riješiti kompletan problem iskrcaja i priveza brodova.
- Uložiti ćemo 45 milijuna eura u akvakulturu i na taj način povećati proizvodnju za oko 25%.
- Uložiti ćemo u diversifikaciju i dodavanje više vrijednosti proizvodima ribarstva, a održivim upravljanjem resursima smanjit ćemo pritisak na raspoložive resurse bez restriktivnih mjera za naše ribare.

ENERGETIKA

Energetska samodostatnost i tranzicija na čistu energiju.

Energetski sektor zadnjih godina bilježi velike promjene, prvenstveno vezane za njegovu dekarbonizaciju i veće usmjeravanje na obnovljive izvore energije i korištenje čistih tehnologija. Europski zeleni plan, koji bi u sljedećih deset godina trebao mobilizirati najmanje tisuću milijardi eura ulaganja u zaštitu okoliša i klime, prilika je za ubranu energetska tranziciju Hrvatske prema čistim energijama. Naš je cilj da našem gospodarstvu kroz energetska i ekološka tranzicija osiguramo kvalitetniji i održiviji rast, našim građanima čišću i dostupniju energiju, a našoj djeci zdraviji okoliš i očuvan planet na kojemu će moći živjeti. Takvo promišljanje proizlazi i iz nužnosti smanjenja emisija stakleničkih plinova uz usporedno povećanje udjela obnovljivih izvora energije, veće energetske učinkovitosti te sigurnije i kvalitetnije opskrbe energijom. U tu smo svrhu donijeli i provodimo Strategiju energetska razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. te Integrirani energetska i klimatska plan od 2021. do 2030. Već duže vrijeme, Hrvatska u energetska sektoru snažan naglasak stavlja na tranzicija kojom se nastoji ostvariti proizvodnja čiste energije koja će osigurati zaustavljanje globalnog zatopljenja, a u isto vrijeme iskoristiti potencijal razvoja kojeg nudi zelena ekonomija. Slijedom toga, izrađen je i predan na odobrenje Europskoj komisiji program državnih potpora za poticanje

obnovljivih izvora energije koji će omogućiti da se ispune zacrtani ciljevi domaće proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije. Izdane su nove dozvole za istraživanje i eksploatacija ugljikovodika na području Hrvatske što će pomoći u tranzicijskom periodu prelaska na obnovljive izvore energije. Dovršena je prva hrvatska geotermalna elektrana „Velika 1“ snage 16,5 MW kao najveća elektrana u kontinentalnoj Europi s binarnom tehnologijom.

Koncept samodostatnosti u energetici, iako dominantno vezan za uspješnu tranzicija prioriteta i proizvodnje s konvencionalnih prema obnovljivim izvorima, temeljimo i na učinkovitom korištenju našeg energetska potencijala u ugljikovodicima. S tim ciljem, promjenama zakonodavnog okvira i aktivnim pristupom Agencije za ugljikovodike osigurali smo preduvjete za povećanje proizvodnje zemnog plina i nafte u narednom razdoblju. Osim toga, započetim ulaganjem INA-e u postrojenje Delay Cooker u Rafineriji Rijeka u iznosu od 4 milijarde kuna osigurat će se dugoročna perspektiva INA-e kao vertikalno integrirane kompanije. Transformacijom Rafinerije Sisak i realizacijom projekta biorafinerije u narednom razdoblju dodatno će se povećati konkurentnost kompanije u regionalnim okvirima. Usporedno sa spomenutim procesima, nastavit ćemo s aktivnostima analize i procjene rada povrata INA-e u hrvatsko vlasništvo.

Energetika

Dovršena je prva hrvatska geotermalna elektrana „Velika 1“ kao **najveća** elektrana u kontinentalnoj Europi s binarnom tehnologijom.

Osigurali smo sredstva za dovršetak LNG terminala na otoku Krku koji omogućuje diversifikaciju izvora i sigurnost opskrbe plinom za čitavu jugoistočnu Europu

Donijeli smo i **provodimo** Strategiju energetskega razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine

Prioriteti u idućem mandatu

- Aktiviranjem modela tržišne premije i periodičkim aukcijama višestruko ćemo povećati kapacitete iz obnovljivih izvora energije s postojećih 900 MW na oko 2.250 MW, poglavito na području fotonaponskih elektrana i vjetroelektrana.
- Posebnu ćemo pozornost usmjeriti na razvoj alternativnih izvora energije i jačanje istraživanja, razvoja i komercijalizacije proizvoda i usluga u energetskega sektoru te na omogućavanje primjene novih tehnologija u Hrvatskoj.
- Pokrenut ćemo program korištenja vodika i vodikovih tehnologija.
- Detaljno ćemo istraživati i učinkovito koristiti potencijale ugljikovodika na kopnu i moru te na taj način dugoročno povećati samodostatnost u proizvodnji.
- Nastavit ćemo s provedbom europskega energetskega zakonodavstva koje će se još snažnije okrenuti građanima i poduzetnicima kako bi oni aktivno sudjelovali u energetskega tranziciji.
- Uspostavit ćemo sustav praćenja najvažnijih pokazatelja vezanih za Integrirani energetskega i klimatskega plan te nastavak strateškog planiranja.

Smanjenje energetske ovisnosti kroz diversifikaciju dobavnih pravaca. Osigurali smo sredstva za LNG terminal na otoku Krku kao nacionalni strateški projekt. Osim toga, taj je projekt prepoznat i kao projekt od zajedničkog interesa Europske unije, s obzirom na to da omogućuje diversifikaciju izvora i sigurnost opskrbe plinom za čitavu jugoistočnu Europu. Stoga ga sa 101 milijun eura financira i Europska unija. Projekt je u fazi finalizacije i početkom 2021. godine započet će s radom. I dalje ćemo voditi računa o izgradnji, modernizaciji i kreiranju robusne i zaštićene energetske infrastrukture koja će omogućiti sigurnu opskrbu energijom i stvoriti pretpostavke daljnjeg razvoja niskouglijasnog i samodostatnog gospodarstva, a time i jačati našu ekonomsku suverenost.

ZAŠTITA OKOLIŠA I PRIRODNIH RESURSA ■

Vodno gospodarstvo. Vode su nezamjenjivo bogatstvo i resurs čije očuvanje smatramo jednim od temeljnih odrednica razvoja gospodarstva, ali i sve značajnijih mjera ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama. Hrvatska je na samom vrhu zemalja Europe po obnovljivim zalihama kvalitetne vode za piće po glavi stanovnika. Kako bi se takvo izrazito povoljno stanje i zadržalo, prošle smo godine usvojili paket vodnih zakona u kojima je sveobuhvatna zaštita voda bila ključni cilj. Započeli smo i provedbu reforme vodnog komunalnog sektora. Donesen je Zakon o projektu zaštite od poplava u slivu rijeke Kupe radi ubrzanja pripreme strateškog projekta obrane od poplava i zaštite od štetnog djelovanja voda na području Karlovačke, Sisačko-moslavačke te Zagrebačke županije. Odobreno je 57 vodnog komunalnih projekata u vrijednosti od 22 milijarde kuna koji se sufinanciraju europskim sredstvima u visini od 15 milijardi kuna. Dodijeljeno je i dodatnih 2,5 milijardi kuna za projekte zaštite od štetnog djelovanja voda, upravljanja katastrofama te projekte navodnjavanja. Kroz redovni program Hrvatskih voda u projekte upravljanja vodama uloženo je preko 12 milijardi kuna.

Zaštita okoliša

Uspostavili smo sustav zelene javne nabave te je osnovan i nacionalni portal o zelenoj javnoj nabavi.

Donijeli smo novi Zakon o zaštiti zraka i Program kontrole onečišćenja zraka za razdoblje od 2019. do 2023. godine.

Ugovorena su sredstva u iznosu od gotovo 2,6 milijardi kuna, za ispunjenje obaveze odvojenog prikupljanja i recikliranja komunalnog otpada.

Uloženo je **12** milijardi kuna za nove projekte vodnog gospodarstva i smanjenje gubitaka u sustavima javne vodoopskrbe.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo intenzivnu izgradnju vodnokomunalne infrastrukture uz pomoć sredstava iz europskih fondova i nacionalnih izvora te na taj način našim građanima omogućiti kvalitetnu vodoopskrbu i odvodnju.
- Nastavit ćemo smanjivati gubitke u vodoopskrbnom sustavu povećanjem financiranja programa i inovativnih rješenja za 25% (telemetrija u mjerenju zahvaćenih količina).
- Izgradnjom dodatnih vodoopskrbnih pravaca povećat ćemo opskrbu vodom na jadranskim otocima.
Integrirat ćemo lokalne vodovode u sustav javne vodoopskrbe i na taj način uravnotežiti standard kvalitete vode na tim područjima.
- Pokrenut ćemo sustav praćenja učinkovitosti poslovanja javnih isporučitelja vodnih usluga u suradnji s Hrvatskim vodama i Vijećem za vodne usluge.

- Donijet ćemo Plan upravljanja vodnim područjima kao strateški dokument koji definira politiku upravljanja vodama u razdoblju od 2022. do 2027. godine.
- Nastavit ćemo strateške projekte izgradnje sustava obrane od poplava na području Karlovačke, Sisačko-moslavačke i Zagrebačke županije te trajno riješiti problem plavljenja tih područja i time zaštititi naše građane i njihovu imovinu.

Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena. Zaštita okoliša i očuvanje bioraznolikosti te borba protiv klimatskih promjena visoko su na ljestvici naših prioriteta. Kao pretpostavku za uspješnu klimatsku politiku donijeli smo Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja te Strategiju prilagodbe klimatskim promjenama za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu. Uspostavili smo sustav zelene javne nabave te je osnovan i nacionalni portal o zelenoj javnoj nabavi. Donijeli smo novi Zakon o zaštiti zraka te Program kontrole onečišćenja zraka za razdoblje od 2019. do 2023. godine. U pogledu zaštite prirodnih vrijednosti usvojena je Strategija i akcijski plan zaštite prirode, a usvojen je i paket vodnih zakona u kojima je zaštita voda jedna od temeljnih odrednica.

Prioriteti u idućem mandatu

- Uz očuvanje izvornih prirodnih vrijednosti, glavni ciljevi politike zaštite prirode bit će nam očuvanje bogatstva biološke raznolikosti te vrijednosti proizišlih iz višestoljetne tradicije korištenja prostora, vrednovanja i zaštite našeg bogatog kulturnog i povijesnog naslijeđa.
- Pripremili smo sve potrebne podloge i u prva tri mjeseca mandata proglasit ćemo Park prirode Dinara te tri posebna rezervata na Neretvi.
- Donijet ćemo Strategiju niskougličnog razvoja Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu i petogodišnji Akcijski plan kojima ćemo dugoročno usmjeriti gospodarski i socijalni razvoj prema društvu s niskim emisijama stakleničkih plinova.
- Uvest ćemo mjere prilagodbe u potencijalno ranjive sektore na klimatske promjene (obnovljivi izvori energije, poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, vodno gospodarstvo, infrastruktura).

Gospodarenje otpadom. Kvalitetan sustav gospodarenja otpadom od najveće je važnosti za očuvanje našeg okoliša i uspostavu kružnog gospodarstva u kojemu ćemo otpad pretvoriti u vrijedan resurs. U mandatu naše Vlade, politika gospodarenja otpadom postavljena je na način da bude podrška i poticaj jedinicama lokalne samouprave za ispunjenje obaveze odvojenog prikupljanja i recikliranja komunalnog otpada. Ugovorena su sredstva u iznosu od gotovo 2,6 milijardi kuna, izmijenjen je zakonski okvir radi lakšeg ishoda dozvola i odobrenja u sustavu gospodarenja otpadom. Dodijeljena su ovlaštenja za usluge obrade otpadne ambalaže. Izrađen je i prijedlog dinamike zatvaranja odlagališta neopasnog otpada.

Prioriteti u idućem mandatu

- Donijet ćemo novi Zakon o gospodarenju otpadom kojim ćemo propisati još ambicioznije ciljeve u gospodarenju otpadom radi jačanja kružnog gospodarstva.
- Smanjit ćemo mogućnost nastanka otpada tako što ćemo onemogućiti stavljanje na tržište dijela jednokratnih plastičnih proizvoda i zabraniti lagane plastične vrećice.
- Izradom Akcijskog plana za kružno gospodarstvo približit ćemo Hrvatsku ostvarivanju ciljeva Europskog zelenog plana.
- Ubrzat ćemo izgradnju preostalih centara za gospodarenje otpadom za obradu ostatnog dijela otpada, uz usporednu izgradnju novih sortirnica, kompostišta i ostalih postrojenja koja će omogućiti postizanje visoko postavljenih ciljeva razvrstavanja, uporabe i ponovnog korištenja otpada.
- Povećat ćemo stopu odvajanja miješanog komunalnog otpada i do kraja 2025. godine doseći ciljanu stopu od 55% uz kontinuirano sufinanciranje infrastrukture i edukaciju građana.

PROSTORNO PLANIRANJE

Sustav prostornog uređenja i graditeljstva.

Naše politike urbanog razvoja i prostornog planiranja vrednuju prostor kao jedan od najvažnijih resursa kojim moramo gospodariti planski, odgovorno i racionalno, vodeći računa o nužnim prilagodbama klimatskim promjenama i energetske učinkovitosti zgrada. Strategija prostornog razvoja koju smo donijeli utemeljena je na zaštiti mora, morske obale i otoka, vode, prirodnih bogatstava, ali i zemljišta, šuma, biljnog i životinjskog svijeta, zaštićenih dijelova prirode, područja od osobitog kulturnog, povijesnog, gospodarskog i ekološkog značenja, za koje je zakonom određeno da su od interesa za Hrvatsku i imaju osobitu zaštitu države. Postavili smo ciljeve razboritog korištenja prostora, važnosti unaprjeđenja prostornog razvoja, uključujući i unaprjeđivanje prethodno korištenih prostora, a danas često napuštenih. Zahvaljujući tome, na mjestu napuštenih ili zastarjelih industrijskih, vojnih i drugih kompleksa odsad se mogu planirati novi javni sadržaji, neka nova gospodarska aktivnost, smještajni kapaciteti i turistička infrastruktura, stanovanje i druge aktivnosti.

S obzirom na to da svaka investicija treba biti planirana u prostornim planovima, a nakon toga se na temelju njih izdaju akti za građenje, postojeći ćemo zakonski okvir dodatno unaprijediti kako bi se brže nanovo pokrenulo gospodarstvo i kako bi se uspostavilo planiranje i projektiranje u „uredu bez papira“. Iz europskih fondova već smo osigurali sredstva za projekt uspostave informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), vrijedan 130 milijuna kuna. Njime omogućujemo ubrzavanje i pojednostavljivanje postupaka te pomažemo u borbi protiv korupcije. Stvorili smo učinkovitiji, brži i jeftiniji sustav izdavanja građevinskih i uporabnih dozvola, ali i olakšali samo građenje.

Na području graditeljstva olakšavamo rješavanje stambenog pitanja i ulažemo napore u poboljšanje energetske učinkovitosti zgrada. Izgrađeno je preko 8.300 stanova iz Programa poticane stanogradnje (POS). Kroz Regionalni program stambenog zbrinjavanja 2016. – 2020. riješeno je stambeno pitanje za 260 obitelji. Osigurali smo 311 milijuna eura za energetske obnovu javnih i stambenih zgrada, a obnavljamo 1.300 zgrada (bolnica, škola, vrtića i višestambenih zgrada). Time je obuhvaćeno 16.000 kućanstava i 70.000 učenika i djece.

Prioriteti u idućem mandatu

- Na početku mandata donijet ćemo Zakon o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije koji je u postupku javnog savjetovanja i uputiti ga u Sabor u žurnu proceduru.
- Donijet ćemo Državni plan prostornog razvoja, kao i Prostorne planove Zaštićenog ekološko-ribolovnog pojasa (ZERP-a) i epikontinentalnog pojasa, koji su temeljni prostorni planovi za područje cijele Hrvatske, uključujući i morske pojaseve.
- Završit ćemo projekt uspostave Informacijskog sustava prostornog uređenja na državnoj, područnoj i lokalnoj razini čime ćemo osigurati uspostavu sustava koji će biti kvalitetniji, transparentniji i brži, što je važno za planiranje prostora i realizaciju razvoja svih područja.

- Kroz nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka (NIPP) prostorne ćemo planove integrirati s drugim prostornim informacijama te omogućiti digitalno javno samoposlužno korištenje.
- Objedinit ćemo u jedan postupak sve postupke donošenja prostornih planova i strateških procjena utjecaja na okoliš.
- Nastavit ćemo s programom društveno poticane stanogradnje, izgraditi još najmanje 1.000 stanova do kraja 2021.
- Razvijat ćemo zelenu infrastrukturu u urbanim područjima i nastaviti koristiti europske fondove za seizmičke i energetske obnove javnih, višestambenih zgrada i obiteljskih kuća, u okviru cjelovitih projektnih rješenja.

TURIZAM

Održiv turizam. Kao strateška djelatnost, turizam s povezanim ugostiteljskim i uslužnim djelatnostima predstavlja gotovo svaku petu kunu hrvatskoga BDP-a. Na području turizma tri godine zaredom ostvarili smo rekordne rezultate, a u 2019. imali smo preko 12 milijardi eura prihoda, uz gotovo 21 milijun dolazaka, 18,3 milijuna stranih turista te više od 108 milijuna noćenja. U 2019. godini imali smo 39% više dolazaka i 36% više noćenja nego 2015. U tri je godine broj noćenja porastao za 16%, broj turističkih dolazaka za 20%, a prihodi za 17%. U posljednje tri godine prosječna potrošnja stranih gostiju skočila je sa 78 eura na 99 eura, a prošle smo godine u turizmu ostvarili preko milijardu eura investicija, što je u samo tri godine povećanje od 55%. Stipendirali smo 1.500 učenika te poticali mlade ljude da se odlučuju za turistička zanimanja. Aktivno smo štitili radna mjesta u turizmu kroz mjeru „stalni sezonac“.

Udio turista koji dolaze u Hrvatsku zračnim prometom podigli smo s 8% na 35% te u tri godine otvorili preko 150 novih avionskih linija. U 2019. godini 11,4 milijuna putnika došlo je zračnim prometom što je 58% više nego 2015., a tome je pridonijela obnova zračnih luka Zagreb, Dubrovnik i Split koje su danas na najvišim svjetskim standardima. Hrvatska u ovom trenutku ima 1.175 hotela, a u mandatu naše Vlade kategorizirano je 100 hotela visoke kategorije te 5.000 kreveta više nego na početku mandata. Zahvaljujući uspješnom brendiranju i promociji

selektivnih oblika turizma, značajno smo produžili predsezonu i postsezonu. Donijeli smo prvu Strategiju razvoja turizma Slavonije, Gorskog Kotara i Imotske krajine, a turistički nerazvijenim područjima omogućili smo okvir za razvoj kroz osnivanje Fonda za turistički nerazvijena područja. U mandatu naše Vlade turistički promet na kontinentu porastao je za 30% u dolascima i noćenjima. Tim rezultatima pridonijela su ulaganja od 66 milijuna kuna Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice u razvoj turizma Slavonije. Sva ova postignuća dovela su do napretka Hrvatske na indeksu konkurentnosti turističkog sektora Svjetskog ekonomskog foruma i to za pet mjesta, gdje smo sada na 27. mjestu.

Našom smo politikom turizam jačali kao stratešku odrednicu hrvatskog gospodarstva i donijeli smo paket zakona u turizmu kojim smo sektor prilagodili novim turističkim trendovima. Prvi smo put definirali zdravstveni turizam kao zasebnu kategoriju te omogućili dosad najbrži rast ovog segmenta turizma, koji godišnje danas zarađuje 350 milijuna eura. U našem smo mandatu plaću u turizmu podigli za 35% i snizili stopu PDV-a na 13%. Uvodimo CRO karticu, kojom potičemo domaću turističku potrošnju i dajemo mogućnost poslodavcima da nagrade svoje zaposlenike. Nakon 20 godina riješili smo problem turističkoga zemljišta, a vodeći računa o održivosti turizma, stavit ćemo u stare vojne objekte funkciju turizma. Na razini Europske unije predložili smo osnivanje

posebnog fonda za turizam kojemu je cilj potaknuti i potpomoći razvoj malog i srednjeg poduzetništva u turizmu te osigurati sredstva za razvoj inovativnih turističkih projekata, za što smo dobili podršku svih mediteranskih zemalja. No, nakon izbijanja pandemije, kao predsjedavajuća Vijećem Europske unije, pokrenuli smo inicijativu uspostave COVID-putovnice među zemljama EU kako bismo ponovno omogućili putovanja i reaktivirali turizam koji čini 11% bruto domaćeg proizvoda Europske unije.

Turistički sektor čini gotovo petinu hrvatskog BDP-a, osigurava istovremeno prihode, ali njegova ranjivost predstavlja ugrozu za stabilnost hrvatskog gospodarstva, što je osobito vidljivo danas, kada se suočavamo s pandemijom koronavirusa. Hrvatska stoga treba nastaviti razvijati koncept održivog turizma, uz kontinuirano mobiliziranje poljoprivrednih

i drugih kapaciteta radi stvaranja dodane vrijednosti gospodarstvu. Izazovi koji se pritom javljaju u turizmu odnose se na njegovu visoku sezonalnost (86% prometa u četiri ljetna mjeseca), još uvijek nizak udio hotelskog smještaja (13%), relativno nisku dnevnu prosječnu potrošnju gostiju u odnosu na konkurenciju te izostanak greenfield investicija. U okviru nužne transformacije našeg gospodarstva, odlučni smo se suočiti s nekim od ključnih prepreka za razvoj održivog turizma, a to su turistička ekspanzija i masovnost, izrazita sezonalnost i nedovoljno uvažavanje ograničenosti prostornih i prirodnih resursa. Da bi uistinu postao održiv, hrvatski turizam mora uzeti u obzir ekonomsku održivost, društvenu odgovornost i brigu o zaštiti okoliša i ostalih prirodnih resursa. Odgovor na te izazove u narednom razdoblju otvara mogućnost unaprjeđenja turističkog sektora i njegova daljnjeg razvoja.

Turizam

Plaće u turizmu podigli smo za **35%** i snizili stopu PDV-a na **13%**.

Tri godine zaredom rekordni rezultati, a u 2019. imali smo više od **12** milijardi € prihoda, **18,3** milijuna stranih turista te više od **108** milijuna noćenja.

Donijeli smo prvu Strategiju razvoja turizma Slavonije, Gorskog Kotara i Imotske krajine.

Prioriteti u idućem mandatu

- Uspostavit ćemo web booking portal privatnog smještaja s provizijom od 5%. Otvorit ćemo 20.000 novih radnih mjesta u turizmu.
- Razvit ćemo nacionalni program sufinanciranja investicija u hotele i naselja te male obiteljske hotele radi izgradnje 7.000 novih hotelskih soba do kraja mandata.
- Kroz investicije od milijardu eura i otvaranje 3.000 novih radnih mjesta u zdravstvenom turizmu stvorit ćemo novu dodanu vrijednost hrvatskog turizma.
- Donijet ćemo novu Strategiju razvoja turizma i planirati razvoj održivog turizma u skladu s prostornim resursima planiranim u prostornim planovima, vodeći računa o zaštiti prostora, zaštiti prirode i okoliša te zaštiti kulturne baštine.
- Donijet ćemo i novi Strateški marketinški plan Hrvatske, koja će odrediti daljnji smjer naše i dosad uspješne promocije na inozemnim tržištima u kojemu će naglasak biti na brendiranju Hrvatske.
- Planiranje izgradnje novih turističkih kapaciteta bit će u skladu s prostornim, komunalnim i demografskim mogućnostima svakog područja, vodeći računa o dostojanstvenom životu domicilnog stanovništva, osiguranju dovoljno radne snage u turizmu i sl.
- Važan cilj bit će nam osigurati u turizmu gospodarske aktivnosti održive i dugoročne, s posebnim naglaskom na razvoj domaće poljoprivredne proizvodnje.
- Uspostavit ćemo povoljne financijske instrumente kako bismo osnažili konkurentnost našeg turističkog sektora.
- Poticati ćemo izgradnju regionalnih kongresnih centara, kao i izgradnju i obnovu lječilišnih centara što će pozitivno utjecati na produljenje sezone.
- Poreznim rasterećenjima razvit ćemo sustav poticanja investicija od 5 zvjezdica.
- Okrupnit ćemo sustave upravljanja destinacijama uz povećanje učinkovitosti i profesionalizaciju usluge.
- Zračnu luku Franjo Tuđman, koja je dvije godine zaredom proglašena najboljom u Europi u grupi zračnih luka od dva do pet milijuna putnika, pozicionirat ćemo kao najsnažnije regionalno zračno čvorište u jugoistočnoj Europi.
- Poticati ćemo jaču komercijalizaciju nacionalnih zračnih luka otvaranjem novih dalekih destinacija.
- Povećat ćemo aktivnosti na turističkoj promociji zemlje na financijski najsnažnijim tržištima.
- Potaknut ćemo širenje mreže nautičkih marina uz reorganizaciju rada ACI.

- Nastavit ćemo ulagati u modernizaciju hrvatskog turizma, u povećanje kvalitete ponude i smještajnih kapaciteta te poticati investicije čiji se potencijal procjenjuje na 3 milijarde eura u narednih pet godina.
- Poseban naglasak u promociji stavit ćemo na zdravstveni turizam, koji nam je izuzetno važan za konkurentnost i za razvijanje cjelogodišnjeg turizma. Cilj nam je i umrežavanje Hrvatske sa sustavima zdravstvenog osiguranja drugih članica Europske unije.
- Posebno ćemo razvijati i nautički turizam, kroz razvoj novih marina i mega marina za velike jahte.
- Pozicionirat ćemo Hrvatsku kao destinaciju s 4 i 5 zvjezdica i uspostaviti nacionalno brendiranje privatnog smještaja kroz zasebni web portal.

4. OSNAŽENA DRŽAVNOST

Učinkovita, otporna i digitalna Hrvatska

Hrvatska se ove godine suočila s tri krize – globalnom zdravstvenom te gospodarskom krizom kao i s razornim potresom koji je pogodio Zagreb i okolicu. Takve su okolnosti pokazale stratešku važnost razvoja učinkovite javne uprave, digitalnih usluga, osobito u uvjetima ograničenog kretanja, te odgovornog vođenja javnih financija kao preduvjeta za veću otpornost gospodarstva na vanjske šokove. Poduzete reforme pomogle su da ovu krizu dočekamo spremniji. Zahvaljujući zdravom rastu od oko 3%, smanjenom javnom dugu za 11 postotnih bodova BDP-a, trima proračunskim suficitima, padu kamata i vraćenom investicijskom rejtingu, bili smo u stanju donijeti izdašan paket od 30 milijardi kuna radi spasa radnih mjesta i gospodarstva. Zahvaljujući našoj brznoj i učinkovitoj reakciji, bolje smo od mnogih odgovorili na pandemiju i brže omogućili reaktiviranje gospodarstva, turizma i društvenih aktivnosti. Ostvareni iskoraci u digitalizaciji javnih usluga, pravosuđa, obrazovanja i poslovanja omogućili su normalno funkcioniranje brojnih aktivnosti, i brži razvoj novih e-usluga, poput e-Propusnica. Ojačali smo državu i na lokalnoj razini kroz smanjivanje poreza i davanje većih ovlasti županijama te brojnim infrastrukturnim projektima. U novom ćemo mandatu nastaviti jačati pravnu sigurnost još odlučnijom borbom protiv korupcije. Boljim upravljanjem državnim imovinom i kvalitetnijim prostornim uređenjem stvorit ćemo poticajni okvir za poslovanje. Izgradnjom širokopojasne infrastrukture i dovršetkom “državnog oblaka” digitalna Hrvatska u potpunosti će zaživjeti.

PRIORITETI U IDUĆEM MANDATU

- Radi daljnje digitalizacije javnih usluga, uvest ćemo dodatnih 100 e-usluga do kraja 2021., a do kraja mandata 300 novih uključujući nastavak uvođenja modernih tehnologija u rad pravosuđa.
- Osnažit ćemo borbu protiv korupcije, usvojiti novu Strategiju borbe protiv korupcije za razdoblje 2021. - 2030. i osnaživati sva tijela koja sudjeluju u suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala.
- Smanjit ćemo broj starih i neriješenih pravosudnih predmeta, a do kraja 2021. uvesti e-Komunikaciju na sve upravne sudove.
- Novim Zakonom o izvršavanju kazne zatvora ubrzat ćemo postupak upućivanja osuđenika na izvršavanje kazne i urediti postupak elektroničkog nadzora.
- U prvih šest mjeseci izmijenit ćemo Zakon o parničnom postupku radi njegova ubrzanja uz osnaživanje rasprave na daljinu i propisivanje okvirnih rokova za trajanje postupka.

- Procesuiranje ratnih zločina i pronalazak nestalih osoba u Domovinskom ratu naša su moralna i nacionalna dužnost i trajna zadaća.
- Osigurat ćemo sredstva za obnovu Zagreba i brinuti se o unesrećenim građanima.
- Fiskalno ćemo konsolidirati Hrvatsku, održati kreditni rejting, nastaviti porezno rasterećivati rad i poduzetništvo te očuvati radna mjesta i likvidnost gospodarstva.
- Smanjit ćemo broj ministarstava, prepoloviti broj lokalnih dužnosnika i članova predstavničkih tijela te provesti teritorijalni preustroj Hrvatske i funkcionalno povezivanje općina.
- Radi otpornosti na krize, jačat ćemo sustav civilne zaštite, kao i vatrogastvo.
- Nastavit ćemo s provedbom važnih prometnih i infrastrukturnih projekata, dovršiti započete projekte, uključujući Pelješki most i koridor Vc, te pokrenuti investicijski ciklus od 3 milijarde eura u modernizaciju željeznica.
- Provest ćemo projekt izgradnje nacionalne širokopojasne infrastrukture za pristup brzom internetu i za stvaranje preduvjeta za ujednačen digitalni razvoj.

PRAVOSUĐE I BORBA PROTIV KORUPCIJE ■

Nepristrano i učinkovito pravosuđe. Osnova uspješne države je visok stupanj pravne sigurnosti koja mora biti osigurana svim građanima. Osim što kazna nije kazna, ako nije primjerena, pravda se ne može ostvariti ako je spora. Cilj je započete reforme pravosuđa osigurati da u Hrvatskoj pravda bude brza i dostižna, a da sustav bude uređen tako da vrati povjerenje građana u pravosudne institucije, njihovu nepristranost, neovisnost i učinkovitost. Premda o konkretnim mjerama poduzetim u proteklom razdoblju najbolje govore statistički podaci, nastavak reforme pravosuđa bit će jedna od središnjih reformi Vlade i u idućem mandatu.

Paketom zakona u pravosuđu osigurali smo daljnje jačanje odgovornosti, transparentnosti, neovisnosti i profesionalizma u pravosuđu. Poseban naglasak stavljen je na upravljanje pravosudnim tijelima te na transparentnije imenovanje kandidata na pravosudne dužnosti, kako bi kod imenovanja na pravosudnu dužnost kandidati s većim brojem bodova uvijek imali prednost. U posljednje četiri godine ostvarili

smo vidljive rezultate u stvaranju i poboljšavanju uvjeta za brže, bolje i modernije pravosuđe. Već niz godina broj se neriješenih predmeta kontinuirano smanjuje, dok stopa rješavanja predmeta raste, a skraćuje se vrijeme potrebno za njihovo rješavanje. Na kraju 2018. godine zabilježili smo najmanji broj neriješenih predmeta u posljednjih 15 godina, i to za čak 27% manje (407 tisuća predmeta) nego u 2015., kada je neriješenih predmeta bilo 570 tisuća. Navedene podatke potrebno je sagledati i kroz prizmu smanjenja broja sudaca čiji je broj u razdoblju od 2016. do 2019. smanjen za 118.

U mandatu naše Vlade provodili smo racionalizaciju mreže sudova i državnih odvjetništava. Spojili smo prekršajne s općinskim sudovima te smanjili broj pravosudnih tijela sa 116 na 108. Na taj način ostvaruje se bolja funkcionalnost i efikasnost sudova, olakšavamo pristup građana sudovima i osiguravamo ravnomjerniju opterećenost sudova. Radi osiguranja veće dostupnosti građanima, ustanovljeno je osam novih prvostupanijskih sudova i tri prvostu-

panjska državna odvjetništva. Istodobno su ojačane stalne službe izvan sjedišta sudova kako građani ne bi morali putovati u druge gradove. Ubrzali smo parnični postupak revizijom pojedinih procedura i pravnih instituta koji su ga usporavali. Time smo postigli brže i ekonomičnije vođenje postupka, uz očuvanje pravne sigurnosti i vladavine prava

Pravosudni sustav

Zabilježili smo **najmanji** broj neriješenih predmeta u posljednjih 15 godina, i to za čak **27%** manje (407.000 predmeta) nego u 2015., kada je neriješenih predmeta bilo 570.000.

Donijeli smo Zakon o osobama nestalima u Domovinskom ratu, kojim je jasno regulirana nadležnost svih službi u procesu traganja za nestalima.

Trgovački sudovi su **prvi** primijenili e-Komunikaciju, a pripremljen je i sustav koji će biti primijenjen na svim općinskim sudovima.

Proveli smo **83%** aktivnosti predviđenih novim Akcijskim planom za borbu protiv korupcije te smo donijeli Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo daljnji rad na smanjenju broja starih predmeta i neriješenih predmeta.
- Kako bismo unaprijedili pravni okvir, donijet ćemo novi Zakon o izvršavanju kazne zatvora kojim će se ubrzati postupak upućivanja osuđenika na izvršavanje kazne zatvora te urediti postupak elektroničkog nadzora.
- Na početku mandata izmijenit ćemo Zakon o odvjetništvu koji je već prošao prvo čitanje i bolje će urediti obavljanje odvjetničkih usluga u Hrvatskoj.
- Nastavit ćemo raditi na podizanju kvalitete pravosuđa kroz daljnje jačanje Pravosudne akademije te kroz prilagodbu njenog programa stvarnim potrebama pravosuđa.

- Radi boljeg funkcioniranja pravosuđa, modernizirat ćemo normativni okvir za pravosudne profesije sudskih vještaka i stečajnih upravitelja.
- Nastavit ćemo daljnja ulaganja u pravosudnu infrastrukturu diljem Hrvatske, uključujući i sredstva namijenjena energetskej obnovi zgrada radi smanjena troškova njihova funkcioniranja, uključujući pravosudna tijela na području Dubrovnika, Šibenika, Splita, Zadra, Zagreba (grunтовница i Općinski građanski sud), Kutine, Varaždina i Vinkovaca. S obzirom na to da se polovina sudskih postupaka odvija u Zagrebu i Splitu, nastavit ćemo s projektima "trga pravde" gdje će se na jednom mjestu okupiti većina pravosudnih tijela u tim gradovima i modernizirati njihovo funkcioniranje.
- U prvih šest mjeseci izmijenit ćemo Zakon o parničnom postupku radi njegova ubrzanja uz osnaživanje rasprave na daljinu i propisivanje okvirnih rokova za trajanje postupka.
- Provest ćemo već pripremljene projekte energetske obnove pravosudnih i kaznenih tijela.

Digitalizacija pravosuđa. Uložena su značajna sredstva u razvoj i primjenu suvremenih digitalnih tehnologija za elektroničku komunikaciju svih sudionika sudskih procesa. U našem mandatu trgovački sudovi prvi su primijenili e-Komunikaciju, a sada se taj sustav primjenjuje i na sve općinske sudove. Uveli smo mogućnost osnivanja trgovačkih društava elektroničkim putem zahvaljujući čemu se tvrtka danas može osnovati iz ureda ili svog doma – uz manje troškove, bez obilaženja institucija i trošenja vremena. Ovlaštenim korisnicima omogućeno je elektroničko podnošenje prijedloga za upis u zemljišnu knjigu, digitalno potpisivanje rješenja u zemljišnoknjižnom postupku i otprema u zemljišnoknjižnom postupku putem sustava e-Pošte. Uveden je napredni videosustav koji omogućuje održavanje rasprave na daljinu između svih kaznenih tijela, Vrhovnog suda i županijskih sudova.

Prioriteti u idućem mandatu

- Do kraja 2021. godine e-Komunikacija primjenjivat će se na svim upravnim sudovima, kako bi se građanima omogućilo efikasniju komunikaciju sa sudovima, brže ostvarivanje prava i manje troškove postupaka. Osigurat ćemo uključivanje građana u sustav e-Komunikacija s trgovačkim i općinskim sudovima.
- Uvest ćemo elektroničku komunikaciju na svim sudovima i sa svim korisnicima sudova, radit ćemo na digitalizaciji arhive sudova i državnih odvjetništava te proširiti korištenje videokonferencijske tehnologije na sudovima i državnim odvjetništvima. To će omogućiti vođenje rasprava na daljinu, olakšati međunarodnu suradnju i funkcioniranje u uvjetima mogućeg novog vala pandemije.
- Stvorit ćemo uvjete za sve oblike edukacije pravosudnih dužnosnika što je preduvjet bržem i učinkovitijem postupanju pravosudnih tijela.
- Nastavit ćemo osnaživati ove procese kojima olakšavamo poslovanje poduzetnicima, rasterećujemo sudove te jačamo konkurentnost našeg gospodarstva.

Reforma kaznenog zakonodavstva i pravna sigurnost. Izmijenili smo Zakon o kaznenom postupku što je omogućilo ubrzavanje postupaka. Izmjenama Kaznenog zakona i Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji poostriili smo kazne za kaznena djela na štetu maloljetnika, za djela nasilja, osobito u obitelji i prema ženama. Odgovorili smo na potrebu bolje zaštite socijalnih radnika, zaposlenika u školstvu i svih onih koji obavljaju poslove u javnom interesu, i to na način da smo u Kaznenom zakonu proširili pojam odgovorne osobe.

Prioriteti u idućem mandatu

- Donijet ćemo novi Zakon o kaznenom postupku radi uvođenja još snažnijih procesnih alata za brži i djelotvorniji kazneni postupak.
- Osnažit ćemo alate za borbu protiv terorizma i novih oblika kaznenih djela počinjenih modernim tehnologijama.

Borba protiv korupcije. Korupcija narušava povjerenje naših građana u institucije i dovodi u pitanje temeljne vrijednosti društvenih odnosa svakog demokratskog društva. Korupcija ugrožava vladavinu prava, povjerenje u pravnu državu, dovodi u pitanje pravnu sigurnost građana te otežava gospodarski razvoj zemlje. Dok je za razdoblje 2015. – 2016. bilo provedeno tek pola aktivnosti Akcijskog plana za borbu protiv korupcije, u mandatu naše Vlade proveli smo 83% aktivnosti predviđenih novim akcijskim planom. Donijeli smo Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti i Antikorupcijski priručnik za državne i lokalne dužnosnike kojemu je cilj ojačati kompetencije nositelja javnih dužnosti i unaprijediti postojeće antikorupcijske standarde. Reagirali smo brzo i odlučno na svaku sumnju u korupciju povlačeći političke korake kakvi se očekuju od odgovornih političara u demokratskoj državi. Reagirali smo na svaku sumnju u korupciju pokazujući političku odgovornost i odlučnost u suzbijanju takvih negativnih procesa radi povećanja povjerenja građana u institucije. Riješili smo i pitanje smještaja i prostora za rad DORH-a i USKOK-a koje je godinama bilo neadekvatno.

Prioriteti u idućem mandatu

- Usvojiti ćemo novu Strategiju borbe protiv korupcije za razdoblje 2021. – 2030. čiji će glavni cilj biti smanjenje rizika od pojave korupcije.
- Nastavit ćemo se odlučno boriti protiv korupcije i osnaživati sva tijela koja u tim procesima sudjeluju. Uz kontinuiranu provedbu i nadogradnju postojećih antikorupcijskih mjera naš je cilj i stvaranje novih sustavnih rješenja za suzbijanje korupcije na svim razinama što treba podići svijest o štetnosti korupcije te je učiniti društveno neprihvatljivom.
- Ojačat ćemo USKOK radi podizanja učinkovitosti u suzbijanju korupcije i organiziranog kriminala (izmjena Zakona o USKOK-u) i osnažiti mu kapacitete radi osiguravanja uvjeta za što djelotvorniji rad.

- Uložiti ćemo dodatne napore u provođenju Zakona o zaštiti zviždača i pružiti potporu svim nadležnim tijelima u provedbi zakona, koji smo donijeli kao jedna od prvih država članica Europske unije. Taj zakon treba pridonijeti jačanju pravne zaštite prijavitelja nepravilnosti i podići javnu svijest građana o nužnosti podnošenja prijave nepravilnosti radi zaštite javnog interesa.
- Unaprijedit ćemo zakonski okvir za područje sukoba interesa i ukloniti nedostatke koji su očiti u praktičnoj primjeni postojećeg zakona. Cilj nam je uspostaviti kvalitetniji i učinkovitiji sustav prevencije od sukoba interesa.
- Ukinut ćemo imunitet članovima Vlade za koruptivna kaznena djela koja se progone po službenoj dužnosti.
- Kao mjeru antikorupcijskog programa, uredit ćemo pravni okvir na području lobiranja, koje je trenutačno neregulirano, a potencijalno nosi korupcijske rizike.

Procesuiranje ratnih zločina. U protekle dvije godine poduzeli smo značajne korake u rasvjetljavanju i kažnjavanju počinitelja ratnih zločina što je naša trajna nacionalna i moralna dužnost, u jednakoj mjeri kao i pronalazak svake nestale osobe u Domovinskom ratu. Uspostavili smo poseban tim u okviru Ravnateljstva policije koji se bavi ratnim zločinima u Vukovaru i na Ovčari. Hrvatska još uvijek traga za 1.871 nestalih osoba. Donijeli smo Zakon o osobama nestalima u Domovinskom ratu, koji je nedostajao u našem pravnom sustavu i kojim je jasno regulirana nadležnost svih tijela i službi u procesu traganja za nestalima. U protekle tri i pol godine ekshumirani su posmrtni ostatci 119 osoba, a završno su identificirani posmrtni ostatci 174 osobe, te neumorno nastavljamo tragati za našim nestalima u Domovinskom ratu.

Prioriteti u idućem mandatu

- U odnosima sa Srbijom i dalje ćemo inzistirati na pitanjima procesuiranja ratnih zločina i pronalaska nestalih. S tim u vezi posebno važnim smatramo problem nestalih osoba, razmjenu popisa osoba optuženih ili osuđenih za ratne zločine. Kao i dosad, inzistirat ćemo na tome da se procesuiranje ratnih zločina provodi isključivo u skladu s međunarodnim pravom i na temelju njegovih načela zbog štetnih i neprihvatljivih posljedica primjene spornog srbijanskog Zakona o organizaciji i nadležnosti državnih organa u postupku za ratne zločine, kao i procesuiranje ratnih zločina.

UPRAVLJANJE JAVNIM FINANCIJAMA ■

Veliki iskorak na području javnih financija. Uz strukturne reforme i povećanje ulaganja, fiskalna konsolidacija i odgovorno vođenje javnih financija bili su treći stup politike Vlade u proteklom mandatu što je pridonijelo gospodarskim uspjesima i pozitivnim makroekonomskim rezultatima. Hrvatska je izišla iz procedure prekomjernog proračunskog manjka i nema više prekomjernih makroekonomskih neravnoteža. Zahvaljujući odgovornoj fiskalnoj politici i uspješnom upravljanju javnim dugom, smanjili smo ga za 11 postotnih bodova i rashode za kamate opće države za 3 milijarde u odnosu na kraj 2015. Preokrenuli smo negativne fiskalne trendove te ostvarili dobre rezultate koje su prepoznale međunarodne institucije i strane rejting agencije što je omogućilo povratak Hrvatske u investicijski kreditni rejting. To je ujedno bio preduvjet za pokretanje procesa pristupanja Hrvatske u Europski tečajni mehanizam (ERM II). Europska središnja banka dala je Hrvatskoj, iako nije u eurozoni, mogućnost izravne valutne razmjene od 15 milijardi kuna za 2 milijarde eura, što je pridonijelo očuvanju financijske stabilnosti i održavanju kreditnog rejtinga na investicijskoj razini.

Proveli smo reformu poreznog sustava koja je obuhvatila sve segmente, s posebnim naglaskom na pojednostavljenje sustava i porezno rasterećenje građana i poduzetnika. Porezni smo teret ravnomjernije rasporedili na sve skupine poreznih obveznika i sam porezni sustav učinili jednostavnijim, stabilnijim i pravednijim, a ukupno opterećenje manjim. U sva četiri kruga porezne reforme građane i poduzetnike rasteretili smo za ukupno 9 milijardi kuna, odnosno kumulativno za 20,3 milijarde kuna. Cjelovita porezna reforma obuhvatila je sve porezne oblike, uključujući porez na dohodak,

doprinosi, porez na dobit, porez na dodanu vrijednost, porez na promet nekretnina i druge posebne poreze. Izmjenom Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, prihodi od poreza na dohodak prepušteni su općinama, gradovima i županijama, čime smo ih proračunski osnažili, što je velik korak naprijed u fiskalnoj decentralizaciji.

U kontekstu svjetske gospodarske krize prouzročene pandemijom koronavirusa, procjenjujemo da, kao rezultat mjera koje smo poduzeli, proračun opće države u 2020. godini neće zabilježiti veći manjak od 6,8% BDP-a. Zbog nepovoljnih gospodarskih kretanja, očekuje se nažalost i značajan pad prihoda od neizravnih poreza, ponajprije PDV-a i trošarina, što će imati izravan utjecaj na manjak u proračunu.

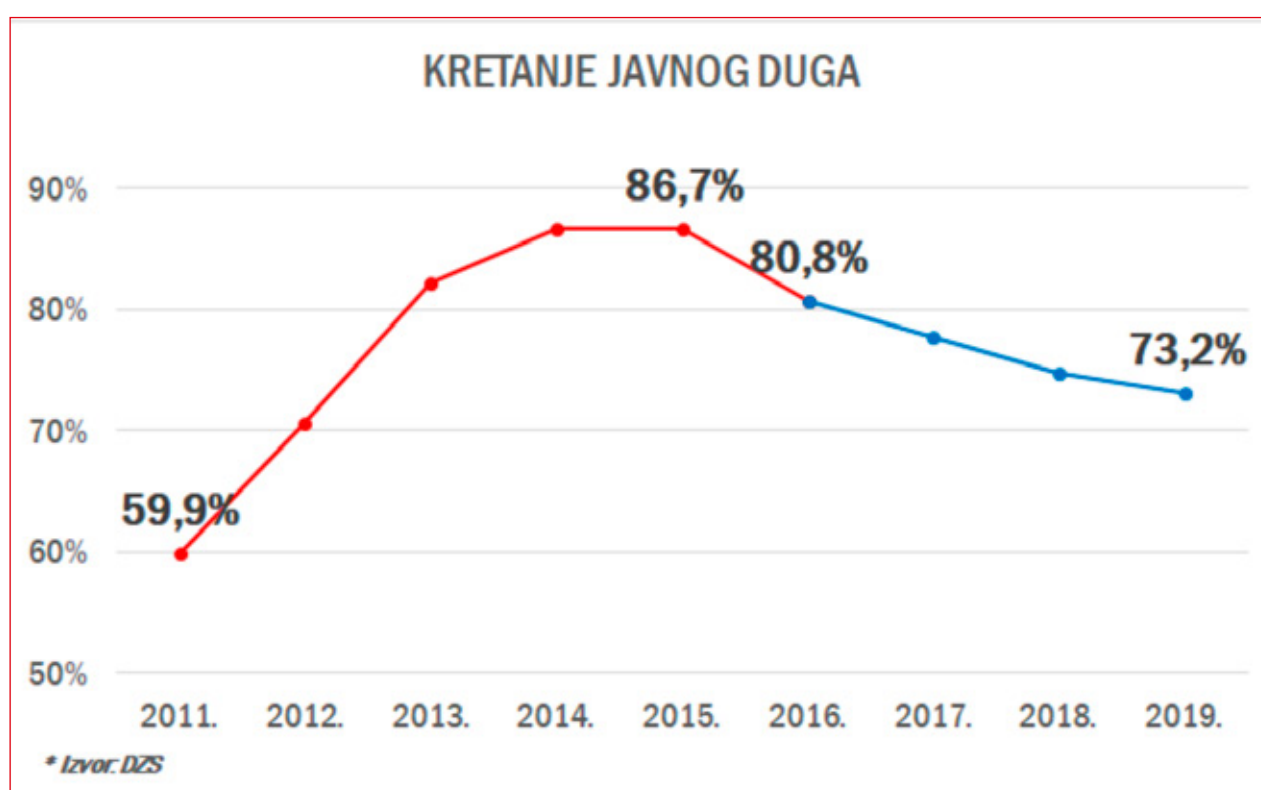
Na temelju kretanja fiskalnog salda proračuna opće države očekuje se da će se udio javnog duga u BDP-u u 2020. povećati za 13,5 postotnih bodova u odnosu na 2019. godinu i doseći 86,7% BDP-a, ponajprije zbog povećanja potreba za zaduživanjem uslijed pandemije koronavirusa. Uzimajući to u obzir, naši su prioriteti u narednim godinama: ponovna fiskalna konsolidacija, održavanje kreditnog rejtinga na investicijskoj razini, daljnje administrativno, parafiskalno, neporezno i porezno rasterećenje rada i poduzetništva te poduzimanje mjera za očuvanje radnih mjesta i likvidnosti gospodarstva.

Primjerice, provest ćemo Akcijski plan za smanjenje neporeznih i parafiskalnih davanja 2020, koji sadrži 33 mjere za smanjenje parafiskalnih davanja, pri čemu procijenjena ukupna ušteda za poduzeća iznosi preko 530 milijuna kuna.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo provoditi odgovornu fiskalnu politiku uravnoteženog proračuna i ubrzanog smanjenja udjela javnog duga u BDP-u.
- Nastavit ćemo s politikom odgovorne proračunske potrošnje, pri čemu ćemo posebnu pozornost usmjeriti na produktivnije rashode koji su nužni za jačanje dugoročnog rasta, što se posebno odnosi na obrazovanje i kvalitetna te dobro usmjerena javna ulaganja.
- Nastavit ćemo sa strogom kontrolom rashodne strane proračuna, a sav višak prihoda koristit ćemo za smanjenje javnog duga.

Funkcionalna i fiskalna decentralizacija za snažnije općine, gradove i županije. Razvili smo partnerstvo s općinama, gradovima i županijama koje se temelji na četirima načelima i što predstavlja važnu reformu u sustavu državne uprave. Prvo je stalan dijalog i suradnja, što nas uvelike razlikuje od prijašnjih vlada. Izvan Zagreba održali smo jedanaest sjednica Vlade – od Čakovca do Dubrovnika i od Pule do Vukovara, i na njima je ukupno ugovoreno 29,3 milijarde kuna vrijednih projekata. Svakih smo se šest mjeseci sastali sa županima, odnosno čelnicima Udruge gradova i Hrvatske zajednice općina kako bismo bolje odgovorili na potrebe naših građana i redovito posjećujemo brojne gradove i općine kako bismo bolje oslušivali potrebe naših građana. Drugo je načelo funkcionalna decentralizacija, koja znači više ovlasti za rješavanje problema na lokalnoj razini i bliže građanima. Treće, kako bi naše općine, gradovi i županije bile snažnije, zakonskim smo im izmjenama omogućili povećanje njihovih proračuna kroz fiskalnu decentralizaciju. Na taj smo način ostvarili i četvrto načelo partnerstva, koje je temelj za provedbu projekata i brže povlačenje europskih sredstava, na korist poduzeća i građana, ali i sveukupnog razvoja svakog dijela Hrvatske.

JAVNA UPRAVA

Modernizacija javne uprave. Izgradnja stabilnih i otpornih institucija podrazumijeva učinkovitu i digitaliziranu javnu upravu koja je servis i oslonac građanima. Ulagali smo u modernizaciju, depolitizaciju i profesionalizaciju javne uprave. Novim Zakonom o sustavu državne uprave smanjili smo broj državnih dužnosnika, a decentralizacijom i racionalizacijom odnosno povjeravanjem dijela poslova državne uprave županijama smanjili smo broj državnih službenika za preko 2.500. Smanjili smo i broj agencija i zavoda, i nastaviti ćemo još odlučnije s modernizacijom javne uprave kako bi bila što djelotvornija i dostupnija građanima. Protekle četiri godine udvostručili smo broj dostupnih digitalnih javnih usluga u sustavu e-Građani na 72 usluge i 66 vrsta službenih poruka. Kontinuirano povećavamo broj korisnika kojih je danas više od milijun. Tijekom proljetnog vala pandemije koronavirusa izrađena je usluga ePropusnice na platformi "državnog oblaka" koji smo izgradili i razvijen je digitalni asistent "Andrija" koji, uz pomoć umjetne inteligencije, rasterećuje epidemiološku službu odgovarajući na tisuće pitanja građana o koronavirusu.

Prioriteti u idućem mandatu

- Uz postojeće 72 e-usluge, nastaviti ćemo sa širenjem kataloga digitalnih usluga. Standardizirati ćemo sve usluge kako bi bile jednako intuitivne za korištenje. Cilj nam je do kraja mandata digitalizirati barem 300 novih usluga, povezati baze podataka i registre kako bismo omogućili interoperabilnost sustava. Optimizirati ćemo odnosno ukinuti neučinkovite administrativne procese radi izgrađivanja djelotvornije javne uprave.
- Do kraja mandata cilj nam je da 2,5 milijuna građana koristi sustav e-Građani kako bi digitalni postupak postao pravilo, a ne iznimka.
- Do kraja mandata uvesti ćemo digitalni potpis za cijelu državnu i javnu upravu.
- Do kraja 2021. preustrojiti ćemo sustav jedinica lokalne i područne samouprave. U prvoj ćemo fazi sadašnji broj lokalnih dužnosnika prepoloviti, a broj članova predstavničkih tijela smanjiti za petinu, što će donijeti godišnju uštedu od najmanje 100 milijuna kuna.
- U prvoj polovici mandata uspostaviti ćemo bazu podataka o financijskim i administrativnim kapacitetima i poslovima koji se obavljaju u jedinicama lokalne samouprave te definirati mehanizme suradnje radi njihovog povezivanja u funkcionalne cjeline.
- Osigurati ćemo transparentnost izrade proračuna i korištenja sredstava svih jedinica lokalne i područne samouprave, kao i poduzeća ili ustanova kojih su one osnivači.
- Nadograditi ćemo sustav upravljanja i razvoja ljudskih potencijala u javnoj upravi uz transparentan, inovativan i odgovoran sustav zapošljavanja, nagrađivanja i napredovanja, kako bi se trajno osigurali preduvjeti za učinkovito djelovanje javne uprave.
- Poticati ćemo korištenje suvremenih sredstava službene komunikacije radi modernizacije uprave i upravnog postupanja, posebno u odnosu na građane i ostale korisnike javnih usluga.

- Nastavit ćemo s učinkovitim korištenjem europskih fondova na području dobrog upravljanja u smjeru kvalitetnije digitalne državne infrastrukture i učinkovitijeg upravljanja ljudskim resursima.

Digitaliziran sustav zemljišne administracije. U protekle četiri godine digitalizirali smo sve procese Državne geodetske uprave što je pridonijelo skraćivanju postupaka. Omogućili smo digitalno izdavanje javnih isprava preko portala „Katastar u pokretu“. Geodetski elaborati se odsad podnose preko Sustava digitalnih geodetskih elaborata. Dosad je već povezano 86% podataka katastra i zemljišnih knjiga, katastarski planovi su homogenizirani i uveden je koordinatni katastar. Uspostavljena je Nacionalna infrastruktura prostornih podataka koja je postala središnje mjesto za integraciju i dijeljenje različitih geoprostornih podataka.

Prioriteti u idućem mandatu

- U sustavu zemljišne administracije, integracijom katastra i zemljišnih knjiga do kraja 2021. uvest će se jedan i jedinstveni postupak za građane i gospodarstvenike.
- Donijet ćemo Program obnove zemljišnih registara putem katastarskih izmjera za sva građevinska područja na kojima se odvija više od 80% gospodarskih aktivnosti.
- Kroz Nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka prostorni planovi će se do kraja mandata integrirati s drugim prostornim informacijama što će omogućiti digitalno javno samoposlužno korištenje.

UPRAVLJANJE DRŽAVNOM IMOVINOM ■

Kvalitetno upravljanje državnom imovinom. Uspostavili smo Ministarstvo državne imovine te donijeli zakon i strateški okvir za aktivaciju državne imovine koja je bila zapuštena, a koju danas stavljamo u funkciju razvoja gospodarstva. Ispravili smo nepravde nanese hrvatskom društvu u postupcima pretvorbe i privatizacije te uredili imovinsko-pravne odnose za novi investicijski ciklus. Sklopljeno je gotovo 2.200 ugovora o raspolaganju nekretninama, od čega je 1.468 ugovora s naknadom u korist Hrvatske, u ukupnoj vrijednosti od više od milijarde kuna. Kvalitetnije se prati rad državnih tvrtki te smo poboljšali izvještavanje države kao vlasnika i investitora dobiti u socijalno odgovorne projekte. U razdoblju između studenog 2016. i svibnja 2020. ostvareni su prihodi državnog

proračuna od prodaje dionica odnosno poslovnih udjela nestratiških trgovačkih društava u iznosu od 1,2 milijarde kuna. U istom razdoblju, prihodi državnog proračuna od dobiti trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od posebnog interesa za Hrvatsku iznosili su 3,9 milijardi kuna. U okviru Akcijskog plana za pridruživanje Europskom tečajnom mehanizmu i Bankovnoj uniji, objavljeni su natječaji za prodaju dionica ili udjela 90 društava iz manjinskog portfelja. Uspješno je završen postupak restrukturiranja za Petrokemiju, Borovo, Đuro Đaković i Orljavu. Nastavit ćemo upravljati državnom imovinom i trgovačkim društvima u vlasništvu ili suvlasništvu države tako da se stvara dodana vrijednost, a racionaliziraju troškovi

Upravljanje državnom imovinom

Sklopljeno je gotovo **1.468** ugovora o raspolaganju nekretninama s naknadom u korist Hrvatske.

Ostvareni su prihodi državnog proračuna od prodaje dionica, odnosno poslovnih udjela nestratiških trgovačkih društava u iznosu od **1,2** milijarde kuna.

Prihodi od dobiti trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od posebnog interesa za Hrvatsku iznosili su **3,9** milijardi kuna.

Uspješno je završen postupak restrukturiranja za Petrokemiju, Borovo, Đuro Đaković i Orlovu.

Prioriteti u idućem mandatu

- Do kraja 2021., država će kupiti nekretninu u koju će smjestiti tijela državne uprave i time će se u deset godina uštedjeti 300 milijuna kuna.
- Do kraja idućeg mandata aktivirat će se nekretnine u vlasništvu države i time ostvariti milijardu kuna prihoda za državni proračun.
- Do kraja idućeg mandata riješit će se imovinsko-pravni odnosi između države i turističkih društava koji sukladno Zakonu o neprocijenjenom građevinskom zemljištu upravljaju kampovima. To će povećati prihod od kampova u državnom proračunu, proračunu jedinica lokalne i područne samouprave te Fonda za turizam, a trgovačkim društvima koja upravljaju kampovima omogućit će ulaganja i investicije što će podići kvalitetu turističke ponude i povećati prihode od turizma.
- Nastavit ćemo s privatizacijom trgovačkih društava u vlasništvu države i unaprijediti upravljanje pravnim osobama od posebnog interesa za državu.
- Za 1,5 milijardi kuna smanjit ćemo portfelj dionica i udjela pravnih osoba koje nisu od posebnog interesa.

- Očekujemo 3,2 milijarde kuna dobiti od prihoda pravnih osoba od posebnog interesa za Hrvatsku i pravnih osoba koje nisu od posebnog interesa.
- Pokrenut ćemo projekte aktivacije državne imovine, prije svega Veliki Brijun, Kupari, Muzil i Hidrobaza te druge, koji su visokog profila, mogu pridonijeti međunarodnom ugledu Hrvatske, stvoriti visoko plaćena radna mjesta i produljiti sezonu, a pritom donijeti značajan proračunski prihod lokalnim jedinicama.

VELIKA RESTRUKTURIRANJA

UPRAVLJANJE KRIZNIM SITUACIJAMA ■

Učinkovit sustav civilne zaštite. Pandemija koronavirusa i aktivnosti na ublažavanju posljedica potresa u Zagrebu i okolici ukazali su na važnost izgradnje snažnog sustava domovinske sigurnosti, čiji je važan element i sustav civilne zaštite. Već smo u veljači uspostavili Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske kako bismo spremno dočekali širenje zaraze bolesti COVID-19 i zaštitili naše građane. Osim u djelotvornom nošenju s epidemijom, u čemu je Stožer odigrao vrlo važnu ulogu u pravodobnom, transparentnom i stručnom izvješćivanju javnosti, bio je uključen i u hitnom saniranju posljedica potresa. Na vrhuncu krize angažirano je preko 18 tisuća pripadnika sustava civilne zaštite i značajno je ojačan centar 112 kako bi mogao odgovoriti na iznimni broj telefonskih poziva građana.

Prioriteti u idućem mandatu

- U prvih šest mjeseci izradit ćemo Strategiju upravljanja rizicima od katastrofa.
- Imajući u vidu da je velik dio Hrvatske trusno područje, značajno ćemo ojačati i modernizirati Seizmološku službu, uključujući i sustav informiranja i edukacije građana.
- U prve dvije godine mandata odredit ćemo nacionalne kritične infrastrukture, sustavno ulagati u njihovu zaštitu te donijeti državni plan djelovanja civilne zaštite radi što kvalitetnije zaštite građana.
- U prve dvije godine donijet ćemo nove zakone o sustavu civilne zaštite, o protuminskom djelovanju, o eksplozivnim tvarima, proizvodnji i prometu oružja te o zaštiti novčarskih institucija.
- Izradit ćemo Nacionalni program protuminskog djelovanja te ćemo do 2022. u cijelosti razminirati područje Zadarske i Požeško-slavonske županije, a do kraja mandata razminirati više od 80% od preostalog minski sumnjivog područja u Hrvatskoj.
- Do kraja mandata donijet ćemo novi Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti, Zakon o kritičnoj infrastrukturi, Zakon o zaštiti od požara te Strategiju razvoja sustava civilne zaštite.
- Pokrenut ćemo studij civilne zaštite na Visokoj policijskoj školi, izraditi arhitektonsko i građevinsko rješenje te izgraditi Nastavno nacionalno središte civilne zaštite u Jastrebarskom.
- Ažurirat ćemo Procjenu rizika od katastrofa i staviti u funkciju novi Operativni centar i četiri regionalna centra civilne zaštite.
- Do kraja ćemo mandata u segmentu državnih intervencijskih postrojbi civilne zaštite nabaviti pet novih višenamjenskih helikoptera te nastaviti s jačanjem modula za odgovor na kemijske, biološke, nuklearne i radiološke ugroze.
- Do kraja mandata modernizirat ćemo i nadograditi sustav za prijam žurnih poziva na broj 112.

Vatrogastvo. Uz policiju, službe civilne zaštite i druge dionike sustava domovinske sigurnosti, vatrogasci, osim u obrani od požara, imaju važnu ulogu u krizama i prirodnim katastrofama, kakvih smo u mandatu imali veći broj – od poplava do potresa. Zbog njihove važne uloge u spremnosti i otpornosti sustava na razne krize, sektor vatrogastva dodatno smo osnažili novim Zakonom o vatrogastvu kojim je taj sustav napokon uređen na cjelovit način. Hrvatsku vatrogasnu zajednicu podigli smo na razinu središnjeg državnog tijela Vlade i uspostavili smo poticajne uvjete za daljnji razvoj vatrogastva.

Sanacija potresa u Zagrebu. Sanacija posljedica razornog potresa u Zagrebu i okolici izazov je s kojim ćemo se još dugi niz godina baviti. Hitnim smo mjerama u vrijednosti od 140 milijuna kuna osigurali pomoć za hitan alternativni smještaj i saniranje najosnovnijih šteta (krovišta, zabatni zidovi, dimnjaci, bojleri i liftovi). Radi omogućavanja dostojanstvenog smještaja onima koji se ne mogu vratiti u svoje domove, osigurali smo sredstva za plaćanje najma privremenih stanova. Pripremili smo dokumentaciju za financiranje obnove sredstvima zajma Svjetske banke i Europskog fonda solidarnosti. Istovremeno radimo na cjelovitom Zakonu o obnovi koji smo uputili na javno savjetovanje kako bismo osigurali široj stručnoj javnosti da se očituje o Zakonu, na temelju kojega će se sljedećih deset i više godina obnavljati Zagreb i okolne županije. Zato je od velike važnosti da taj zakon bude što kvalitetniji. U kontekstu krize uzrokovane koronavirusom, razmjeri štete na preko 24 tisuće oštećenih zgrada (stambenih obiteljskih kuća, višestambenih zgrada, javnih zgrada i kulturnih ustanova, sakralnih objekata, bolnica, škola i visokih učilišta) dodatni su izazov za hrvatsko gospodarstvo.

Prioriteti u idućem mandatu

- Zakon o obnovi Zagreba bit će usvojen na početku novog mandata i osigurat će pravičan pristup obnovi kuća i višestambenih zgrada.
- Novi zakon stvorit će preduvjete za cjelovitu obnovu, protupotresno učvršćenje i energetske obnovu zgrada, ali i za novu paradigmu razvoja glavnog grada podizanjem standarda prostornog planiranja i urbanizma.

PROMET I INFRASTRUKTURA

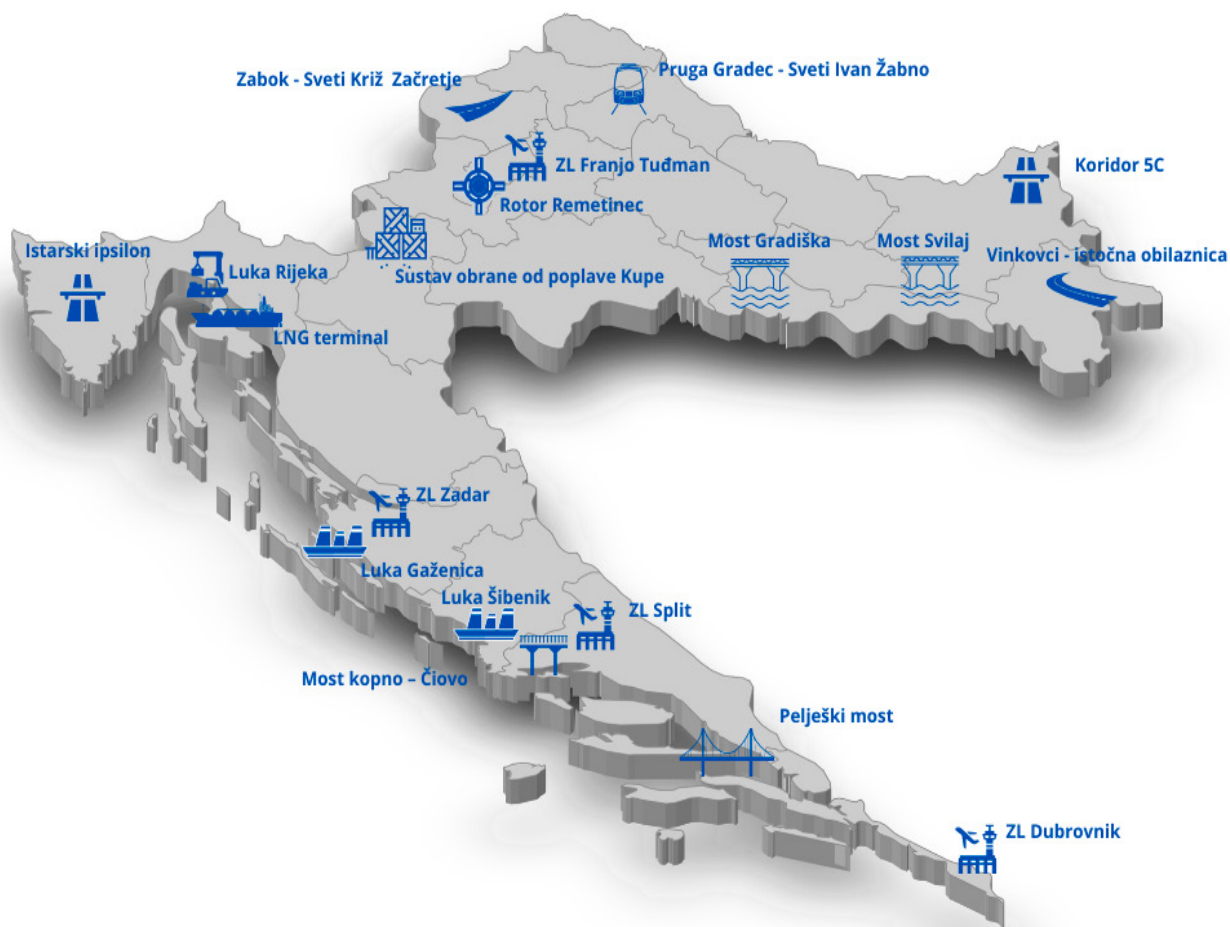
Rekordna ulaganja u promet i infrastrukturu. Hrvatska je danas veliko gradilište: kao nikada prije diljem zemlje grade se mostovi, pruge, ceste, zračne, riječne i morske luke, kao i širokopojasna mreža. U mandatu naše Vlade, za modernizaciju infrastrukture ugovorili smo više od 200 projekata čija ukupna vrijednost premašuje 20 milijardi kuna. Tim projektima spajamo državni teritorij i podižemo kvalitetu života hrvatskih građana. Zahvaljujući Pelješkom mostu, tri stoljeća nakon što je hrvatski teritorij prekinut u Neumu i prvi put od stjecanja neovisnosti, hrvatski će jug uskoro biti cestovno povezan s ostatkom zemlje. Pored toga, dovršavamo Istarski ipsilon i koridor Vc u Baranji koji će bolje povezati Istru i Slavoniju s ostatkom zemlje, ali i spojiti ih s europskim prometnim pravcima. Završili smo izgradnju mosta kopno – Čiovo, gradimo most Svilaj na Savi, a započeli smo i s izgradnjom mosta kod Gradiške. Obnovili smo i dogradili zračnu luku Split i zračnu luku Dubrovnik, a dovršen je i novi putnički terminal Zračne luke Franjo Tuđman u Zagrebu. Izgradili smo 150 kilometara državnih cesta i 4 kilometra mostova i započeli smo projekt poslovnog i financijskog restrukturiranja HAC-a i refinancirali smo dug cijelog cestarskog sektora.

Bolja kvaliteta javnog gradskog prijevoza. Nabavljeno je preko 200 autobusa za javni gradski prijevoz u čak deset hrvatskih gradova od Osijeka, preko Vinkovaca, Zagreba, Rijeke, Pule, Zadra, Šibenika, Splita i Dubrovnika. Ovom investicijom obnovljena je čak četvrtina flote autobusa u javnom gradskom prometu, a poboljšat će se javni prijevoz za 1,6 milijuna građana. Nadalje, uloženo je pola milijarde kuna u moder-

nizaciju i izgradnju tramvajske infrastrukture u gradovima Osijek i Zagreb. Dovršen je iznimno važan projekt za grad Zagreb – rekonstrukcija rotora Remetinec – kojim je poboljšana cestovna sigurnost te uklonjeno usko grlo u glavnome gradu.

Renesansa morskih i riječnih luka. Ukupnim ulaganjem od preko 700 milijuna kuna unaprijeđena je infrastruktura luke Rijeka i to izgradnjom kontejnerskog terminala Zagrebačka obala te željezničkog terminala Brajdica i Zagrebačke obale. Ukupna ulaganja u državne lučke uprave u razdoblju 2017. – 2020. iznose 1,5 milijardi kuna, a ta se ulaganja odnose na razvitak i unaprijeđenje luka Rijeka, Šibenik, Split, Ploče i Zadar, koja je proglašena najboljom kruzerskom lukom na svijetu. U projekte izgradnje, sanacije i rekonstrukcije luka, otvorenih za javni promet koji su od županijskog i lokalnog značaja, uloženo je 670 milijuna kuna, od čega je sredstvima iz europskih fondova sufinancirana izgradnja i rekonstrukcija čak 14 luka na Jadranu. Neki od najznačajnijih projekata obnove lučke infrastrukture provode se na Cresu, Malom Lošinju, Pašmanu, Braču i Korčuli. Obnovljena je i flota Jadrolinije s četiri nova broda – jednim kataranom te s tri trajekta – čija ukupna vrijednost premašuje 170 milijuna kuna. Uložili smo 165 milijuna kuna u program modernizacije flote u unutarnjoj plovidbi, razvoj vodnih putova i luka unutarnjih voda. Značajna sredstva uložena su i u sigurnost plovidbe te modernizaciju pomorskih sustava poput eNautike, ePlovila, eUpisnika, koji su olakšali i ubrzali pristup informacijama svim građanima.

Razvoj željezničkog prometa. U desetljeću pred nama, naglasak treba biti na jačanju i modernizaciji željezničke infrastrukture. U tu svrhu u idućih deset godina u nju ćemo uložiti tri milijarde eura, a brojni projekti koji se već provode vrijedni su oko 1,5 milijardi eura. Iz europskih fondova uložili smo preko 5 milijardi kuna u obnovu postojećih i izgradnju novih kolosijeka, u rekonstrukciju kolodvora i stajališta, u opremanje pruga signalno-sigurnosnim i telekomunikacijskim uređajima te u obnovu voznog parka novim elektromotornim vlakovima. Nabavljeno je ukupno 36 novih vlakova u vrijednosti od 1,5 milijardi kuna. Do ove godine isporučena su četiri dizel-električna motorna vlaka vrijedna 130 milijuna kuna, ugovorena je isporuka 11 vlakova, a uz pomoć europskih fondova osigurana je nabavka još 21 EMV vlaka. Napravljen je i značajan iskorak potpisivanjem desetogodišnjeg ugovora s putničkim prijevoznikom HŽ Putnički prijevoz d.o.o. te su za javni željeznički prijevoz osigurana financijska sredstva u visini od 4,6 milijardi kuna čime je omogućen daljnji razvoj integriranog željezničkog prijevoza putnika kao ekološki prihvatljivom osnovom prijevoza putnika. Završetkom ugovorenih projekata naša će Vlada rekonstruirati i modernizirati preko 145 km željezničkih pruga.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo s provedbom ključnih infrastrukturnih projekata, prije svega izgradnjom te dovršetkom Pelješkog mosta te pristupnih cesta, kojima ćemo spojiti Dubrovnik i jug Hrvatske s ostatkom zemlje.
- Nastavit ćemo pripremu i provedbu cestovnih projekata s posebnim naglaskom na kapitalne projekte kao što su nastavak izgradnje obilaznice Omiš–Split, tunela Kozjak, druge cijevi tunela Učka, brze ceste Bjelovar – Virovitica, obilaznice Novog Vinodolskog, dionice Križišće – Žuta Lokva, ceste DC403 do luke Rijeka, Srijemske transverzale, projekata na koridoru Vc, kao i cesta na pravcu Dubrovnik – granica Crne Gore i sl.
- Diljem Jadrana nastavit ćemo ulaganja u modernizaciju i nadogradnju morskih luka od državnog, županijskog te lokalnog značaja.
- Nastavit ćemo ulaganja u kapitalne infrastrukturne projekte lučkog sustava, s naglaskom na luke od osobitog međunarodnog značaja poput luka Dubrovnik, Ploče, Zadar i Rijeka.
- Osigurat ćemo dodatna sredstva iz europskih fondova za nabavku nove flote brodova, za nastavak rekonstrukcije i izgradnje lučkih infrastruktura i pristupnih cesta na svim otocima, u koje ćemo nastaviti ulagati i povezivati ih s kopnom.
- Modernizirat ćemo službe traganja i spašavanja na moru te nastaviti projekt digitalizacije Nacionalnog cjelokupnog pomorskog sektora (uspostava Nacionalnog Lučkog informacijskog sustava).
- Provest ćemo projekt Nacionalnog sustava za prevenciju i suzbijanje onečišćenja mora.
- Osnaživat ćemo ulogu pomorstva u razvoju i konkurentnosti Hrvatske kroz politike i inicijative održivog rasta gospodarske aktivnosti na moru i u priobalju. Istodobno, promicat ćemo hrvatski pomorski sektor na europskom i svjetskom tržištu.
- Poticati ćemo razvoj visokih tehnologija i usluga u pomorstvu na temeljima tradicionalnih znanja i usvojenih sposobnosti, vodeći osobitu brigu o visokoj dostupnosti učinkovitih i modernih javnih usluga u pomorstvu, zaštiti morskog okoliša i sigurnosti plovidbe.
- Donijet ćemo novi Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama, kao i Strategiju pomorskog razvitka i integralne pomorske politike Hrvatske za 2021. – 2027.
- Razvijat ćemo luke na unutarnjim plovnim putovima (Osijek, Sisak, Vukovar, Slavonski Brod) te promet na unutarnjim plovnim putovima Drave, Dunava i Save.
- Nastavit ćemo ulagati u infrastrukturu, sigurnost i zaštitu okoliša vodnih putova kako bi što bolje bio iskorišten potencijal za promet unutarnjim vodnim putovima, kao ekološki najprihvatljiviji vid prometa u kombinaciji sa željezničkim i intermodalnim prometom.
- Nastavit ćemo s modernizacijom zračnih luka, kao i s obnovom te proširenjem pista u Osijeku, Puli, Malom Lošinju, Rijeci i Zadru.

- Završit ćemo započete željezničke projekte Dugo Selo – Križevci, Križevci – Koprivnica – državna granica te Hrvatski Leskovac – Karlovac, Vinkovci – Vukovar, Zaprešić – Zabok, Zagreb GK – Savski Marof te Virovitica – Pitomača.
- Završit ćemo započetu pripremu projektno-tehničke dokumentacije i očekujemo početak provedbe projekata na nizinskoj pruzi na dionicama Škrljevo – Rijeka Jurdani, Oštarije – Škrljevo, Karlovac – Oštarije te Hrvatski Leskovac – GK Zagreb. U pripremi su projekti Dugo Selo – Novska, Okučani – Vinkovci, obilaznica Bibinja, spajanja ZL Split s Trogirom te izgradnja Ličke pruge, koji predstavljaju ulaganja od preko 21 milijardu kuna.
- Nastavit ćemo daljnja ulaganja u sigurnost željezničkog prijevoza, ponajprije kroz projekte rekonstrukcije i nadogradnje 95 željezničko-cestovnih prijelaza, kroz daljnju informatizaciju željezničkog sektora te interoperabilnost s drugim vidovima prijevoza.
- Nabavkom novih 40 elektromotornih vlakova obnovit ćemo vozni park HŽ Putničkog prijevoza i na taj način modernizirati putnički željeznički promet.
- Daljnjim ulaganjima dat ćemo snažan poticaj razvoju logističkih terminala te razvitku cjelokupnog željezničkog sektora.
- Razvijat ćemo nova rješenja i poticati inovacije u logistici i prometu, imajući na umu da intermodalni prijevoz tereta počiva na učinkovitom povezivanju svih vidova prometa, posebice cestovnog, željezničkog i pomorskog prometa. Prilagodit ćemo integrirani javni prijevoz putnika tako da putnik, koristeći primjerice autobus i vlak koji imaju jedinstveni i putniku prilagođeni vozni red, može stići na svoje krajnje odredište s jedinstvenom kartom.
- Ulaganjem u obnovu i osuvremenjivanje autobusnog voznog parka sa smanjenim emisijama CO₂, unaprijedit ćemo javni gradski i prigradski promet u svim hrvatskim županijama.
- Posebnu ćemo pozornost posvetiti modernizaciji tramvajske infrastrukture i nabavci 60 tramvaja za Zagreb i 25 za Osijek te izgradnji novih tramvajskih remiza u oba grada.
- Ulaganjima ćemo potaknuti interoperabilnost svih oblika putničkog i teretnog prometa.

DIGITALIZACIJA

Ubrzana digitalizacija i razvijena širokopojasna infrastruktura. Četvrta industrijska revolucija karakterizirana je digitalizacijom države i društva, a preduvjet za to je širenje širokopojasnog pristupa, kako bi pristup brzom internetu imala svaka osoba i gospodarstvo. Osim što se time povećava konkurentnost gospodarstva, stvaraju se i nova radna mjesta, ali je pritom važno voditi računa da se svima omogući pristup brzom internetu i pomogne u razvoju digitalne pismenosti, kako se ne bi stvarao digitalni jaz. U tom je kontekstu posebno važno voditi računa o zaštiti kritične infrastrukture kako bi digitalno okruženje bilo sigurno. Osim toga, važnost digitalizacije za otpornost društva, osobito u kriznim situacijama, posebno je došla do izražaja za vrijeme proljetnog vala pandemije koronavirusa, kada se u uvjetima ograničenog kretanja veliki broj aktivnosti i usluga mogao odvijati isključivo digitalno i putem interneta – od usluga e-Građani, online nastave i videokonferencija ili e-trgovine.

U mandatu Vlade osnovali smo Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva i osigurali smo financiranje projekata digitalizacije u iznosu preko 1,3 milijarde kuna. Donijeli smo i provodimo Akcijski plan Strategije razvoja javne uprave i Strategije eHrvatska 2020 te smo usvojili Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture koji će osigurati brzi Internet za oko milijun građana, prije svega na ruralnim područjima. Ulaganje u brzi Internet kao i mobilne mreže 5G preduvjet je za podizanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva i bržu integraciju Hrvatske u Jedinstveno digi-

talno tržište Europske unije. Provodili smo digitalizaciju zdravstvenog i pravosudnog sustava, kulturne baštine, poljoprivrednih postupaka, zemljišnih knjiga i drugih međusobno povezanih platformi. Uspostavili smo jedinstveno internetsko sučelje za pokretanje obrta i trgovačkih društava. Otvorili smo Centar dijeljenih usluga, najveći infrastrukturni projekt na području informacijskih tehnologija u Hrvatskoj, vrijedan 360 milijuna kuna kroz koji, na jednom mjestu, spajamo sve elektroničke usluge i najmanje 300 institucija u tzv. „državni oblak“. Izdali smo oko 2,3 milijuna elektroničkih osobnih iskaznica, što znači da više od polovice stanovništva može digitalno pristupati uslugama države i digitalno potpisivati dokumente s najvišom razinom sigurnosti. Uveli smo eRačun koji već koristi preko 46 tisuća gospodarstvenika. Na natječaju WiFi4EU, u okviru Fonda Europske komisije za digitalizaciju poslovnih procesa i usluga, više od 400 hrvatskih općina i gradova dobilo je vaučere za besplatni Wi-Fi u javnim prostorima kao što su parkovi, trgovi, javne zgrade, knjižnice, zdravstveni centri i muzeji. Odlukom Vlade Osijek će do kraja godine postati prvi veliki hrvatski grad u kojem će se izgraditi 5G mreža koja će biti puštena u komercijalni rad. Na europskoj razini, prema zadnjem DESI indeksu Hrvatska je u našem mandatu napredovala za četiri mjesta. Tijekom krize izazvane koronavirusom, uspješno smo među prvima u Europskoj uniji organizirali online nastavu za osnovne i srednje škole i u rekordnom roku povezali baze podataka različitih sustava, kako bismo mogli razviti sustav e-Propusnica.

Digitalizacija

Otvorili smo Centar dijeljenih usluga; sve elektroničke usluge na jednom mjestu, u tzv. "državnom oblaku" vrijednom **360** milijuna kuna. Ovo je najveći infrastrukturni IT projekt u Hrvatskoj.

U protekle četiri godine udvostručili smo broj dostupnih usluga u sustavu e-Građani na **72**. Razvijamo infrastrukturu potrebnu kako bi više od **milijun** građana dobilo pristup brzom internetu.

Uspostavili smo jedinstveno internetsko sučelje za pokretanje obrta i trgovačkih društava.

Uveli smo eRačun koji već koristi **46.000** gospodarstvenika.

Prioriteti u idućem mandatu

- Ubrzat ćemo transformaciju hrvatske javne uprave i gospodarstva daljnjom digitalizacijom i razvojem digitalnog društva stavljajući čovjeka u fokus zbivanja.
- Intenzivirat ćemo rad na izradi nove jedinstvene baze usklađenih podataka katastra i zemljišnih knjiga, koja će u digitalnom obliku, za svaku nekretninu, sadržavati sve tehničke podatke, kao i podatke o stvarnim pravima na nekretnini.
- Staviti ćemo u punu funkciju Centar dijeljenih usluga kojim ćemo postići punu interoperabilnost sustava, baza podataka i registara kojih je više od 500 i kojima upravljaju državna tijela. Time ćemo omogućiti uspostavu standardizirane platforme za povezivanje i poslovanje svih državnih tijela i daljnji razvoj digitalnih usluga. To će građanima i poduzećima omogućiti jeftinije, brže i kvalitetnije usluge. Prve ćemo rezultate imati u prvoj polovici iduće godine, a u potpunosti ćemo ga dovršiti do kraja mandata.
- Izgradit ćemo nacionalnu agregacijsku širokopojasnu infrastrukturu sljedeće generacije radi proširivanja pristupa širokopojasnom internetu velike brzine i za stvaranje jednakih pretpostavki za ujednačen digitalni razvoj.

- Do kraja mandata uspostaviti ćemo zajedno s trgovačkim društvima u državnom vlasništvu mrežu sigurnih i dostupnih podatkovnih centara najviše razine sigurnosti.
- Primijeniti ćemo umjetnu inteligenciju u javnoj upravi do kraja 2021. i poticati njezin razvoj u gospodarstvu.
- Do kraja mandata sve će škole postati e-Škole. Proveli smo pilot projekt e-Škole i započeli s digitalizacijom obrazovnog sadržaja kroz nastavak tog projekta, primjenjujući ga na sve škole u Hrvatskoj.
- Do kraja 2021. godine provest ćemo edukacije državnih i javnih službenika radi razvoja digitalnih vještina.
- Kako bismo razvili digitalne vještine i smanjili digitalni jaz, kroz dvije godine provest ćemo edukaciju građana kroz sustav cjeloživotnog obrazovanje.
- Razvijati ćemo sve oblike pristupačnosti digitalnog sadržaja usmjerenih na sve građane, osobito na osobe s invaliditetom, i za to ćemo, do kraja godine, provesti edukacije državnih službenika o pristupačnosti mrežnih stranica.
- Kako bi Hrvatska postala prepoznata kao zemlja inovacija osobito kroz digitalne tehnologije te kako bismo omogućili daljnji razvoj IT sektora kao strateške grane domaće industrije, provest ćemo analize i osigurati preduvjete za povećanje udjela IT sektora u BDP-u za najmanje 10% do kraja iduće godine.
- S posebnom ćemo pažnjom nastaviti voditi brigu o zaštiti osobnih podataka u digitalnom okruženju, digitalnih identiteta, suzbijanju lažnih vijesti, govora mržnje i drugih oblika komuniciranja u digitalnom svijetu.
Do kraja mandata u svim ćemo resorima u potpunosti provesti digitalizaciju, osobito u zdravstvu, pravosuđu, kulturi, poljoprivredi, gospodarstvu, socijalnoj skrbi, radu i mirovinskom sustavu, poreznoj upravi, carini, geodetskoj upravi, resoru branitelja i drugima.
- Kako bi Hrvatska bila spremna za 4. Industrijsku revoluciju i Internet stvari, do kraja 2021. godine omogućiti ćemo razvoj mobilnog pristupa internetu kroz najnovije dostupne tehnologije, uključujući i 5G.

Do kraja mandata osigurati ćemo potpuno digitalno stvaranje i dostavu dokumenata u svim administrativnim procesima države.

5. GLOBALNA PREPOZNATLJIVOST

Ponosna, sigurna i utjecajna Hrvatska

Snažan nacionalni identitet, sigurnost zemlje i međunarodni utjecaj temeljne su odrednice globalne prepoznatljivosti svake zemlje. Za Hrvatsku je to preduvjet za povećanje izvoza, privlačenje ulaganja, promicanje hrvatske kulture i jačanje međunarodnog položaja. Vođeni domoljubljem i trajnom zahvalnošću za obranjenu slobodu, štitimo dostojanstvo Domovinskog rata i hrvatskih branitelja. U okviru sustava domovinske sigurnosti, ostvarili smo sinergijsko i učinkovito djelovanje vojske, policije i civilne zaštite u trenutcima elementarnih nepogoda i podigli kapacitet granične policije radi djelotvornog odgovora na migrantsku krizu. Osnajili smo sposobnosti i modernizirali vojsku i policiju te poboljšali njihove materijalne uvjete. Zahvaljujući aktivnom vanjskopolitičkom djelovanju, danas uspješnije promičemo nacionalne interese. Hrvatsku pozicioniramo kao srednjoeuropsku i mediteransku zemlju, čiji su suverenitet i sigurnost učvršćeni članstvom u Europskoj uniji i NATO-u. Osim što prvi put predsjedamo Vijećem Europske unije, Hrvatska je suodlučivala u izboru čelnih mjesta u europskim institucijama te dobila neke od najviših međunarodnih funkcija – potpredsjednicu Europske komisije i glavnu tajnicu Vijeća Europe, što je samo potvrda utjecaja Hrvatske koji nikada nije bio veći. Nastavit ćemo jačati sustav domovinske sigurnosti, štititi naše granice te ostvarivati strateške ciljeve – ulazak u Schengenski prostor, europodručje i OECD. Promovirat ćemo Hrvatsku kao sigurnu turističku i investicijsku destinaciju, jačati zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske te promicati interese Hrvata izvan Hrvatske, osobito u BiH.

Globalna prepoznatljivost

Hrvatska prvi put **predsjeda** Vijećem Europske unije i koordinira europske napore u borbi protiv COVID-19.

Otvorili smo hrvatska veleposlanstva u Azerbajdžanu, Kazahstanu, Kuvajtu i Južnoj Koreji, kao i Generalni konzulat u Dubaiju te konzulate u Livnu i Vitezu.

Predsjedali smo Inicijativom Kina+17 i na taj način podigli vidljivost Hrvatske na globalnoj razini.

Danas **imamo** potpredsjednicu Europske komisije za demokraciju i demografiju i glavnu tajnicu Vijeća Europe.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo braniti dostojanstvo hrvatskih branitelja i dignitet Domovinskog rata te nastaviti neumorno tražiti naše nestale kako bi obitelji saznale sudbinu svojih najmilijih.
- Jačanjem Hrvatske policije nastavit ćemo podizati razinu unutarnje sigurnosti, borbe protiv kriminala, sigurnosti u prometu i zaštite naše granice.
- Nastavit ćemo pripreme za ulazak u Schengenski prostor tehničkim opremanjem vanjske granice i većom interoperabilnošću s europskim sigurnosnim informacijskim sustavima.
- Nastavit ćemo s opremanjem i modernizacijom Hrvatske vojske i ulaganjem u hrvatskog vojnika kao središte i najveću vrijednost našeg obrambenog sustava
- U srpnju 2020. cilj nam je ući u Europski tečajni mehanizam II, što je posljednji korak prije ulaska u europodručje, kako bi Hrvatska postala sigurnom destinacijom za ulaganja.
- Intenzivirat ćemo aktivnosti gospodarske diplomacije radi otvaranja novih poslovnih prilika za hrvatske izvoznike.

- S posebnom ćemo pažnjom skrbiti o položaju Hrvata u Bosni i Hercegovini, kao i o hrvatskim nacionalnim zajednicama u susjednim zemljama.
- Snažno ćemo podupirati suradnju i povezanost domovinske i iseljene Hrvatske poticati učenje hrvatskog jezika, osobito među mladima.
- Uspostavit ćemo posebnu ustanovu koja će uskladiti sve aktivnosti za gospodarsku i kulturnu promociju Hrvatske u svijetu.

PONOSNA HRVATSKA ■

Domoljublje i temeljne vrijednosti. Domo-
ljublje je naša vodilja, a ono danas znači raditi
na političkom pozicioniranju i gospodarskom
jačanju Hrvatske, kao i na njegovanju hrvatske
povijesti, kulture i identiteta u vremenu global-
nih odnosa. Uvažavajući druge, držimo do svojih
vrijednosti i tradicija te radimo na povezivanju
domovinske i iseljene Hrvatske. Kroz naše po-
litike gajimo osjećaj zahvalnosti prema onima
koji su nas trajno zadužili i težimo da svojoj
djeci ostavimo domovinu kojom će se dičiti.
Naše je ishodište pravedan i obrambeni Domo-
vinski rat, koji je kamen temeljac suvremene Hr-
vatske. Zbog toga ćemo uvijek braniti dostojan-
stvo hrvatskih branitelja i dignitet Domovinskog
rata jer bez njihove žrtve ne bi bilo slobodne
Hrvatske. U našem smo mandatu poticali rad in-
stitucija koje njeguju uspomenu na Domovinski
rat, pomogli smo otvaranje zbirki i muzeja, poti-
cali obrazovanje mladih i ulagali u digitalizaciju
kulturne baštine kako bismo činjenice iz hrvat-
ske povijesti učinili široko dostupnima. Upravo
na taj način čuvamo hrvatsku povijest, jačamo
osjećaj pripadnosti hrvatskom narodu te bu-
dimo ponos i zajedništvo koji su nam prijeko
potrebni za suočavanje sa svim izazovima koji
su pred nama. Danas se u svijetu predstavljamo
kroz našu bogatu kulturnu baštinu, očuvani
okoliš, brendiramo se kroz naše sportske uspje-
he, uspjehe naših učenika, studenata, znanstve-
nika, inovatora, umjetnika i gospodarstvenika,

na koje smo kao društvo ponosni. Kroz reformu
školskih kurikula stvaramo poticajno okruženje
za odgoj samosvjesnih mladih generacija koje
će Hrvatsku razvijati u budućnosti, svjesni važ-
nosti pomirbe unutar hrvatskog društva, nje-
gujući pritom kulturu sjećanja, uz jasnu osudu
totalitarnih režima.

Njegovanje nacionalnih simbola. Donijeli smo
odluku da se Dan državnosti ponovno obilježava
30. svibnja sa željom da slavljenje posebnih
dana iz naše povijesti bude doprinos izgrad-
nji narodnog zajedništva, nacionalnog identi-
teta i državnosti. Proglasili smo 18. studenoga
Danom sjećanja na žrtve Domovinskog rata. Od-
sad je to neradni dan, čime smo svima koji se
žele pokloniti žrtvi Vukovara i Škabrnje olakšali
odlazak u Grad Heroj i druga mjesta sjećanja.
Grad Vukovar proglašen je mjestom posebnog
domovinskog pijeteta i u njemu će se krajem
ove godine vijoriti hrvatski stijeg na obnovlje-
nom i ponosnom vukovarskom vodotornju. U
memorijalnom centru u Vukovaru četiri se godi-
ne provodi projekt „Posjet učenika osmih razre-
da Vukovaru“ u kojem je dosad sudjelovalo više
od 120 tisuća djece iz cijele Hrvatske. S obzirom
na pretrpljena ratna razaranja, radimo na po-
sebnom zakonu o razvoju Grada Vukovara koji
je u završnoj fazi i kojim želimo stvoriti pravni
okvir za privlačenje ulaganja i olakšano poslo-
vanje gospodarstvenicima.

Uz posjet učenika Vukovaru, provode se i posjeti učenika osmih razreda Pakracu, Lipiku, Okučanima, Karlovcu i Kninu. Ovim se projektima promiču i čuvaju vrijednosti Domovinskog rata koji je temeljna sastavnica identiteta hrvatske države. Želimo da mladi naraštaji budu svjesni odakle dolaze i kamo pripadaju te koliko je važno poznavati povijest svoje zemlje za oblikovanje vlastitog identiteta.

Velered predsjednika Republike Franje Tuđmana. Na inicijativu Predsjednice Republike u povodu 20. obljetnice smrti dr. Franje Tuđmana, Vlada je predložila, a Hrvatski sabor uspostavio visoko odlikovanje Velereda Predsjednika Republike Franje Tuđmana za promicanje hrvatskih državnih i nacionalnih interesa u zemlji i inozemstvu, posebice za promicanje državnog jedinstva i nacionalnog zajedništva, državotvornosti i duhovnih vrednota hrvatskog naroda.

- 20 milijuna kuna**
za obnovu Vodotornja
- 18. studenog**
proglašen Danom sjećanja na
žrtvu Vukovara i stradanje
Škabrnje
- Hrvatska vojska**
vraćena u Vukovar
- Interventna jedinica policije**
PU vukovarsko-srijemske
preseljana u Vukovar gdje će biti
smješteno 100-ak policajaca
- Zakon o proglašenju**
Vukovara mjestom posebnog
domovinskog pijeteta
- zbirke Gradskog muzeja**
otvoren stalni postav dvije
posljednje zbirke - Bauer i Muzej
Vukovara u progonstvu

Branitelji kao čvrst oslonac domovinske Hrvatske u obrani od kriza. U našoj su Vladi bila dva ministra koja su bila generali pobjedničke Hrvatske vojske. Donijeli smo novi Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji kojima smo vratili ukinuta prava, bolje uredili stečena prava te omogućili rad uz mirovinu. Sufinancirali smo više od sto spomen-obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu na području Hrvatske te dva na području BiH. Za osam masovnih grobnica žrtava iz Domovinskog rata izgradili smo spomen-obilježja. Stvorili smo pravni okvir za osiguravanje palijativne skrbi

i dugotrajnog liječenja s pojačanom skrbi za hrvatske branitelje. Značajno smo smanjili listu čekanja na stambeno zbrinjavanje branitelja te nastavljamo s izgradnjom stanova. Donijeli smo prvi jedinstveni Zakon o nestalima u Domovinskom ratu čime smo ovaj najteži humanitarni problem, pronalazak nestalih, stavili smo pod jedinstveni zakonski okvir te zakonski uredili postupak njihova traženja.

Prioriteti u idućem mandatu

- U prvih šest mjeseci zaokružiti ćemo normativni proces reguliranja prava civilnih stradalnika iz Domovinskog rata.
- Nastavit ćemo intenzivno raditi na pronalasku osoba nestalih u Domovinskom ratu te unaprjeđivati hrvatski model traženja nestalih osoba kako bismo omogućili njihovim obiteljima da saznaju sudbinu svojih najmilijih.
- Donijet ćemo novi Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći za hrvatske branitelje, stradalnike i civilne stradalnike iz Domovinskog rata čime ćemo nastaviti štiti zdravlje, i poticati psihosocijalno osnaživanje hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.
- Ojačat ćemo provedbu preventivnih sistematskih pregleda i usvojiti novi program zapošljavanja koji će sadržavati mjere koje omogućavaju olakšanje i razvoj poslovanja te pomoć pri plasiranju proizvoda.
- Nakon što smo uspostavili Dom veterana u Lipiku, nastaviti ćemo s izgradnjom veteranskih centara i pružati potporu osnaživanju braniteljskih udruga i braniteljskih zadruga. Nastavit ćemo stambeno zbrinjavati branitelje i članove njihovih obitelji.

Kultura sjećanja na žrtve i osuda totalitarnih režima. Zalažemo se za smanjenje podjela u hrvatskom društvu zbog čega smo ustrojili Vijeće za suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima koje je iznjedrilo Dokument dijaloga s temeljnim polazištima i preporukama o posebnom normativnom uređenju simbola, znakovlja i drugih obilježja totalitarnih režima i pokreta. Nastavit ćemo poticati i financirati povijesna istraživanja kako bi se rasvijetlila ona razdoblja hrvatske povijesti čija interpretacija uzrokuje podjele u hrvatskom društvu.

PROJEKTI ZA VUKOVAR

10 posto veća zaposlenost

u gradu Vukovaru od kraja 2015. do kraja 2019. godine

preko 800 zbrinutih obitelji

za čije će stambeno zbrinjavanje biti utrošeno gotovo 100 milijuna kuna

1,4 milijarde kuna

Program obnove komunalne i elektroenergetske infrastrukture Grada Vukovara

872 milijuna kuna

ugovoreno iz fondova EU za područje Grada Vukovara

218 milijuna kuna

Fond za obnovu i razvoj Vukovara

140 milijuna kuna

intervencijski plan

307 milijuna kuna

projekti vodnog gospodarstva na području Grada Vukovara

otvorena nova zgrada Državnog arhiva

trajno riješen smještaj arhivskog gradiva s područja Vukovarsko-srijemske županije

provedeni svi akti

doneseni na sjednici Vlade 2016. u Vukovaru

SIGURNOST ■

Jačanje hrvatske policije. Značajno smo ojačali i opremili hrvatsku policiju koja štiti sigurnost građana, zahvaljujući čemu imamo jednu od najnižih stopa kriminaliteta u Europi. U protekle dvije godine u tom smo segmentu napravili više nego u zadnja dva desetljeća. Uspostavili smo najbrojniju graničnu policiju u Europi koja čuva jednu od najduljih vanjskih granica Europske unije. Zahvaljujući danonoćnom požrtvornom radu 6.500 hrvatskih graničnih policajaca djelotvorno sprječavamo ilegalne migracije. Ispunili smo sve tehničke kriterije i dobili zeleno svjetlo za ulazak u Schengensko područje od Europske komisije, a u prvih šest mjeseci slje-

dećeg mandata očekujemo donošenje političke odluke o integraciji Hrvatske u Schengenski prostor. Kao i većina država članica Europske unije pa i Sveta Stolica, podržali smo Globalni kompakt o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama koji preciznije razlikuje status izbjeglica od statusa ekonomskih migranata. Kao predsjedavajući Vijećem Europske unije, premijer Andrej Plenković, zajedno s čelnicima europskih institucija, posjetio je tursko-grčku granicu gdje je odaslana snažna poruka Europske unije da će se zajedničkim snagama štititi vanjska granica EU od ilegalnih migracija.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nabavit ćemo nove bespilotne letjelice velikog i srednjeg dometa za nadzor granice te kompjutersku opremu za analizu rizika na granici.
- Nastavit ćemo s tehničkim opremanjem vanjske granice i uz postojećih 20 stacionarnih i 18 mobilnih sustava, postaviti dodatnih 10 stacionarnih sustava na vanjsku granicu s BiH.
- Radi djelotvorne zaštite naših granica, u prve dvije godine mandata povećat ćemo broj stacionarnih sustava za nadzor granice za dodatnih 20 i tako doseći broj od ukupno 70 stacionarnih sustava.
- Nastavit ćemo sa znavljanjem i modernizacijom druge tehničke i IT opreme te s provedbom sveobuhvatne međuresorne strategije za nadzor granice.
- Osigurat ćemo pokrivanje cijele granice telekomunikacijskom mrežom.
- Ostvarit ćemo interoperabilnost postojećih informacijskih sustava Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva vanjskih i europskih poslova i Ministarstva pravosuđa te ih dodatno osnažiti uvođenjem novih europskih informacijskih sustava, prije svega EES i ETIAS.

Snažnija Hrvatska vojska.

Jačamo Hrvatsku vojsku, koja je pouzdani partner u Europskoj uniji, oslonac saveznicima u NATO-u i jamstvo sigurnosti Hrvatske u sve neizvjesnijem svijetu punom sigurnosnih ugroza. Ojačali smo našu vojsku, vratili je među hrvatski narod, u Vukovar, Ploče, Pulu, Sinj, Udbinu i Varaždin radi podizanja razine sigurnosti tih područja. Nakon 15 godina donijeli smo novu Strategiju nacionalne sigurnosti, na temelju koje je donesen i novi Strateški pregled obrane. Uspostavili smo i učinkovit sustav domovinske sigurnosti i postigli sinergijsko djelovanje između vojske i policije te drugih dionika sustava. Radi jačanja i modernizacije Hrvatske vojske, razvoja novih sposobnosti te djelotvornog odgovora na suvremene sigurnosne izazove, ustrojene su nove ustrojstvene jedinice Hrvatske vojske – Zapovjedništvo za kibernetički prostor, Središte za besposadne zrakoplovne sustave, Središte za razvoj vođa "Marko Babić" i Satnija mornaričko desantnog pješništva. Nakon 28 godina vratili

smo MIG hrvatskoga junaka Domovinskog rata Rudolfa Perešina, što je velik uspjeh naše vojne i civilne diplomacije.

Donesene su brojne značajne mjere za poboljšanje materijalnih prava i uvjeta života i rada vojnika, dočasnika i časnika. U mandatu naše Vlade povećana je i naknada za dragovoljno služenje vojnog roka s 1.190 kn na 3.000 kuna. Osnovana je Zaklada vojne solidarnosti, donesen je Pravilnik o vrstama vojnih medalja, uvjetima i postupku njihove dodjele čime je Hrvatska vojska prvi put od osnutka ustanovila doličan oblik zahvale pripadnicima Hrvatske vojske, ali i drugim fizičkim i pravnim osobama za doprinos postignućima u izvršavanju misija i zadaća. Na Hrvatskom vojnom učilištu u Zagrebu otvoren je smještajni objekt "Vukovar" koji će u budućnosti postati dio novog Sveučilišta obrane i sigurnosti.

Opremanje i modernizacija Hrvatske vojske. Radi razvoja svih grana Hrvatske vojske intenzivirano je opremanje i modernizacija. U suradnji s domaćom obrambenom industrijom za potrebe Obalne straže Hrvatske ratne mornarice izgrađen je i isporučen prototip Obalnog ophodnog broda. U listopadu 2018. godine izvedena je najsloženija vojna vježba od završetka Domovinskoga rata – Velebit 18 – združena snaga što je pokazalo spremnost Hrvatske vojske.

Prioriteti u idućem mandatu

- U prvih šest mjeseci završit ćemo započete kapitalne infrastrukturne projekte: Hrvatsko vojno učilište “Dr. Franjo Tuđman” u Zagrebu, Vojarna “204. brigade Hrvatske vojske” u Vukovaru i vojarna “Pukovnik Predrag Matanović” u Petrinji.
- Do kraja 2021. dovršit ćemo opremanje Hrvatske vojske borbenim vozilima Bradley.
- U okviru opremanja Hrvatske vojske višenamjenskim borbenim avionom do kraja mandata odabrat ćemo tip aviona, potpisati ugovor, započeti s obukom pilota i tehničara i pripremom prateće infrastrukture.
- Nastavit ćemo s opremanjem i modernizacijom Hrvatske vojske uključujući opremanje obalnim ophodnim brodom i opremanje višenamjenskim helikopterom BH-UH 60M.
- Nastavit ćemo s ulaganjem u hrvatskog vojnika kao središte i najveću vrijednost obrambenog sustava, uključujući stalnu briga za vojnika, dočasnika i časnika radi daljnjeg poboljšanja materijalnih prava te uvjeta života i rada.

POVRATAK HRVATSKE VOJSKE U GRADOVE

- VARAŽDIN** - 7. gardijska brigada "Pume"
- VUKOVAR** - Inženjerijska satnija Gardijske oklopne mehanizirane brigade
- PULA** - Središte za besposadne zrakoplovne sustave
- UDBINA** - Središte za razvoj vođa "Marko Babić"
- SINJ** - Inženjerijska bojna Gardijske mehanizirane brigade
- PLOČE** - Satnija Mornaričko desantnog pješastva

UTJECAJNA I PREPOZNATLJIVA HRVATSKA

Učvršćivanje hrvatskog suvereniteta.

Danas je Hrvatska uvažen akter u Europskoj uniji, utjecajnija nego ikada prije. Zbog toga možemo uspješnije promicati svoje nacionalne interese, gospodarstvo i kulturu. Na europskoj razini uspjeli smo nametnuti temu demografske revitalizacije. Hrvatska će posebnu pažnju i dalje posvećivati svojim strateškim partnerima i saveznicima, prije svega odnosima sa SAD-om. U skladu s hrvatskim nacionalnim interesima, nastaviti ćemo razvijati odnose s ostalim najvažnijim međunarodnim akterima, poput Kine, Japana, Indije i Rusije. Zahvaljujući dobrim osobnim odnosima s kineskim pre-

mijerom Li Keqiangom, kao i dobrim odnosima između Kine i Hrvatske, premijer Andrej Plenković dogovorio je suradnju u nabavci i dopremi velike količine medicinske zaštitne opreme koja je dopremljena u Hrvatsku, a uskoro će stići još opreme i pomorskim putem.

Diplomatski uspjesi Hrvatske u mandatu 2016. – 2020.

Sud Europske unije prihvatio je hrvatski prigovor i donio presudu kojom se proglasio nenadležnim za odlučivanje o graničnom sporu u postupku koji je Slovenija pokrenula protiv Hrvatske što je pokazalo utemeljenost hrvatskih argumenata i dobro pri-

premljenu obranu. Jačali smo hrvatski utjecaj u europskim i međunarodnim organizacijama i hrvatske su predstavnice izabrane na važne funkcije. Hrvatski je premijer bio jedan od ključnih pregovarača za izbor čelnih europskih dužnosti, a danas imamo potpredsjednicu Europske komisije za demokraciju i demografiju Dubravku Šuicu, glavnu tajnicu Vijeća Europe Mariju Pejčinović-Burić koja je druga žena u povijesti i prva iz srednje i jugoistočne Europe na toj funkciji, zatim izvršnu direktoricu Europske agencije za sigurnost mora (EMSA) Maju Markovčić Kostelac, članicu Europskog revizorskog suda Ivanu Maletić i potpredsjednicu Europskog suda za ljudska prava, sutkinju Kseniju Turković. U protekle tri i pol godine, ostvarili smo značajne vanjskopolitičke uspjehe: predsjedali smo Odborom ministara Vijeća Europe, Srednjoeuropskom inicijativom, Inicijativom Kina+17, Dunavskom strategijom i Dunavskom komisijom.

Predsjedanje Vijećem EU. U trećem desetljeću samostalnosti Hrvatska je prvi put za kormilom Europske unije. Tijekom našeg predsjedanja, pod sloganom "Snažna Europa u svijetu punom izazova" promicali smo četiri krovna prioriteta koji ujedno odražavaju ono što je važno za Hrvatsku i za hrvatske građane: "Europa koja se razvija", "Europa koja povezuje", "Europa koja štiti" i "Utjecajna Europa".

Za vrijeme hrvatskog predsjedanja Europu je pogodila najveća kriza od Drugog svjetskog rata. Unatoč tome ostvarili smo važne ciljeve svojega predsjedanja Vijećem. Dogovoren je uređeni Brexit i osiguran tijek pregovora s Ujedinjenim Kraljevstvom, postignut je konsenzus za početak pristupnih pregovora sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom, u izazovnim okolnostima pandemije, održan je Zagrebački summit koji je okupio čelnike EU i zemalja jugoistočne Europe, a Zagrebačkom deklaracijom potvrđena je europska perspektiva zemalja

jugoistočne Europe. Povrh svega toga Hrvatska je u ulozi predsjedavajuće koordinirala europske napore u suočavanju s globalnom krizom prouzročenom pandemijom COVID-19, osobito u zdravstvu, financijama, unutarnjim i vanjskim poslovima, prometu, obrazovanju, kulturi i turizmu. Hrvatska je među prvima prepoznala ugrozu od epidemije te smo već 28. siječnja aktivirali mehanizam integriranog političkog odgovora na krize Europske unije radi bolje koordinacije svih država članica. Nastavkom predsjedanja u suradnji s europskim institucijama osigurali smo kontinuitet zakonodavnog postupka unutar EU-a i pridonijeli donošenju financijskih paketa usmjerenih k ublažavanju društveno-ekonomskih posljedica pandemije.

Repatrijacija hrvatskih državljana. Od početka pandemije koronavirusa kontinuirano smo vodili brigu o povratku hrvatskih državljana u domovinu. Gotovo dvije tisuće hrvatskih državljana vratili smo sigurno u Hrvatsku organizacijom repatrijacijskih letova i katamaranom "Jadrolinije", a Hrvatska je kao znak solidarnosti i brige za prijateljske zemlje u susjedstvu uputila humanitarnu pomoć Bosni i Hercegovini, Albaniji i Crnoj Gori.

Nastavljamo s pripremama za ulazak u Schengenski prostor i europodručje. Strateški je cilj Hrvatske u idućem razdoblju ulazak u Schengenski prostor i europodručje, čime će naša zemlja ući u najuži krug članica Europske unije. Europska komisija je u listopadu 2019. potvrdila našu tehničku spremnost za ulazak u Schengenski prostor, koje predstavlja najveće područje slobodnog kretanja na svijetu za 400 milijuna ljudi. Ulazak Hrvatske u taj prostor pozitivno će se odraziti na sigurnost naših građana, na naše gospodarstvo, ulagačku klimu i turizam. Ulazak u europodručje, kada za to budemo spremni, za Hrvatsku će značiti pridruživanje skupini od 19 država članica Europ-

ske unije s više od 340 milijuna stanovnika koji već koriste euro kao zajedničku valutu. Iako je Hrvatska već visoko eurizirana, jer je većina štednje u eurima, članstvom u europodručju postat će znatno otpornijom na gospodarske krize, bit će manje izložena valutnom riziku i oscilacijama kamatnih stopa, a bit će privlačnija ulagačima i turistima. Na tom višegodišnjem putu, sve predviđene korake u provedbi Akcijskog plana za pridruživanje Europskom tečajnom mehanizmu II (ERM II) ispunili smo do svibnja 2020. te bi Hrvatska u srpnju trebala ući u ERM II, gdje će trebati provesti najmanje dvije godine prije uvođenja eura kao službene valute.

Gospodarska diplomacija. Kao članica EU, Hrvatska je dio mreže trgovinskih sporazuma sa 72 države svijeta, koje pokrivaju 35% svjetskog BDP-a što je prilika za naše izvoznike. Služba vanjskih poslova pruža aktivnu podršku izvoznicima, što je već ugrađeno u hrvatski institucionalni okvir. Otvorili smo hrvatska veleposlanstva u Azerbajdžanu, Kazahstanu, Kuvajtu i Južnoj Koreji, kao i Generalni konzulat u Dubaiju, što je rezultat proaktivnog pristupa i osluškivanja potreba naših gospodarstvenika. Prepoznali smo četiri ključna elementa koji mogu potaknuti novi zamah gospodarstva – poticanje ulaganja, učinkovito korištenje sredstava iz europskih fondova, porast izvoza i povećanje kupovne moći građana.

Upravljanje imidžom zemlje radi jačanja međunarodnog utjecaja.

U današnjem globaliziranom svijetu, upravljanje imidžom države od strateške je važnosti, jer o prepoznatljivosti svake zemlje i njejoj percepciji u javnosti ovisi njen politički utjecaj, ali i njezina ukupna gospodarska, kulturna, ulagačka i turistička atraktivnost. Za Hrvatsku koja je stekla neovisnost prije samo tri desetljeća to je i važnije nego za mnoge druge zemlje. Izgradnja prepoznatljivosti ne može se svoditi samo na turističko brendiranje, već mora biti utemeljeno na usklađenom pristupu svih tijela državne uprave, akademske zajednice i drugih dionika koji svojim aktivnostima pridonose percepciji Hrvatske. Stoga ćemo uspostaviti tijelo koje će osigurati usklađeno i sinergijsko inozemno promicanje zemlje, uključujući i jedinstveni državni vizualni identitet i komunikacijsku strategiju. To bi tijelo također trebalo biti središnje i referentno mjesto za pružanje objektivnih, brojnih i provjerenih informacija te multimedijских sadržaja o Hrvatskoj.

Ugledna članica Europske pučke stranke.

U posljednje smo tri godine znatno povećali ugled Hrvatske demokratske zajednice u Europskoj pučkoj stranci (EPP), najjačoj europskoj političkoj obitelji desnog centra, koja je svoj izborni Kongres, održala u studenom 2019. u Zagrebu. Hrvatski je premijer izabran za jednog od dva pregovarača EPP-a za izbor čelnih europskih dužnosti.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo odlučno učvršćivati suverenitet Hrvatske kroz članstvo u Europskoj uniji i NATO-u te koristiti sve dostupne mehanizme za osnaživanje globalnog utjecaja Hrvatske, jačanja njene prepoznatljivosti i promicanja nacionalnih interesa.
- Zalagat ćemo se da se sredstva u novom Višegodišnjem financijskom okviru Europske unije za razdoblje 2021. – 2027., još intenzivnije usmjere prema regionalnom i ruralnom razvoju te poljoprivredi, ali i novim prioritetima poput razvoja digitalnog društva.
- Nastavit ćemo se aktivno zalagati za veću prisutnost hrvatskih stručnjaka i političara u europskim i međunarodnim organizacijama, jer time jačamo i hrvatski utjecaj u svijetu.
- Intenzivirat ćemo napore u gospodarskoj diplomaciji u funkciji gospodarskog oporavka, energetske neovisnosti, razvoja novih tehnologija i promocije kulture. Usredotočit ćemo se na aktivnosti jačanja gospodarskih i trgovinskih veza te otvaranje novih poslovnih prilika za hrvatske izvoznike.

HRVATI U SUSJEDNIM ZEMLJAMA I U ISELJENIŠTVU

Zaštita interesa Hrvata kao konstitutivnog naroda i podrška napretku BiH u europskim integracijama.

Pitanje napretka i stabilnosti Bosne i Hercegovine te položaj Hrvata u toj državi vitalni su hrvatski interesi. Zakonom smo uredili status branitelja pripadnika HVO-a, u Hrvatskom saboru smo donijeli Deklaraciju o položaju Hrvata u BiH te europskom putu BiH. Povećali smo financijska sredstva za programe i projekte Hrvata u BiH za 29% na 26 milijuna kuna u 2020. Povećali smo broj stipendija za studente Hrvate u BiH s 200 na 400 stipendija godišnje. Aktivno podržavamo rad medija na hrvatskom jeziku, portala, tiskovina i radio postaja – Tomislavgrad i Međugorje te RTV Herceg Bosne. Podupiremo strateške institucije Hrvata u BiH: Sveučilište u Mostaru, Sveučilišnu kliničku bolnicu i Hrvatsko narodno kazalište u Mostaru, surađujemo s institucijama hrvatskog naroda i Katoličke Crkve u Bosni i Hercegovini na projektima od posebnog značaja za Hrvate (vrtići, škole, studentski domovi, domovi zdravlja, domovi za starije i nemoćne, centri za mlade, muzeji, infrastrukturni projekti). Ostanak i prosperitet

hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini osiguravamo i kroz potporu projektima iz gospodarstva, turizma, poljoprivrede, te kroz potporu mladima studentskim stipendijama. Otvorili smo konzulate u Livnu i Vitezu, predstavništva Hrvatske gospodarske komore i snažno podržali otvaranje dopisništva Hrvatske radiotelevizije u Mostaru i Sarajevu. Nakon 15 godina, uspostavili smo avionsku liniju Mostar – Zagreb. Štitimo hrvatsku granicu, ali ne tako da podignemo bodljikavu žicu između Hrvata u Hrvatskoj i Hrvata u BiH. Brojnim projektima podržavamo Hrvate u susjednim državama i njihove kulturno-umjetničke aktivnosti kako bismo očuvali svoj identitet, jezik i običaje. Hrvatska je financijski podržala više od deset zdravstvenih ustanova u Bosni i Hercegovini u iznosu od 3,5 milijuna kuna te udrugama koje skrbe o potrebitima i institucijama s područja entiteta Republika Srpska te u Sarajevu i Mostaru. Sudjelovali smo u povezivanju resornih institucija iz područja obrazovanja iz BiH i Hrvatske vezano za polaganje ispita državne mature u okolnostima epidemije COVID-19 za učenike iz Bosne i Hercegovine.

Hrvati izvan domovine

Povećali smo financijska sredstva za programe i projekte Hrvata u BiH za **29%** na **25,8** milijuna kuna u 2020.

Povećali smo broj stipendija za studente Hrvate u BiH s 200 na **400** godišnje i aktivno podržavamo rad medija na hrvatskom jeziku.

Osigurali smo osnivanje lektorata hrvatskog jezika u Srbiji i Vojvodini gdje smo osigurali tiskanje udžbenika na hrvatskom jeziku, te osigurali povratak rodne kuće bana Jelačića.

Udvostručili smo financijska sredstva za programe i projekte pripadnika hrvatske nacionalne manjine s 3 na **6** milijuna kuna godišnje.

Prioriteti u idućem mandatu

- Težište hrvatske vanjske politike prema Bosni i Hercegovini bit će zalaganje za ustavnu ravnopravnost Hrvata u BiH, kao i za unaprjeđenje njihova položaja i kvalitete života.
- Snažno ćemo podupirati sve projekte hrvatskih institucija koje doprinose očuvanju konstitutivnog statusa Hrvata u Bosni i Hercegovini (kultura, znanost, zdravstvo, branitelji – prava pripadnika HVO-a), ali i nastaviti senzibilizirati cjelokupnu hrvatsku i međunarodnu javnost s poteškoćama s kojima se Hrvati suočavaju u ostvarivanju svojih, ustavno i zakonski, zajamčenih prava.
- Ulaganjem u obrazovanje, povećanjem broja stipendija te potporom poduzetničkim inicijativama stvarat ćemo preduvjete za ostanak mladih ljudi.
- U svrhu gospodarskog napretka, kroz postojeće i nove mehanizme poticat ćemo bolju suradnju tvrtki iz Hrvatske i BiH te inicirati investicije hrvatskih kompanija u Bosni i Hercegovini.
- Jačat ćemo sve oblike suradnje – kulturne, obrazovne, gospodarske s Hrvatima u BiH, ali i programsku i projektnu suradnju s predstavnicima lokalne izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini, gdje Hrvati nemaju svoje predstavnike.

Skrb o Hrvatima u Srbiji (Vojvodini) i drugim europskim državama. Osobito skrbimo o Hrvatima u Srbiji i Vojvodini gdje smo osigurali osnivanje lektorata hrvatskog jezika u Novom Sadu, tiskanje udžbenika na hrvatskom jeziku, te osigurali povratak rodne kuće bana Jelačića u Petrovaradinu hrvatskoj zajednici. Poduprli smo strateški projekt kupnje zemljišta za sjedište novinarsko-izdavačke ustanove Hrvatska riječ kao i najznačajniji strateški projekt Hrvata u Srbiji – izgradnju Hrvatske kuće u Subotici i kadrovsko osnaživanje Hrvatskog nacionalnog vijeća u Srbiji. Reaktivirali smo međuvladine mješovite odbore s Mađarskom, Srbijom, Sjevernom Makedonijom i Crnom Gorom, a pokrenuta je inicijativa osnivanja međuvladinog mješovitog odbora s Češkom i u pripremi je slična inicijativa sa Slovačkom.

Prioriteti u idućem mandatu

- Nastavit ćemo se zauzimati za prava hrvatskog naroda u drugim susjednim zemljama prema načelu uzajamnosti, osobito u Sloveniji, Italiji, Austriji i na Kosovu.
- Osnaživat ćemo administrativne i druge kapacitete zemalja jugoistočne Europe i podržati ih u ispunjavanju potrebnih kriterija za realizaciju njihovih europskih integracija.
- Nastavit ćemo na dobrosusjedskim načelima rješavati otvorena pitanja sa susjednim državama koja već duže vrijeme opterećuju međusobne bilateralne odnose.
- Radit ćemo na rješavanju otvorenih pitanja sa Srbijom (granica, pitanje nestalih i odštete stradalnicima Domovinskog rata, povrat kulturnog blaga i pitanje imovine hrvatskih poduzeća).
- Nastavit ćemo podupirati projekte koji će pridonositi očuvanju i razvijanju hrvatskog identiteta te poticati ostanak autohtonih hrvatskih zajednica u svih dvanaest država.

Zajedništvo domovinske i iseljene Hrvatske. Hrvatska demokratska zajednica neguje zajedništvo hrvatskog naroda u domovini, susjednim zemljama i iseljenuštvu. U tri i pol godine udvostručili smo financijska sredstva za programe i projekte pripadnika hrvatske nacionalne manjine, s tri milijuna na šest milijuna kuna godišnje. U istom smo razdoblju financirali više od 1500 projekata za hrvatsko iseljenuštvo. Donijeli smo Zakon o hrvatskom državljanstvu kojim je olakšano stjecanje tog temeljnog prava Hrvatima koji ne žive u Hrvatskoj. Otvorili smo mogućnost besplatnog učenja hrvatskog jezika putem Interneta, a takvu je nastavu dosad pohađalo više od 5200 korisnika.

Prioriteti u idućem mandatu

- Predano ćemo i dalje raditi na afirmaciji hrvatskog iseljništva i zaštiti prava Hrvata izvan domovine, kao i na stvaranju poticajnih uvjeta za njihov povratak.
- Nastavit ćemo jačati odnose s hrvatskim iseljništvom kroz osnaženu suradnju na zajedničkim projektima, pri čemu će mladi naraštaji potomaka hrvatskih iseljenika ostati naš prioritet.
- Nastavit ćemo osigurati posebnu upisnu kvotu za upis u studijske programe na hrvatskim sveučilištima za pripadnike hrvatske nacionalne manjine i hrvatskoga iseljništva, ali i omogućiti učenje hrvatskog jezika na sveučilišnim tečajevima u Hrvatskoj i putem e-tečajeva hrvatskoga jezika.
- Uključivat ćemo hrvatsko iseljništvo u razvoj identiteta i brenda Hrvatske, budući da su hrvatski iseljenici najbrojniji globalni brend ambasadori marke Hrvatske.
- U planu je pokretanje studijskih i master programa na hrvatskim sveučilištima na engleskom jeziku.
- Nastavit ćemo jačati odnose s glavnim organizacijama i udruženjima Hrvata u iseljništvu kroz zajednički realizirane projekte, potpore projektima i promicanje te jačanje hrvatskog identiteta u inozemstvu.
- Posebnim programima i projektima za sve uzraste mladih iseljenika olakšat ćemo očuvanje i prijenos hrvatskog identiteta i tradicije na generacije koje dolaze.

10 PRIORITETA U IDUĆEM MANDATU

1. PONOSNA I SUVERENA HRVATSKA Vođeni domoljubljem i demokršćanskim vrijednostima, nastaviti ćemo odvažno promovirati nacionalne interese, štitići dignitet Domovinskog rata i hrvatskih branitelja, jačati hrvatsku vojsku i policiju te učvršćivati suverenitet i utjecaj Hrvatske u Europi i svijetu. I dalje ćemo povezivati domovinsku i iseljenu Hrvatsku i skrbiti o položaju Hrvata u BiH i u susjednim zemljama.

2. UČINKOVITA DRŽAVA Smanjiti ćemo broj ministarstava, prepoloviti broj lokalnih dužnosnika te omogućiti funkcionalno povezivanje općina, uz daljnju digitalizaciju javnih usluga koju ćemo intenzivirati i ubrzati. Nastavit ćemo s reformom pravosuđa, donijeti novi ovršni zakon i beskompromisno se boriti protiv korupcije, s naglaskom na njenoj prevenciji, te graditi društvo koje poštuje ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

3. RADNA MJESTA I PLAĆE Stvoriti ćemo uvjete za otvaranje 100.000 novih radnih mjesta i u to uložiti 10 milijardi kuna. Do kraja mandata prosječna plaća iznositi će 7.600 kuna, a minimalna plaća najmanje 4.250 kuna. Svako mladoj osobi osigurati ćemo bespovratnih 130.000 kuna za samozapošljavanje. Nastavit ćemo uključivati osobe s invaliditetom na tržište rada i u društvu.

4. DEMOGRAFSKA REVITALIZACIJA Osigurati ćemo roditeljske naknade u visini od pune plaće, udvostručiti dječji doplatok, subvencionirati 20.000 stambenih kredita za mlade obitelji, te osigurati produljeni rad u još 200 vrtića. Regulirati ćemo rad trgovina nedjeljom te omogućiti svima da je provedu s obitelji.

5. POREZI Smanjiti ćemo stopu poreza na dohodak s 24% na 20% odnosno s 36% na 30% i tako utjecati na rast primanja svih radnika. Za poduzeća s godišnjim prihodom do 7,5 milijuna kuna, smanjiti ćemo stopu poreza na dobit s 12% na 10%, čime ćemo obuhvatiti više od 100.000 poduzeća i obrta. Za svu hranu stopu PDV-a sniziti ćemo s 25% na 13% i omogućiti niže cijene.

6. ZDRAVSTVO I MIROVINE Uložiti ćemo 3 milijarde kuna u modernizaciju zdravstvenog sustava i zdravstvenu skrb, sagraditi Nacionalnu dječju bolnicu u Zagrebu i revitalizirati Imunološki zavod. Za dostojanstvenu starost našim ćemo umirovljenicima povećati mirovine za najmanje 10%.

7. OBRAZOVANJE, ZNANOST I INDUSTRIJA 4.0 Uložiti ćemo 5 milijardi kuna u modernizaciju obrazovnog sustava, nastaviti povećavati plaće u obrazovanju, te osigurati 50.000 učeničkih, socioekonomskih i STEM stipendija. Uložiti ćemo 5 milijardi kuna u inovacije, poduzetništvo i nove proizvode radi digitalne transformacije industrije i povećanja izvoza. Povećati ćemo ulaganja u istraživanje i razvoj sa sadašnjih 1% na 2,5% BDP-a i razvijati kreativne industrije.

8. SAMODOSTATNOST U HRANI I ENERGIJI Povećati ćemo poljoprivrednu proizvodnju za 30%, na 22 milijarde kuna, izgraditi 20 regionalnih centara za voće i povrće te udvostručiti navodnjavane poljoprivredne površine. Čuvati ćemo okoliš, kvalitetno gospodariti otpadom i graditi kružno gospodarstvo. Modelom tržišne premije potaknuti ćemo daljnju instalaciju proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora i povećati ih za 150% sa sadašnjih 900 MW na 2250 MW, a energetsom tranzicijom pridonijeti ćemo borbi protiv klimatskih promjena.

9. OBNOVA ZAGREBA Donijeti ćemo kvalitetan zakonski okvir za obnovu Zagreba i uz pomoć domaćih i međunarodnih izvora financiranja obnavljati ga u skladu sa suvremenim standardima građenja, a svim ćemo ugroženim građanima osigurati dostojanstven smještaj dok im se ne obnove domovi.

10. RAVNOMJERAN RAZVOJ Uložiti ćemo 30 milijardi kuna u ravnomjeren regionalni razvoj i nove tehnologije. Pokrenuti ćemo Projekt Dalmatinska zagora, Lika, Banovina i Gorski Kotar vrijedan 2 milijarde kuna, te dodatno ojačati naš Projekt Slavonija, Baranja i Srijem, kao i razvoj otoka. Nastavit ćemo ulagati značajna sredstva u modernizaciju željeznice i prometne infrastrukture.